

Belgische Senaat en Kamer van volksvertegenwoordigers

ZITTING 1997-1998

18 MEI 1998

CONTROLECOMMISSIE BETREFFENDE
DE VERKIEZINGSUITGAVEN
EN DE BOEKHOUDING
VAN DE POLITIEKE PARTIJEN

Wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking
en de controle van de verkiezingsuitgaven
voor de verkiezingen van de federale Kamers,
de financiering en de open boekhouding
van de politieke partijen

PUBLICATIE
van de financiële verslagen
van de bedrijfsrevisoren
over de boekhouding van de politieke partijen
(boekjaar 1997)

INHOUD

Politieke partij	Blz.
1. CVP	2
2. PS	23
3. VLD	32
4. SP	40
5. PRL/FDF	50
6. PSC	61
7. VLAAMS BLOK	70
8. VOLKSUNIE	79
9. ÉCOLO	90
10. AGALEV	99

Sénat et Chambre des représentants de Belgique

SESSION DE 1997-1998

18 MAI 1998

COMMISSION DE CONTRÔLE
DES DÉPENSES ÉLECTORALES
ET DE LA COMPTABILITÉ
DES PARTIS POLITIQUES

Loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation
et au contrôle des dépenses électorales engagées
pour les élections des Chambres fédérales,
ainsi qu'au financement et à la comptabilité
ouverte des partis politiques

PUBLICATION
des rapports financiers
des réviseurs d'entreprises
sur la comptabilité des partis politiques
(exercice 1997)

SOMMAIRE

Parti politique	Page
1. CVP	2
2. PS	23
3. VLD	32
4. SP	40
5. PRL/FDF	50
6. PSC	61
7. VLAAMS BLOK	70
8. VOLKSUNIE	79
9. ÉCOLO	90
10. AGALEV	99

1. CHRISTELIJKE VOLKSPARTIJ (CVP)

FINANCIEEL VERSLAG

Boekjaar 1997

1. INLEIDING

Overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, hierna genoemd: «de wet met betrekking tot de financiering van de politieke partijen», hebben wij de eer u verslag uit te brengen over de uitvoering van de opdracht die ons door de VZW Agora en de VZW Unitas is toevertrouwd.

Overeenkomstig artikel 24 van de voornoemde wet is het verslag gericht aan de heer minister van Financiën, aan de heren voorzitters van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de Senaat en aan de dames en heren leden van de Controlecommissie.

Dit financieel verslag heeft betrekking op de jaarrekening die de balans, de resultatenrekening en de toelichting omvat van de politieke partij «Christelijke Volkspartij». Deze jaarrekening stemt overeen met de consolidatie van de rekeningen van de VZW's Unitas en Agora. In punt 5 hierna is de geconsolideerde jaarrekening opgenomen van de Christelijke Volkspartij. In bijlage aan dit verslag zijn de balans en resultatenrekening opgenomen van de twee voornoemde VZW's, de door de consolidatie geëlimineerde bedragen, evenals de geconsolideerde balans en resultatenrekening van de CVP.

Ondergetekende wenst er op te wijzen dat in tegenstelling tot 1996 de VZW Maatschappij en Beweging niet langer is opgenomen in de consolidatie aangezien deze VZW werd vereffend per 28 april 1997.

2. IDENTIFICATIE VAN DE ENTITEITEN

2.1. VZW waarin de activiteiten van de politieke partij zijn gecentraliseerd

— Benaming en adres: VZW Unitas, Wetstraat 89, 1040 Brussel.

— Voorzitter Raad van Beheer: de heer Dupré Jos.

— Leden Raad van Beheer: de heer Ansoms Jos; de heer Bruneel Dirk; de heer Chanterie Raf; de heer Daniëls Jos; mevrouw Deckers Miet; de heer De Roo Johan; de heer Delanghe Luc; mevrouw Devos Godelieve; de heer Lenssens Jan; mevrouw Merckx-Van Goey Trees; de heer Renders Jan; de heer Steverlynck Jan; de heer Swaelen Frank; de heer Taes Chris; de heer Tant Paul; mevrouw Thyssen Marianne; de heer Van Hecke Johan; de heer Van Peel Marc; mevrouw Vanden Berghe Ingrid; de heer Vandenberghe Hugo.

— Oprichtingsdatum: 18 november 1974.

2.2. De in artikel 22 van de «wet met betrekking tot de financiering van de politieke partijen» bedoelde instelling

— Benaming en adres: VZW Agora, Wetstraat 89, 1040 Brussel.

— Voorzitter Raad van Beheer: de heer Dupré Jos.

— Leden Raad van Beheer: de heer De Roo Johan; de heer Taes Chris; de heer Tant Paul; de heer Vandenberghe Hugo; de heer Van Hecke Johan; de heer Van Peel Marc.

— Oprichtingsdatum: 19 juli 1989.

2.3. Noot

De in dit verslag opgenomen leden van de Raad van Beheer zijn die welke in functie zijn op het ogenblik van de redactie van onderhavig verslag.

3. ADMINISTRATIEVE EN BOEKHOUDKUNDIGE ORGANISATIE

3.1. Administratieve organisatie

De VZW Unitas centraliseert zowel de ontvangsten komende van de Christelijke Volkspartij als die van de in artikel 22 van de «wet met betrekking tot de financiering van de politieke partijen» bedoelde instelling (Agora VZW). Zij neemt o.m. rechtstreeks ten laste de uitgaven of de dotaties aan de partijgeledingen die zij als derden behandelt. Onder partijgeledingen verstaat men enerzijds de regionale entiteiten, dit zijn arrondissementen, afdelingen en secties en anderzijds de aan de partij verbonden nationale en internationale verenigingen en VZW's. Voornoemde dotaties en schuldkijscheldingen zijn opgenomen respectievelijk in rubrieken II.A.1 (Dotaties - Federaties en lokale bewegingen) en II.A.2 (Dotaties - Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij) van de resultatenrekening.

Voornoemde partijgeledingen hebben een grote graad van autonomie, zowel op het vlak van de aanwending van hun financiële middelen als van de administratieve en boekhoudkundige verwerking ervan. Deze laatsten zijn dan ook niet geïntegreerd in de boekhouding van de partij zoals hierboven gedefinieerd.

De VZW's Unitas en Agora houden elk een afzonderlijke boekhouding volgens identieke principes. Voor een goed begrip dient echter te worden vermeld dat de laatstgenoemde VZW systematisch de bedragen doorstort aan de VZW Unitas. Met uitzondering van de boeking van interesten op rekening, van auditkosten en eventuele financiële kosten, worden in voormelde VZW Agora geen andere transacties verricht.

3.2. Methode van boekhouden

De boekhouding van beide entiteiten wordt gehouden volgens een systeem van dagboeken en grootboekrekeningen en dit overeenkomstig de algemene regels van het dubbel boekhouden.

De boekhouding is aangepast aan de aard en de omvang van de activiteiten van elke entiteit.

Het rekeningenstelsel voor het boekjaar 1997 is opgesteld overeenkomstig de minimumindeling van het algemeen rekeningenstelsel, aangepast aan de aard en de activiteiten van elke entiteit.

De kosten van de activiteiten worden opgenomen in het resultaat van het boekjaar wanneer ze rechtstreeks kunnen toegewezen worden aan de activiteit van deze periode.

De opbrengsten worden in het resultaat opgenomen vanaf het moment dat een vordering juridisch vaststaand en zeker is. De lidgelden worden evenwel geboekt op het moment van hun ontvangst en worden als opbrengst beschouwd in dat jaar. Lidgelden 1998, reeds in 1997 ontvangen, werden in 1997 in overlopende rekening van het passief geboekt en zullen deel uitmaken van de opbrengsten 1998.

3.3. Waarderingsregels

In punt X van de jaarrekening is een samenvatting opgenomen van de waarderingsregels. Hierna volgen een aantal preciseringen:

Immateriële vaste activa

Het betreft computersoftware. Deze wordt gewaardeerd aan aanschaffingswaarde en afgeschreven op lineaire wijze over 3 jaar.

Materiële vaste activa

Deze worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde, verminderd met de afschrijvingen.

De afschrijvingsduur is afhankelijk van het bestanddeel:

— gebouw Wetstraat 89, 1040 Brussel: 20 jaar lineair.

— aanpassingswerken gebouw Wetstraat 89, 1040 Brussel: 10 of 20 jaar lineair.

— installaties, machines en uitrusting: 3 of 5 jaar lineair.

— meubilair en kantoomaterieel: 3, 5 of 10 jaar lineair.

Op 1 januari 1989 bevatte de rubriek «materiële vaste activa» enkel het bebouwd onroerend goed gelegen te 1000 Brussel, Tweekerkenstraat 47 waarvan de aanschaffingswaarde 12 615 344 frank bedroeg. De gecumuleerde afschrijvingen bedroegen per 31 december 1996 2 251 739 frank. Dit gebouw werd in de loop van het boekjaar 1997 verkocht (zie *infra* rubriek 6.2).

Op 1 januari 1989 werden in de openingsbalans geen andere materiële vaste activa uitgedrukt. Vanaf voornoemde datum werden echter de investeringen geactiveerd en afgeschreven in functie van hun vermoedelijke gebruiksduur.

De niet in de balans gewaardeerde materiële vaste activa bevatten het geheel van bureelmaterieel en -meubilair (vergadertafels, stoelen, bureau's, metalen kasten, e.a.) aangekocht vóór 1 januari 1989. Deze materiële vaste activa behouden ontegensprekelijk een gebruikswaarde, doch hun venale waarde is o.i. niet substantieel. Er werd dan ook geopteerd om dit materieel niet te waarderen.

In de loop van 1996 werd een onroerend goed, gelegen te 1040 Brussel, Wetstraat 89, verworven dat ondertussen dienst doet als bureel- en vergaderruimte. De bijkomende kosten met betrekking tot de aankoop werden eveneens geactiveerd, met uitzondering van de makelaarskosten, welke opgenomen werden in de werkingsresultaten van 1996. Er worden op dit onroerend goed pas afschrijvingen geboekt vanaf het boekjaar 1997, aangezien dit in 1996 nog niet in gebruik was (zie eveneens punt 6.4. *infra*).

Financiële vaste activa

De VZW Unitas ontvangt dividenden verworven van de aandelen «NV Krantenfonds». De waarde van de aandelen werd niet opgenomen in de jaarrekening van de VZW Unitas aangezien zij werden verworven vóór 1 januari 1989. Voornoemde aandelen hebben een dividend gegenereerd in 1997 groot 450 000 frank (zie rubriek IV.A. «Financiële Opbrengsten» van de resultatenrekening).

Vorderingen op meer dan één jaar

Deze rubriek omvat vorderingen op o.a. partijgeledingen (arrondissementen) waarvan de inning volgens afspraak gespreid wordt over meerdere jaren. Het bedrag opgenomen onder de vorderingen op meer dan één jaar is gewaardeerd aan nominale waarde; het gaat om het gedeelte van de vorderingen dat vervalt na 31 december 1998.

Vorderingen op ten hoogste één jaar

Deze worden gewaardeerd aan nominale waarde; een waardevermindering wordt geboekt indien deze vordering op balansdatum als moeilijk inbaar wordt beschouwd.

Geldbeleggingen - liquide middelen

Geldbeleggingen en liquide middelen worden gehouden in Belgische frank en worden als zodanig aan hun nominale waarde gewaardeerd.

Overlopende rekeningen - activa

Hier wordt rekening gehouden met enerzijds verworven opbrengsten, die slechts in de loop van een volgend boekjaar (1998) worden geïnd, maar betrekking hebben op het beschouwde boekjaar (1997), en anderzijds over te dragen kosten, die betrekking hebben op het volgend boekjaar (1998), doch reeds in 1997 werden geboekt of betaald.

Voorzieningen voor risico's en kosten

In algemene context wordt een voorziening aangelegd om kosten of verliezen te dekken die op balansdatum waarschijnlijk of zeker zijn, doch waarvan het bedrag niet vaststaat.

Voor de aanlegde voorziening per 31 december 1997, groot 76 320 000 frank, wordt er van uitgegaan dat de verkiezingen van Kamer en Senaat, de Europese verkiezingen en die van de Geweststraden *samen, op dezelfde datum*, in 1999 zullen plaatsvinden (*cfr.* wetsontwerp goedgekeurd door de Ministerraad op 9 januari 1998) en dat in het jaar 2000 de gemeenteraads- en provinciale verkiezingen zullen worden gehouden. Toch wordt

voorzichtigheids halve een bijkomende voorziening aangelegd omwille van het feit dat de verkiezingen voor Kamer en Senaat enerzijds en die voor het Europees Parlement en de Gewestraden anderzijds ook *niet* op dezelfde dag kunnen worden gehouden.

Schulden op meer dan één jaar en op ten hoogste één jaar

Deze zijn aangegaan in Belgische frank en als dusdanig aan nominale waarde gewaardeerd. Er werd eveneens een voorziening voor vakantiegeld aangelegd.

Overlopende rekeningen - passiva

Hier wordt rekening gehouden met:

— de kosten toe te rekenen aan het afgelopen boekjaar (1997) en die in een later boekjaar (1998 of volgende) zullen worden betaald;

— de opbrengsten ontvangen in het afgelopen boekjaar (1997) doch betrekking hebbend op een komend boekjaar (1998), zoals in 1997 ontvangen lidgelden met betrekking tot de ledenwerving 1998 (zie *supra* punt 3.2.).

4. JAARREKENING

De jaarrekening op balansdatum omvat de balans, de resultatenrekening alsook de toelichting overeenkomstig artikel 23 van de wet met betrekking tot de financiering van de politieke partijen.

De omschrijving van de rekeningen en de rubrieken werd aangepast aan de aard van de activiteiten van een politieke partij.

De jaarrekening 1997 geeft in één enkel document, opgesplitst in een balans, resultatenrekening en toelichting, de gegevens weer komende van de in punt 2 *supra* geïdentificeerde VZW's Unitas en Agora. Tevens bevat zij het geconsolideerde resultaat (zie punt 5 hierna). Dit laatste stemt overeen met de som van elke individuele rekening van de rubrieken van de twee entiteiten, na correctie voor de onderlinge transacties. Dit geconsolideerd resultaat heeft tot doel een totaaloverzicht te geven van de financiële toestand van de CVP als politieke partij, zoals gedefinieerd in onderhavig verslag.

De technische consolidatiebalansen en -resultatenrekeningen met aanduiding van de voor de consolidatie geëlimineerde bedragen zijn weergegeven in bijlage aan dit verslag.

5. GECONSOLIDEERDE JAARREKENING VAN DE CVP OVER HET BOEKJAAR 1997

1. BALANS

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
ACTIVA		
VASTE ACTIVA	138 944 510	100 655 430
I. Immateriële vaste activa	1 382 218	1 156 261
II. Materiële vaste activa	132 885 839	92 174 388
A. Terreinen en gebouwen	122 236 223	87 513 159
B. Installaties, machines en uitrusting	163 061	
C. Meubilair en rollend materieel	10 486 555	4 661 229
D. Leasing en soortgelijke rechten		
E. Overige materiële vaste activa		
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		
III. Financiële vaste activa		
IV. Vorderingen op meer dan één jaar	4 676 453	7 324 781
VLOTTENDE ACTIVA	108 733 861	129 001 018
V. Voorraden		
VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar	18 540 195	30 626 143
A. Handelsvorderingen	15 026 237	23 564 157
B. Overige vorderingen	3 513 958	7 061 986
VII. Geldbeleggingen	69 651 825	
VIII. Liquide middelen	19 228 118	98 171 108
IX. Overlopende rekeningen	1 313 723	203 767
TOTAAL DER ACTIVA	247 678 371	229 656 448
PASSIVA		
EIGEN MIDDELEN	9 575 308	13 231 148
I. Patrimonium	9 575 308	13 231 148
A. Reserves		
B. Maatschappelijk fonds		
C. Herwaarderingsmeerwaarde		
D. Overgedragen resultaat	9 575 308	13 231 148
VOORZIENINGEN	76 320 000	32 000 000
II. Voorzieningen voor risico's en kosten	76 320 000	32 000 000
A. Voorzieningen voor verkiezingspropaganda	76 320 000	32 000 000
B. Andere voorzieningen		
VREEMDE MIDDELEN	161 783 063	184 425 300
III. Schulden op meer dan één jaar	103 966 345	106 986 616
A. Financiële schulden	102 978 345	104 615 616
1. Kredietinstellingen	102 978 345	104 615 616
2. Leasingschulden en soortgelijke		
3. Overige leningen		
B. Schulden t.a.v. leveranciers		
C. Overige schulden	988 000	2 371 000
IV. Schulden op ten hoogste één jaar	43 343 582	61 545 413
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	8 443 111	27 260 103
B. Financiële schulden	339	
1. Kredietinstellingen	339	
2. Overige schulden		
C. Schulden aan leveranciers	16 641 150	17 844 999
D. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	12 553 521	11 073 348
1. Belastingen	2 839 552	2 185 460
2. Bezoldigingen en sociale lasten	9 713 969	8 887 888
E. Overige schulden	5 705 461	5 366 963
V. Overlopende rekeningen	14 473 136	15 893 271
TOTAAL DER PASSIVA	247 678 371	229 656 448

2. RESULTATENREKENING

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	239 451 771	272 234 240
A. Dotaties (art. 16 van de wet van 4.7.1989)	107 962 047	107 900 836
1. Kamer	54 812 961	54 782 356
2. Senaat	53 149 086	53 118 480
B. Giften VZW		1 449 367
C. Giften, schenkingen of legaten		
D. Bijdragen van de fracties	66 666 573	72 081 104
1. Kamer	38 190 459	37 522 388
2. Senaat	28 120 614	27 609 960
3. Gemeenschapsraden		
4. Gewestraden	355 500	
5. Andere (te bepalen)		6 948 756
E. Bijdragen van de partijgeledingen	14 228 316	15 383 367
F. Lidgelden	15 476 898	17 303 356
G. Opbrengsten uit het onroerend vermogen		
H. Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame	3 110 850	5 367 243
I. Diverse prestaties	32 007 087	52 748 967
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	(248 431 153)	(234 804 144)
A. Dotaties	36 748 035	60 347 166
1. Federaties en lokale bewegingen	12 731 200	10 447 900
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij	24 016 835	49 899 266
B. Diensten en diverse goederen	76 915 991	87 250 337
1. Huisvestingskosten	9 432 262	7 583 259
2. Administratieve werkingskosten	43 482 229	42 513 197
3. Publicaties	9 393 079	23 415 033
4. Kosten voor reclame, propaganda en partijvergaderingen	14 015 967	13 427 348
5. Kosten voor verkiezingspropaganda		
6. Kosten voor verkiezingspropaganda geactiveerd (in –)		
7. Diverse kosten	592 454	311 500
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	75 961 584	61 921 469
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	11 398 484	3 952 995
E. Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen		
F. Voorzieningen voor risico's en kosten	44 320 000	20 000 000
G. Courante fiscale kosten	3 087 059	1 332 177
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VÓÓR FINANCIËLE RESULTATEN	(8 979 382)	37 430 096
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	2 172 541	712 456
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa	450 000	420 000
B. Opbrengsten uit vlottende activa	1 558 964	275 894
C. Overige financiële opbrengsten	163 577	16 562
V. FINANCIËLE KOSTEN	(7 967 416)	(4 108 947)
A. Kosten van schulden	7 948 163	4 095 572
B. Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan bedoeld onder II E		
C. Overige financiële kosten	19 253	13 375
VI. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING NA FINANCIËLE RESULTAAT	(14 774 257)	34 033 605
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	12 912 043	781 812
A. Opbrengsten uit het verleden	1 781 643	781 812
B. Uitzonderlijke lidgelden		
C. Overige uitzonderlijke opbrengsten	11 130 400	
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN	(725 610)	1 585 302
A. Kosten uit het verleden	725 610	971 569
B. Overige uitzonderlijke kosten		613 733
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	(2 587 824)	33 230 115

3. TOELICHTING

I. EVOLUTIE VAN HET PATRIMONIUM

	Per einde v. vorig boekj.	Patrimonium Mij & Bew. VZW	Onttrekking	Per einde v. het boekj.
Reserves				
Maatschappelijk fonds				
Overgedragen resultaat	13 231 148	– 1 068 016	– 2 587 824	9 575 308
Patrimonium	13 231 148	– 1 068 016	– 2 587 824	9 575 308

II. STAAT VAN DE VASTE ACTIVA

	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Financiële vaste activa
a) Aanschaffingswaarde			
Per einde van het vorige boekjaar	1 725 763	111 082 634	p.m.
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Aanschaffingen	1 187 252	62 014 733	
— Overdracht en buitengebruikstellingen		– 14 760 559	
— Andere mutaties			
Per einde van het boekjaar	2 913 015	158 336 808	p.m.
b) Meerwaarden			
Per einde van het vorige boekjaar			
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Geboekt			
— Afgeboekt			
Per einde van het boekjaar			
c) Afschrijvingen en waardeverminderingen			
Per einde van het vorige boekjaar	569 502	18 908 246	
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Geboekt	961 295	10 437 189	
— Teruggenomen want overtollig			
— Afgeboekt		– 3 894 466	
Per einde van het boekjaar	1 530 797	25 450 969	
d) Niet-opgevraagde bedragen			
Per einde van het vorige boekjaar			
Mutaties tijdens het boekjaar			
Per einde van het boekjaar			
Netto boekwaarde per einde van het boekjaar	1 382 218	132 885 839	p.m.

III. EVOLUTIE VAN DE VOORZIENINGEN

	Voorzieningen verkiezingspropaganda	Andere voorzieningen
Per einde van het vorige boekjaar	32 000 000	
Mutaties van het boekjaar:		
— Toevoeging	44 320 000	
— Terugneming		
Per einde van het boekjaar (rubriek II)	76 320 000	

IV. LIDGELDEN

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
Lidgelden geïnd door de partij (a)	29 100 447	31 504 428
Lidgelden terugbetaald aan de partijgeledingen (b)	- 13 623 549	- 14 201 072
Nettobedrag van de lidgelden (a) - (b) (rubriek I.I)	15 476 898	17 303 356

V. DIVERSE PRESTATIES

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
Ventilatie van post I van de courante opbrengsten indien deze een belangrijk bedrag vertegenwoordigen:		
Doorrekening personeelskosten	25 290 683	24 638 588
Doorrekening administratiekosten		27 266 034
	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996

VI. PERSONEELSKOSTEN

A. Personeelskosten (rubriek II.C)		
1. Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	57 050 614	45 507 068
2. Werkgeversbijdrage voor sociale verzekeringen	17 177 680	13 110 570
3. Werkgeverspremie voor bovenwettelijke verzekeringen	307 876	1 499 758
4. Andere personeelskosten	1 133 880	559 059
5. Ouderdoms- en overlevingspensioenen	291 534	1 245 014
Totaal (A)	75 961 584	61 921 469
B. Personeel duurzaam gedetacheerd bij de partij (B)	8 692 189	9 637 812
C. Personeelskosten geherfactureerd aan geledingen (C)	- 25 290 683	- 24 638 588
D. Personeelskosten gedragen door de partij (A+B-C)	59 363 090	46 920 693

VII. KOSTEN VAN VERKIEZINGSPROPAGANDA GEDRAGEN IN HET BOEKJAAR

+ Kosten voor reclame, propaganda en publiciteit	9 393 079	23 415 033
+ Kosten voor verkiezingspropaganda		
- Kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda (rubriek II.B.6 van de resultaten-rekening)		
+ Afschrijving op kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda		
+ Toevoeging aan voorzieningen voor verkiezingspropaganda	44 320 000	20 000 000
- Terugneming van voorzieningen voor verkiezingspropaganda		
Totaal	53 713 079	43 415 033

VIII. UITZONDERLIJKE RESULTATEN

A. Uitsplitsing van de post «overige uitzonderlijke opbrengsten» indien belangrijk		
Meerwaarde realisatie vaste activa	630 400	
Compensatievergoeding Unio VZW	10 500 000	
Totaal	11 130 400	
B. Uitsplitsing van de post «overige uitzonderlijke kosten» indien belangrijk:		
Totaal		

IX. GESPAARDE BEDRAGEN

+ Resultaat van het boekjaar	- 2 587 824	33 230 115
+ Toevoeging aan afschrijvingen en waardeverminderingen	11 398 484	3 952 995
+ Toevoeging aan voorzieningen	44 320 000	20 000 000
- Terugneming van voorzieningen		
= Gespaarde bedragen	53 130 660	57 183 110

X. SAMENVATTING VAN DE WAARDERINGSREGELS

Met andere woorden de politiek i.v.m. de samenstelling van afschrijvingen, waardeverminderingen, voorzieningen, reserves en herwaardering.

a) Immateriële vaste activa

Software: L 33,33 %

b) Materiële vaste activa

Gebouw Wetstraat 89, 1040 Brussel: L 5 %

Aanpassingswerken Wetstraat 89, 1040 Brussel: L 5 of 10 %

Installaties, machines en uitrusting: L 20 % of 33,33 %

Rollend materieel: L 20 %

Meubilair en kantoomaterieel: L 10 %, 20 % of 33,33 %

c) Financiële vaste activa

De participatie in «NV Krantenfonds» wordt gewaardeerd pro-memorie.

d) Vorderingen, geldbeleggingen en liquide middelen

Deze worden gewaardeerd aan nominale waarde in Belgische frank.

e) Reservefondsen voor investeringen

f) Onbeschikbare reserves

g) Beschikbare reserves

h) Voorzieningen voor verkiezingspropaganda

Voorzieningen in functie van de op heden van kracht zijnde toegelaten niet-geïndexeerde maximumbedragen voor verkiezingsuitgaven.

i) Andere voorzieningen

Geen

j) Schulden

Deze worden gewaardeerd aan nominale waarde in Belgische frank.

Er werd tevens een voorziening voor vakantiegeld aangelegd.

XI. VERENIGINGEN EN GROEPERINGEN VERBONDEN MET DE PARTIJ

De lijst van de verenigingen en groeperingen verbonden met de partij, die dotaties genoten hebben wordt hierna weergegeven, met vermelding van de zetel en de rechtsvorm.

Instituut voor Politieke Vorming VZW, Wetstraat 89 te 1040 Brussel

Vrouw & Maatschappij VZW, Wetstraat 89 te 1040 Brussel

Kristendemocratische Omroep VZW, Wetstraat 89 te 1040 Brussel

CVP-Jongeren VZW, Wetstraat 89 te 1040 Brussel

Centrum voor Politieke, Economische en Sociale Studies VZW, Wetstraat 89 te 1040 Brussel

Christen-Democratische Studenten VZW, Wetstraat 89 te 1040 Brussel

Tevens steunt Unitas VZW projecten opgezet door Act VZW, Handelsstraat 20, bus 14 te 1000 Brussel.

6. AANTEKENINGEN VAN DE REVISOR

6.1. Werkzaamheden van ondergetekende

De werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd met het oog op het opstellen van het financieel verslag, zijn aangepast enerzijds aan de opdracht conform artikel 23 van de wet met betrekking tot de financiering van de politieke partijen en anderzijds aan de aard van de activiteiten zoals die zich weerspiegelen in de rekeningen.

De benadering onderscheidt zich aldus van die welke ontwikkeld is voor de controle van de rekeningen van een onderneming.

Rekening houdend met de specifieke doelstellingen van onderhavig financieel verslag, bepaald in gemeenschappelijk overleg met de Controlecommissie, kunnen wij bevestigen dat:

— de jaarrekening voor het boekjaar 1997 opgesteld is volgens het schema dat is uitgevaardigd door de Controlecommissie;

— zij voortvloeit, zonder toevoeging of weglating, uit de boekhouding van de VZW's vermeld onder het punt 2 *supra*;

— het gebruikte rekeningenstelsel conform is datgene opgesteld door de Controlecommissie;

— de geregistreerde bewegingen in de boekhouding gesteund zijn op gedagtekende verantwoordingsstukken waarnaar zij verwijzen.

6.2. Beschrijving van de activarubrieken van de balans

I. Immateriële vaste activa (1 382 218 frank)

Voor deze rubriek wordt verwezen naar toelichting II van de jaarrekening.

Het gaat om computersoftware. Deze wordt gewaardeerd aan aanschaffingswaarde en afgeschreven op lineaire wijze over 3 jaar.

II. Materiële vaste activa (132 885 839 frank)

Voor deze rubriek wordt verwezen naar toelichting II van de jaarrekening.

Zoals reeds is aangehaald, werden op 1 januari 1989 in de openingsbalans geen materiële vaste activa uitgedrukt, met uitzondering van het op heden reeds verkochte gebouw gelegen te 1000 Brussel, Tweekerkenstraat 47. Vanaf 1 januari 1989 worden echter de investeringen geactiveerd en afgeschreven in functie van de vermoedelijke gebruiksduur.

A. Terreinen en gebouwen (122 236 223 frank)

Op 1 januari 1989 bevatte deze rubriek enkel een bebouwd onroerend goed gelegen te 1000 Brussel, Tweekerkenstraat 47. De aanschaffingswaarde (inclusief aanpassingswerken) bedroeg 13 482 506 frank en de boekwaarde per 31 december 1996 bedroeg 10 866 093 frank. Dit gebouw werd in de loop van het boekjaar 1997 verkocht voor de prijs van 11 125 000 frank, hetgeen resulteerde in een gerealiseerde meerwaarde van 258 907 frank.

In de loop van 1996 werd een onroerend goed, gelegen te 1040 Brussel, Wetstraat 89, verworven dat vanaf de maand april 1997 dienst doet als bureel- en vergaderruimte, met een oppervlakte van 8a 72ca volgens notariële akte tot aankoop.

Het gebouw wordt afgeschreven over een termijn van 20 jaar.

Er werden in 1997 verdere aanpassingswerken uitgevoerd voor een bedrag van 52 312 637 frank. Deze kosten werden geactiveerd en afgeschreven ofwel over tien ofwel over twintig jaar, naargelang van de vermoedelijke gebruikswaarde.

B. Installaties, machines en uitrusting (163 061 frank)

In de loop van het boekjaar 1997 werden verscheidene kleine installaties aangekocht voor een bedrag van 209 867 frank. Deze activa worden afgeschreven over een periode van 3 à 5 jaar naargelang van de vermoedelijke gebruiksduur.

C. Meubilair en rollend materieel (10 486 555 frank)

Zoals hierboven aangehaald werden de investeringen m.b.t. meubilair en rollend materieel niet opgenomen onder de materiële vaste activa voor de periode vóór 1 januari 1989. Het betreft o.a. vergadertafels, stoelen, bureaus, metalen kasten, computers en bureelmachines. Deze materiële vaste activa behouden ontegensprekelijk een gebruikswaarde, doch hun venale waarde is o.i. niet substantieel. Er werd dan ook geopteerd om dit materieel niet te herwaarderden.

In de loop van 1997 werd geïnvesteerd in informatica-infrastructuur en meubilair en kantoormateriaal voor een bedrag groot respectievelijk 3 355 456 frank en 6 136 773 frank. De informatica-infrastructuur wordt lineair afgeschreven à rato van 33 %. Het meubilair en het kantoormateriaal wordt afgeschreven à rato van 10 en 20 %, naargelang van de vermoedelijke gebruiksduur.

III. Financiële vaste activa (0 frank)

De VZW Unitas ontvangt dividenden verworven van aandelen «NV Krantenfonds». De waarde van de aandelen werd niet opgenomen in de jaarrekening van de VZW Unitas aangezien zij werden verworven vóór 1 januari 1989. Voornoemde aandelen hebben een dividend gegenereerd in 1997 groot 450 000 frank (zie rubriek IV.A. van de resultatenrekening).

IV. Vorderingen op méér dan één jaar (4 676 453 frank)

Deze rubriek omvat vorderingen op o.a. partijgeledingen (arrondissementen) waarvan de inning volgens afspraak gespreid wordt over meerdere jaren. Het bedrag opgenomen onder de vorderingen op méér dan één jaar is gewaardeerd aan nominale waarde; het betreft het gedeelte van de vorderingen dat vervalt na 31 december 1998.

VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar (18 540 195 frank)

Deze omvatten de vorderingen uit de gewone werking tegenover arrondissementen, aan de CVP gelieerde VZW's (o.m. VZW CVP-Jongeren en VZW Ipovo) en andere derden. Deze rubriek omvat eveneens de nog op te stellen doorrekeningen t.b.v. 2 421 444 frank, evenals vooruitbetalingen t.o.v. leveranciers voor een bedrag van 2 000 000 frank. De vorderingen op meer dan één jaar, welke in de loop van het boekjaar 1998 vervallen, voor een bedrag van 2 292 782 frank zijn eveneens opgenomen onder deze rubriek.

Deze worden gewaardeerd aan nominale waarde; een waardevermindering wordt geboekt indien deze vordering op balansdatum als moeilijk inbaar wordt beschouwd.

VII. Geldbeleggingen (69 651 825 frank)

Het gaat om termijnrekeningen bij een Belgische bank waarvan het saldo per 31 december 1997 69 651 825 frank bedraagt.

VIII. Liquide middelen (19 228 118 frank)

De liquide middelen worden bij Belgische financiële instellingen, niet-risicodragend in Belgische frank belegd en worden als zodanig aan hun nominale waarde gewaardeerd.

IX. Overlopende rekeningen — activa (1 313 723 frank)

Het gaat voornamelijk om over te dragen kosten ten belope van 745 764 frank, welke in de loop van het boekjaar 1997 werden geboekt, maar slechts betrekking hebben op 1998.

6.3. Beschrijving van de passivarubrieken van de balans

I. Patrimonium (9 575 308 frank)

Het betreft het gecumuleerd patrimonium per 31 december 1997. Het patrimonium is gedaald t.o.v. voorgaand boekjaar met 3 655 840 frank om te komen tot een gecumuleerd patrimonium van 9 575 308 frank.

II. Voorzieningen voor risico's en kosten (76 320 000 frank)

Een voorziening wordt aangelegd voor verkiezingsuitgaven. Deze kent voor het boekjaar 1997 volgende evolutie, rekening houdend met de waarderingswijze zoals aangehaald in punt 3.3. *supra*:

	Niet-geïndexeerd maximumbedrag	Afschrijvingen	31 december 1996
Kamer, Senaat, Europese verkiezingen en regionale Parlementen	45 000 000	5 jaar	18 000 000
Provincie- en Gemeenteraadsverkiezingen	15 000 000	5 jaar	6 000 000
Bijkomende voorziening (zie punt 3.3. <i>supra</i> : waarderingsregels)	—	—	8 000 000
Toestand voorziening per 31 december 1996			32 000 000
Aangroei 1997			44 320 000
Totaal voorzieningen			76 320 000

De door de wet voorziene niet-geïndexeerde maximumbedragen:

- Kamer en Senaat: 45 000 000;
- Europees Parlement en Gewesten (op één dag): 45 000 000;
- Gemeente- en Provincieraad: 15 000 000.

Het effect op het resultaat over het boekjaar 1997 t.b.v. 44 320 000 frank is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening onder rubriek II.F « Voorzieningen voor risico's en kosten » van de resultatenrekening.

De aanwending van de voorziening zal door de bestuursorganen worden beslist eens de verkiezingsdata vaststaan.

III. Schulden op meer dan één jaar (103 966 345 frank)

Het betreft schulden t.o.v. de kredietinstellingen ten bedrage van 102 978 345 frank, voornamelijk aangegaan voor de financiering van de aankoop en de renovatie van het gebouw te 1040 Brussel, Wetstraat 89. De overige schulden t.b.v. 988 000 frank betreffen schulden t.o.v. arrondissementen.

Deze zijn aangegaan in Belgische frank en als dusdanig aan nominale waarde gewaardeerd.

IV.A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen (8 443 111 frank)

Het betreft de schulden (kapitaalbestanddeel) t.o.v. kredietinstellingen en arrondissementen op meer dan één jaar die in het werkingsjaar 1998 vervallen.

IV.B. Financiële schulden t.o.v. kredietinstellingen (339 frank)

Het betreft een debetsaldo op een zichtrekening.

IV.C. Schulden aan leveranciers (16 641 150 frank)

Het gaat om schulden aan leveranciers uit de gewone werking, evenals schulden voortvloeiend uit de renovatiewerken, welke nog niet werden betaald op balansdatum. De te ontvangen facturen bedragen per 31 december 1997 4 767 935 frank.

IV.D. Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten (12 553 521 frank)

Het betreft de schulden t.o.v. het ontvangkantoor bedrijfsvoorheffing en de RSZ, voortvloeiende uit de in december 1997 toegekende bezoldigingen aan bedienden die op de loonlijst van Unitas VZW staan.

IV.E. Overige schulden (5 705 461 frank)

Het gaat o.m. om schulden in een rekening-courant t.o.v. VZW's, gelieerd aan de CVP, o.a. Ipovo VZW.

V. Overlopende rekeningen — passiva (14 473 136 frank)

Deze rubriek omvat o.m.:

- de kosten toe te rekenen aan het afgelopen boekjaar (1997) en die in een later boekjaar (1998 of volgende) worden of zullen worden aangerekend;
- de opbrengsten ontvangen in het afgelopen boekjaar (1997) doch betrekking hebbend op een komend boekjaar (1998), zoals in 1997 ontvangen lidgelden m.b.t. de ledenwerving 1998.

6.4. Beschrijving van de voornaamste componenten van de resultatenrekening

I.A. Opbrengsten uit de courante werking — Dotaties (107 962 047 frank)

Het betreft de ontvangen dotaties van Kamer en Senaat in het kader van artikel 16 van de wet van 4 juli 1989 m.b.t. de financiering van de politieke partijen. Deze bedragen werden ontvangen op naam van Agora VZW.

I.B. Opbrengsten uit de courante werking — Bedragen gestort op Maatschappij en Beweging VZW (0 frank)

De ontvangen erebijdragen op de financiële rekening van Maatschappij en Beweging VZW in de periode van 1 januari 1997 — 28 april 1997, welke werden doorgestort aan Unitas VZW, worden opgenomen in de rubriek I.E. « Opbrengsten uit de courante werking — Bijdragen van de partijgeledingen ». De voornoemde VZW is per 28 april 1997 vereffend.

I.C. Giften, schenkingen of legaten (0 frank)

In de loop van het boekjaar 1997 werden op de financiële rekeningen van UnitasVZW geen stortingen ontvangen als giften, schenkingen of legaten.

I.D. Opbrengsten uit de courante werking — Bijdragen van de fracties (66 666 573 frank)

Het betreft dotaties welke werden doorgestort door de CVP-fracties van Kamer, Senaat en Brussels Parlement aan Unitas VZW.

De bijdragen van de fractie van het Europees Parlement in de personeelskosten van de VZW Unitas werden voor het boekjaar 1997 beschouwd als doorrekening van diverse prestaties en worden opgenomen onder de rubriek I.I. «Opbrengsten uit de courante werking — Diverse prestaties».

Er werden, zoals ook het geval was in 1996, geen dotaties ontvangen van de CVP-fractie van de gemeenschapsraden aangezien dit volgens een besluit van het Bureau van het Vlaams Parlement dd. 26 april 1995 niet meer is toegelaten.

I.E. Opbrengsten uit de courante werking — Bijdragen van de partijgeledingen (14 228 316 frank)

Het betreft ontvangen erebijdragen van ministers, parlementairen en kabinetsleden.

I.F. Opbrengsten uit de courante werking — Lidgelden (15 476 898 frank)

Hiertoe wordt verwezen naar toelichting IV van de jaarrekening.

Het betreft het bedrag aan ontvangen lidgelden werkingsjaar 1997, verminderd met het toegekende bedrag aan de federaties en lokale bewegingen t.b.v. 13 623 549 frank.

I.H. Opbrengsten uit de courante werking — Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame (3 110 850 frank)

Het betreft onder meer:

- ontvangen inkomgelden van o.a. de Gezinsdag en de Seniorendag;
- ontvangsten van boeken en abonnementen Keerpunt, Telegram en CVP— Info;
- publicitaire ontvangsten in het blad «Keerpunt».

I.I. Opbrengsten uit de courante werking — Diverse prestaties (32 007 087 frank)

Voor deze rubriek wordt verwezen naar de toelichting V van de jaarrekening.

Het betreft volgende ontvangsten of doorrekeningen:

- schadevergoedingen verzekeringen;
- doorgerekende personeelskosten aan partijgeledingen;
- doorgerekende werkingskosten aan partijgeledingen;
- bijdragen in de personeelskosten van de fractie van het Europees Parlement.

II.A. Kosten uit de courante werking — Dotaties (36 748 035 frank)

Het gaat om het volgende:

— Dotaties aan arrondissementen en lokale bewegingen ter ondersteuning van hun werking: 12 731 200 frank

— Dotaties en kwijtschelding aan de verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij: 24 016 835 frank

Het bedrag groot 24 016 835 frank betreft voornamelijk dotaties en kwijtscheldingen aan verenigingen en groeperingen die verbonden zijn met de CVP ter ondersteuning van hun werking. Het gaat om steun aan Ipovo VZW, Vrouw en Maatschappij VZW, Kridemo VZW, CVP-Jongeren VZW en CDS VZW.

II.B.1. Kosten uit de courante werking — Diensten en diverse goederen — Huisvestingskosten (9 432 262 frank)

Het betreft voornamelijk de kosten van huur van de gebouwen gelegen te 1000 Brussel, Twekerkenstraat nrs. 39 en 41, de onderhouds- en herstellingswerken, de energiekosten en de brandverzekering, voor voornoemde gebouwen, alsook voor de gebouwen gelegen te 1000 Brussel, Twekerkenstraat nr. 47 en te 1040 Brussel, Wetstraat 89.

II.B.2. Kosten uit de courante werking — Diensten en diverse goederen — Administratieve werkingskosten (43 482 229 frank)

Het betreft o.a. de detacheringskosten, wagenkosten, kosten voor administratieve verwerking zoals informatica, telefoon, bureelbenodigdheden, fotokopies, verzendingskosten, representatiekosten, verplaatsingskosten en diverse erelonen.

II.B.3. Kosten uit de courante werking — Diensten en diverse goederen — Publicaties (9 393 079 frank)

Het gaat onder meer om kosten van aanmaak, publicatie en distributie van boeken, het blad Keerpunt en andere diverse publicaties.

II.B.4. Kosten uit de courante werking — Diensten en diverse goederen — Kosten voor reclame, propaganda en partijvergaderingen (14 015 967 frank)

Het betreft voornamelijk de kosten gemaakt voor vergaderingen en partijmanifestaties, o.a. congressen, Gezinsdag.

II.B.7. Kosten uit de courante werking — Diensten en diverse goederen — Diverse kosten (592 454 frank)

Het betreft bijdragen Solidariteitsfonds.

II.C. Kosten uit de courante werking — Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (75 961 584 frank)

Hiertoe wordt verwezen naar toelichting VI van de jaarrekening.

Het betreft de kosten van bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen van de personeelsleden, welke op de loonlijst van Unitas VZW zijn ingeschreven. In deze rubriek zijn eveneens de DAC-kosten en kostenvergoedingen opgenomen.

Diverse personeelskosten worden doorgerekend aan de partijgeledingen. Hiertoe wordt verwezen naar de toelichting van de jaarrekening, rubriek VI «Personeelskosten».

II.D. Kosten uit de courante werking — Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa (11 398 484 frank)

Hiertoe wordt verwezen naar de rubriek «Samenvatting van de waarderingsregels» van onderhavig verslag, evenals naar toelichting nummer II. De afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa m.b.t. het boekjaar 1997 bedragen 11 398 484 frank.

De stijging van deze kosten t.o.v. het vorige werkingsjaar is te wijten aan de afschrijvingen op het aangekochte gebouw gelegen te 1040 Brussel, Wetstraat 89.

II.F. Kosten uit de courante werking — Voorzieningen voor risico's en kosten (44 320 000 frank)

Hiertoe wordt verwezen naar de bespreking onder de passivarubriek II.A. «Voorzieningen voor verkiezingspropaganda».

II.G. Kosten uit de courante werking — Courante fiscale kosten (3 087 059 frank)

Het betreft voornamelijk de onroerende voorheffing op de gebouwen gelegen te 1040 Brussel, Wetstraat 89.

IV. Financiële opbrengsten (2 172 541 frank)

Het betreft de ontvangen dividenden uit het aandeel «NV Krantenfonds» voor een bedrag van 450 000 frank (zie *supra*), alsook ontvangen bankintresten, verworven uit de geldbeleggingen en de liquide middelen.

V. Financiële kosten (7 967 416 frank)

De stijging van de financiële kosten is voornamelijk te wijten aan de betaalde intresten op de financiële schulden, aangegaan ter financiering van de aankoop en de renovatie van het gebouw gelegen te 1040 Brussel, Wetstraat 89.

VII. Uitzonderlijke opbrengsten (12 912 043 frank)

Het betreft diverse opbrengsten uit het verleden (1,7 milj. frank), meerwaarden bij de verkoop van materiële vaste activa (0,7 milj. frank) en de compensatievergoeding voor de middelen die door de CVP ter beschikking werden gesteld aan Unio VZW om de gebouwen gelegen te 1000 Brussel, Tweekerkenstraat 47, te onderhouden en aan te passen (10,5 milj. frank).

VIII. Uitzonderlijke kosten (725 610 frank)

Het gaat om diverse andere onkosten waarvan de factuur of onkostennota, m.b.t. tot 1996 of vroeger, pas in de loop van 1997 werd ontvangen.

7. BESLUIT

Voor de Christelijke Volkspartij heeft ondergetekende, Herman J. Van Impe, vennoot van de Burg. BVBA Van Impe & Partners, met maatschappelijke zetel te 9450 Haaltert, Herenthout 61, financieel verslag uitgebracht conform artikel 23 van de wet van 4 juli 1989.

De vormgeving van dit financieel verslag werd goedgekeurd door de Controlemcommissie die opgericht werd krachtens artikel 1 van voornoemde wet.

De opgenomen geconsolideerde jaarrekening van de CVP vloeit voort uit de consolidatie van de jaarrekeningen van de VZW's Unitas en Agora, welke de periode van 1 januari 1997 tot 31 december 1997 behelzen.

De consolidatie van de opgenomen financiële gegevens kan als volgt worden samengevat:

Opbrengsten uit courante werking	239 451 771
Kosten uit courante werking	(248 431 153)
Resultaat uit courante werking vóór financieel resultaat	(8 979 382)
Financieel resultaat	(5 794 875)
Uitzonderlijk resultaat	12 186 433
Resultaat van het boekjaar (negatief)	(2 587 824)

Opgemaakt te Haaltert op 30 maart 1998.

Burg. B.V.B.A. Van Impe & Partners, vertegenwoordigd door Herman J. Van Impe, vennoot.

Bijlage 1: JAARREKENING UNITAS VZW — BALANS

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
ACTIVA		
VASTE ACTIVA	138 944 510	100 655 430
I. Immateriële vaste activa	1 382 218	1 156 261
II. Materiële vaste activa	132 885 839	92 174 388
A. Terreinen en gebouwen	122 236 223	87 513 159
B. Installaties, machines en uitrusting	163 061	
C. Meubilair en rollend materieel	10 486 555	4 661 229
D. Leasing en soortgelijke rechten		
E. Overige materiële vaste activa		
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		
III. Financiële vaste activa		
IV. Vorderingen op meer dan één jaar	4 676 453	7 324 781
VLOTTENDE ACTIVA	108 614 685	127 649 522
V. Voorraden		
VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar	18 540 195	36 509 515
A. Handelsvorderingen	15 026 237	23 564 157
B. Overige vorderingen	3 513 958	12 945 358
VII. Geldbeleggingen	69 651 825	
VIII. Liquide middelen	19 108 942	90 936 240
IX. Overlopende rekeningen	1 313 723	203 767
TOTAAL DER ACTIVA	247 559 195	228 304 952
PASSIVA		
EIGEN MIDDELEN	9 279 879	11 879 652
I. Patrimonium	9 279 879	11 879 652
A. Reserves		
B. Maatschappelijk fonds		
C. Herwaarderingsmeerwaarde		
D. Overgedragen resultaat	9 279 879	11 879 652
VOORZIENINGEN	76 320 000	32 000 000
II. Voorzieningen voor risico's en kosten	76 320 000	32 000 000
A. Voorzieningen voor verkiezingspropaganda	76 320 000	32 000 000
B. Andere voorzieningen		
VREEMDE MIDDELEN	161 959 316	184 425 300
III. Schulden op meer dan één jaar	103 966 345	106 986 616
A. Financiële schulden	102 978 345	104 615 616
1. Kredietinstellingen	102 978 345	104 615 616
2. Leasingschulden en soortgelijke		
3. Overige leningen		
B. Schulden t.a.v. leveranciers		
C. Overige schulden	988 000	2 371 000
IV. Schulden op ten hoogste één jaar	43 519 835	61 545 413
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	8 443 111	27 260 103
B. Financiële schulden	339	
1. Kredietinstellingen	339	
2. Overige schulden		
C. Schulden aan leveranciers	16 641 150	17 844 999
D. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	12 553 521	11 073 348
1. Belastingen	2 839 552	2 185 460
2. Bezoldigingen en sociale lasten	9 713 969	8 887 888
E. Overige schulden	5 881 714	5 366 963
V. Overlopende rekeningen	14 473 136	15 893 271
TOTAAL DER PASSIVA	247 559 195	228 304 952

JAARREKENING UNITAS VZW — RESULTATENREKENING

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	239 451 771	270 784 873
A. Dotaties (art. 16 van de wet van 4.7.1989)		
1. Kamer		
2. Senaat		
B. Giften VZW		
C. Giften, schenkingen of legaten		
D. Bijdragen van de fracties	66 666 573	72 081 104
1. Kamer	38 190 459	37 522 388
2. Senaat	28 120 614	27 609 960
3. Gemeenschapsraden		
4. Gewestraden	355 500	
5. Andere (te bepalen)		6 948 756
E. Bijdragen van de partijgeledingen	122 190 363	123 284 203
F. Lidgelden	15 476 898	17 303 356
G. Opbrengsten uit het onroerend vermogen		
H. Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame	3 110 850	5 367 243
I. Diverse prestaties	32 007 087	52 748 967
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	(248 393 008)	(233 354 025)
A. Dotaties	36 748 035	58 972 067
1. Federaties en lokale bewegingen	12 731 200	10 447 900
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij	24 016 835	48 524 167
B. Diensten en diverse goederen	76 885 360	87 175 317
1. Huisvestingskosten	9 432 262	7 583 259
2. Administratieve werkingskosten	43 451 598	42 438 177
3. Publicaties	9 393 079	23 415 033
4. Kosten voor reclame, propaganda en partijvergaderingen	14 015 967	13 427 348
5. Kosten voor verkiezingspropaganda		
6. Kosten voor verkiezingspropaganda geactiveerd (in –)		
7. Diverse kosten	592 454	311 500
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	75 961 584	61 921 469
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	11 398 484	3 952 995
E. Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen		
F. Voorzieningen voor risico's en kosten	44 320 000	20 000 000
G. Courante fiscale kosten	3 079 545	1 332 177
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VÓÓR FINANCIËLE RESULTATEN	(8 941 237)	37 430 848
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	2 122 447	663 233
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa	450 000	420 000
B. Opbrengsten uit vlottende activa	1 558 964	226 671
C. Overige financiële opbrengsten	113 483	16 562
V. FINANCIËLE KOSTEN	(7 967 416)	(4 107 211)
A. Kosten van schulden	7 948 163	4 095 572
B. Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan bedoeld onder II E		
C. Overige financiële kosten	19 253	11 639
VI. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING NA FINANCIËEL RESULTAAT	(14 786 206)	33 986 870
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	12 912 043	781 812
A. Opbrengsten uit het verleden	1 781 643	781 812
B. Uitzonderlijke lidgelden		
C. Overige uitzonderlijke opbrengsten	11 130 400	
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN	(725 610)	(1 585 302)
A. Kosten uit het verleden	725 610	971 569
B. Overige uitzonderlijke kosten		613 733
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	(2 599 773)	33 183 380

Bijlage 2: JAARREKENING AGORA VZW — BALANS

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
I. Immateriële vaste activa		
II. Materiële vaste activa		
A. Terreinen en gebouwen		
B. Installaties, machines en uitrusting		
C. Meubilair en rollend materieel		
D. Leasing en soortgelijke rechten		
E. Overige materiële vaste activa		
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		
III. Financiële vaste activa		
IV. Vorderingen op meer dan één jaar		
VLOTTENDE ACTIVA	295 429	4 698 840
V. Voorraden		
VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar	176 253	
A. Handelsvorderingen		
B. Overige vorderingen	176 253	
VII. Geldbeleggingen		
VIII. Liquide middelen	119 176	4 698 840
IX. Overlopende rekeningen		
TOTAAL DER ACTIVA	295 429	4 698 840
PASSIVA		
EIGEN MIDDELEN	295 429	283 480
I. Patrimonium		283 480
A. Reserves		
B. Maatschappelijk fonds		
C. Herwaarderingsmeerwaarde		
D. Overgedragen resultaat	295 429	283 480
VOORZIENINGEN		
II. Voorzieningen voor risico's en kosten		
A. Voorzieningen voor verkiezingspropaganda		
B. Andere voorzieningen		
VREEMDE MIDDELEN		4 415 360
III. Schulden op meer dan één jaar		
A. Financiële schulden		
1. Kredietinstellingen		
2. Leasingschulden en soortgelijke		
3. Overige leningen		
B. Schulden t.a.v. leveranciers		
C. Overige schulden		
IV. Schulden op ten hoogste één jaar		4 415 360
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		
B. Financiële schulden		
1. Kredietinstellingen		
2. Overige schulden		
C. Schulden aan leveranciers		
D. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten		
1. Belastingen		
2. Bezoldigingen en sociale lasten		
E. Overige schulden		4 415 360
V. Overlopende rekeningen		
TOTAAL DER PASSIVA	295 429	4 698 840

JAARREKENING AGORA VZW — RESULTATENREKENING

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	107 962 047	107 937 970
A. Dotaties (art. 16 van de wet van 4.7.1989)	107 962 047	107 900 836
1. Kamer	54 812 961	54 782 356
2. Senaat	53 149 086	53 118 480
B. Giften VZW		
C. Giften, schenkingen of legaten		
D. Bijdragen van de fracties		
1. Kamer		
2. Senaat		
3. Gemeenschapsraden		
4. Gewestraden		
5. Andere (te bepalen)		
E. Bijdragen van de partijgeledingen		37 134
F. Lidgelden		
G. Opbrengsten uit het onroerend vermogen		
H. Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame		
I. Diverse prestaties		
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	(108 000 192)	(107 938 722)
A. Dotaties	107 962 047	107 900 836
1. Federaties en lokale bewegingen		
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij	107 962 047	107 900 836
B. Diensten en diverse goederen	30 631	37 886
1. Huisvestingskosten		
2. Administratieve werkingskosten	30 631	37 886
3. Publicaties		
4. Kosten voor reclame, propaganda en partijvergaderingen		
5. Kosten voor verkiezingspropaganda		
6. Kosten voor verkiezingspropaganda geactiveerd (in –)		
7. Diverse kosten		
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		
E. Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen		
F. Voorzieningen voor risico's en kosten		
G. Courante fiscale kosten	7 514	
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VÓÓR FINANCIËLE RESULTATEN	(38 145)	(752)
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	50 094	41 498
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		
B. Opbrengsten uit vlottende activa		
C. Overige financiële opbrengsten	50 094	41 498
V. FINANCIËLE KOSTEN		
A. Kosten van schulden		
B. Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan bedoeld onder II E		
C. Overige financiële kosten		
VI. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING NA FINANCIËEL RESULTAAT	11 949	40 746
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN		
A. Opbrengsten uit het verleden		
B. Uitzonderlijke lidgelden		
C. Overige uitzonderlijke opbrengsten		
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN		
A. Kosten uit het verleden		
B. Overige uitzonderlijke kosten		
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	11 949	40 746

Bijlage 3: GECONSOLIDEERDE BALANS OVER HET WERKINGSJAAR 1997

	VZW Agora (art. 22 financ. wet)	VZW Unitas	Door consol. geëlimineerde bedragen	Geconsol. totaal
ACTIVA				
VASTE ACTIVA		138 944 510		138 944 510
I. Immateriële vaste activa		1 382 218		1 382 218
II. Materiële vaste activa		132 885 839		132 885 839
A. Terreinen en gebouwen		122 236 223		122 236 223
B. Installaties, machines en uitrusting		163 061		163 061
C. Meubilair en rollend materieel		10 486 555		10 486 555
D. Leasing en soortgelijke rechten				
E. Overige materiële vaste activa				
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen				
III. Financiële vaste activa				
IV. Vorderingen op meer dan één jaar		4 676 453		4 676 453
VLOTTENDE ACTIVA	295 429	108 614 685	(176 253)	108 733 861
V. Voorraden				
VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar	176 253	18 540 195	(176 253)	18 540 195
A. Vorderingen uit werking		15 026 237		15 026 237
B. Overige vorderingen	176 253	3 513 958	(176 253)	3 513 958
VII. Geldbeleggingen		69 651 825		69 651 825
VIII. Liquide middelen	119 176	19 108 942		19 228 118
IX. Overlopende rekeningen		1 313 723		1 313 723
TOTAAL DER ACTIVA	295 429	247 559 195	(176 253)	247 678 371
PASSIVA				
I. Patrimonium	295 429	9 279 879		9 575 308
A. Reserves				
B. Maatschappelijk fonds				
C. Herwaarderingsmeerwaarde				
D. Overgedragen resultaat	295 429	9 279 879		9 575 308
II. Voorzieningen voor risico's en lasten		76 320 000		76 320 000
A. Voorzieningen voor verkiezingspropaganda		76 320 000		76 320 000
B. Andere voorzieningen				
III. Schulden op meer dan één jaar		103 966 345		103 966 345
A. Financiële schulden		102 978 345		102 978 345
1. Kredietinstellingen		102 978 345		102 978 345
2. Leasingschulden en soortgelijke				
3. Overige leningen				
B. Schulden t.a.v. leveranciers				
C. Overige schulden		988 000		988 000
IV. Schulden op ten hoogste één jaar		43 519 835	(176 253)	43 343 582
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		8 443 111		8 443 111
B. Financiële schulden		339		339
1. Kredietinstellingen		339		339
2. Overige schulden				
C. Schulden aan leveranciers		16 641 150		16 641 150
D. Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten		12 553 521		12 553 521
1. Belastingen		2 839 552		2 839 552
2. Bezoldigingen en sociale lasten		9 713 969		9 713 969
E. Overige schulden		5 881 714	(176 253)	5 705 461
V. Overlopende rekeningen		14 473 136		14 473 136
TOTAAL DER PASSIVA	295 429	247 559 195	(176 253)	247 678 371

Bijlage 4: GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER HET WERKINGSJAAR 1997

	VZW Agora (art. 22 financ. wet)	VZW Unitas	Door consol. geëlimineerde bedragen	Geconsol. totaal
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	107 962 047	239 451 771	(107 962 047)	239 451 771
A. Dotaties	107 962 047			107 962 047
1. Kamer	54 812 961			54 812 961
2. Senaat	53 149 086			53 149 086
B. Giften VZW				
C. Giften, schenkingen of legaten				
D. Bijdragen van de fracties		66 666 573		66 666 573
1. Kamer		38 190 459		38 190 459
2. Senaat		28 120 614		28 120 614
3. Gemeenschapsraden				
4. Gewestraden		355 500		355 500
5. Andere (te bepalen)				
E. Bijdragen van de partijgeledingen		122 190 363	(107 962 047)	14 228 316
F. Lidgelden		15 476 898		15 476 898
G. Opbrengsten uit het onroerend vermogen				
H. Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame		3 110 850		3 110 850
I. Diverse prestaties		32 007 087		32 007 087
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	(108 000 192)	(248 393 008)	107 962 047	(248 431 153)
A. Dotaties	(107 962 047)	(36 748 035)	107 962 047	(36 748 035)
1. Arrondissementen en lokale bewegingen		(12 731 200)		(12 731 200)
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij . (107 962 047)	(107 962 047)	(24 016 835)	107 962 047	(24 016 835)
B. Diensten en diverse goederen	(30 631)	(76 885 360)		(76 915 991)
1. Huisvestingskosten		(9 432 262)		(9 432 262)
2. Administratieve werkingskosten	(30 631)	(43 451 598)		(43 482 229)
3. Publicaties		(9 393 079)		(9 393 079)
4. Kosten reclame, propaganda en partijvergaderingen . .		(14 015 967)		(14 015 967)
5. Kosten voor verkiezingspropaganda				
6. Kosten voor verkiezingspropaganda geactiveerd (in-) . .				
7. Diverse kosten		(592 454)		(592 454)
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		(75 961 584)		(75 961 584)
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		(11 398 484)		(11 398 484)
E. Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen . . .				
F. Voorzieningen voor risico's en kosten		(44 320 000)		(44 320 000)
G. Courante fiscale kosten	(7 514)	(3 079 545)		(3 087 059)
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VOOR FINAN- CIEEL RESULTAAT	(38 145)	(8 941 237)		(8 979 382)
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	50 094	2 122 447		2 172 541
V. FINANCIËLE KOSTEN		(7 967 416)		(7 967 416)
VI. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING NA FINAN- CIEEL RESULTAAT	11 949	(14 786 206)		(14 774 257)
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN		12 912 043		12 912 043
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN		(725 610)		(725 610)
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	11 949	(2 599 773)		(2 587 824)

2. PARTI SOCIALISTE (PS)**RAPPORT FINANCIER****Exercice 1997****1. INTRODUCTION**

Le présent rapport a été établi en application de l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques et en vertu de ma désignation en qualité de réviseur par le Conseil d'administration de l'ASBL FONSOC en date du 17 mars 1997.

Il est adressé, conformément à l'article 24 de la loi, au ministre des Finances et aux Présidents de la Chambre des représentants et du Sénat ainsi qu'à la Commission de contrôle.

Ce rapport financier porte sur les comptes annuels du parti socialiste comprenant le bilan, le compte de résultats et l'annexe.

Les comptes annuels comprennent uniquement l'entité FONSOC.

2. IDENTIFICATION DES ENTITÉS**2.1. Parti politique**

Parti socialiste, Boulevard de l'Empereur 13, 1000 Bruxelles.

2.2. ASBL de gestion (article 22 de la loi)

Dénomination : « Fondation socialiste d'information et de gestion » en abrégé FONSOC.

Adresse : Boulevard de l'Empereur 13, 1000 Bruxelles.

Objet : § 1. L'association a pour but premier de gérer la dotation annuelle mise à la disposition du Parti socialiste par le Parlement en application de la législation. En outre, elle peut gérer d'autres moyens financiers qui lui seraient octroyés par des associations de personnes physiques, dotées ou non de la personnalité juridique, dont l'action se réclame des objectifs socialistes. Enfin, elle peut organiser, seule ou en collaboration, diverses activités en conformité avec les dispositions légales.

§ 2. L'association ne possède qu'un seul siège plus amplement caractérisé à l'article 2.

Membres du Conseil d'administration :

	Exercice 1996 —	Exercice 1997(*) —
Président	Ph. BUSQUIN	M. BAYENET
Administrateurs	Ph. MOUREAUX M. BAYENET	M. DAERDEN F. DUPUIS C. EERDEKENS J.P. HENRY J. SANTKIN
Secrétaire	J.P. BARAS	J.P. BARAS
Administrateur-délégué	A. LETELLIER	A. LETELLIER

(*) Ces nomination et démission d'administrateurs sont intervenues lors de l'Assemblée Générale du 23 juin 1997 et ont été publiées aux annexes du *Moniteur belge* du 27 novembre 1997.

3. ORGANISATION COMPTABLE ET ADMINISTRATIVE

3.1. Organisation administrative

L'ASBL de gestion recueille notamment les recettes suivantes :

- les dotations prévues par la loi du 4 juillet 1989;
- les contributions des groupes parlementaires;
- les cotisations en provenance des fédérations;
- les contributions financières de mandataires;
- les dons autorisés par la loi.

En outre, l'ASBL de gestion facture les prestations ou travaux effectués.

Elle prend en charge tous les coûts afférents à l'activité du Parti sur le plan « *national* ».

Par composantes, on entend notamment les fédérations et sections qui sont autonomes tant en ce qui concerne l'affectation de leurs ressources qu'en matière de tenue de la comptabilité. Celles-ci ne sont dès lors pas intégrées dans la comptabilité de l'ASBL de gestion faisant l'objet du travail de compilation.

3.2. Méthode comptable

La comptabilité de l'ASBL FONSOC est tenue selon un système de livres et de comptes, et conformément aux règles usuelles de la comptabilité en partie double.

Cette comptabilité est appropriée à la nature et à l'étendue des activités de l'ASBL.

Les comptes ouverts sont définis dans un plan comptable approprié aux activités de l'entité et inspiré du plan comptable minimum normalisé.

Les coûts des activités sont considérés comme des charges de l'exercice lorsqu'ils peuvent être mis directement en relation avec les activités de la période.

Les produits sont comptabilisés en résultats dès qu'il existe une créance certaine et incontestable. En ce qui concerne les cotisations, elles sont enregistrées en produits au moment de leur encaissement.

3.3. Règles d'évaluation

Tout comme les années précédentes, il n'y a aucune immobilisation incorporelle mentionnée à l'actif de l'ASBL. En l'occurrence, le Conseil d'administration n'a donc pas de décision à prendre à leur sujet.

Jusqu'à l'exercice 1995, les immobilisations corporelles étaient amorties sur l'exercice même d'acquisition. À partir de l'exercice 1996, les acquisitions des immobilisations corporelles sont amorties comme suit :

— immeuble :	30 ans
— matériel informatique et de bureautique :	3 ans
— autre matériel :	5 ans
— matériel roulant :	5 ans

Aucune distinction n'a été faite entre la valeur d'acquisition de l'immeuble bâti et celle du terrain; faute d'éléments précis permettant d'opérer une telle distinction, l'ensemble a donc été porté dans la même rubrique comptable et est amorti en 30 ans.

Les immobilisations financières sont enregistrées à leur valeur d'acquisition.

Les créances ainsi que les valeurs disponibles sont inscrites à leur valeur nominale.

Des réductions de valeur sont pratiquées si les créances sont incertaines ou compromises.

La constitution des provisions pour risques et charges est décidée par le Conseil d'administration et doit rencontrer les charges probables des exercices futurs.

Par ailleurs, des provisions pour propagande électorale sont constituées systématiquement à l'effet de rencontrer les charges probables des élections législatives, communales, provinciales, européennes, régionales et autres. Les reprises des provisions s'effectuent pour couvrir les charges des élections. Au cours de l'exercice sous revue, aucune provision complémentaire pour propagande électorale n'a été constituée.

Lors de l'établissement des comptes annuels, le Conseil d'administration apprécie également la nécessité de constituer des « autres provisions » pour faire face aux risques et charges probables liés aux activités de l'exercice écoulé.

Une provision pour pécule de vacances est enregistrée dans les dettes sociales à l'effet de rencontrer la charge à décaisser l'exercice suivant.

Les prorata d'intérêts à recevoir ou à imputer ne sont pas enregistrés à la clôture des comptes.

Les cotisations ne sont enregistrées qu'au moment de leur encaissement.

4. COMPTES ANNUELS

Les comptes annuels comprennent le bilan, le compte de résultats ainsi que l'annexe conformément au prescrit de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, telle que modifiée par la loi du 19 mai 1994 se référant à l'arrêté royal du 8 octobre 1976 relatif aux comptes annuels des entreprises.

Les intitulés de comptes et de rubriques ont été adaptés aux caractéristiques des activités d'un parti politique.

Rappelons que depuis l'exercice comptable 1996, les comptes annuels regroupent les données provenant de la seule ASBL FONSOC.

1. BILAN

	Exercice 1997	Exercice 1996
ACTIF		
Actifs immobilisés	50 648 279	2 315 541
I. Immobilisations incorporelles		
II. Immobilisations corporelles	50 648 279	2 243 903
A. Terrains et constructions	46 013 334	
B. Installations, machines, outillages	444 258	313 632
C. Mobilier et matériel roulant	1 041 845	1 316 022
D. Location-financement et droits similaires	481 144	614 249
E. Autres immobilisations corporelles	2 667 698	
F. Immobilisations en cours et acomptes versés		
III. Immobilisations financières		71 638
IV. Créances à plus d'un an		
Actifs circulants	217 695 175	181 531 839
V. Stocks		
VI. Créances à un an au plus	6 025 357	7 898 393
A. Débiteurs	1 198 337	2 996 983
B. Autres créances	4 827 020	4 901 380
VII. Placements de trésorerie	167 000 000	157 320 000
VIII. Valeurs disponibles	44 111 302	12 196 709
IX. Comptes de régularisation	558 516	4 116 767
Total de l'actif	268 343 454	183 847 380
PASSIF		
Capitaux permanents	168 123 489	172 855 717
I. Patrimoine	79 871 534	94 607 858
A. Réserves affectées	47 282 848	62 877 960
B. Fonds social	32 588 686	31 729 898
C. Plus-values de réévaluation		
D. Résultat reporté		
II. Provisions pour risques et charges	87 150 000	77 000 000
A. Provisions pour propagandes électorales	77 000 000	77 000 000
B. Autres provisions	10 150 000	
III. Dettes à plus d'un an	1 101 955	1 247 859
A. Dettes financières		
1. Établissements de crédit	335 240	481 144
2. Dettes de location-financement		
3. Autres emprunts		
B. Dettes fournisseurs		
C. Autres dettes	766 715	766 715
Passifs circulants	100 219 965	10 991 663
IV. Dettes à un an au plus	89 318 865	10 527 982
A. Dettes à plus d'un an échéant dans l'année	145 904	133 105
B. Dettes financières		
1. Établissements de crédit		
2. Autres emprunts		
C. Dettes fournisseurs	3 002 674	2 752 025
D. Dettes fiscales, salariales et sociales	6 287 440	4 392 852
1. Impôts	3 973	
2. Rémunérations et charges sociales	6 283 467	4 392 852
E. Autres dettes	79 882 847	3 250 000
V. Comptes de régularisation	10 901 100	463 681
Total du passif	268 343 454	183 847 380

2. COMPTE DE RÉSULTATS

	Exercice 1997	Exercice 1996
I. Produits courants	154 912 617	154 466 304
A. Dotations (art. 16 de la loi du 4 juillet 1989)	72 972 593	79 542 844
1. Chambre	35 482 767	38 676 664
2. Sénat	37 489 826	40 866 180
C. Dons, donations ou legs		
D. Contributions des groupes	53 632 792	38 131 063
1. Chambre		
2. Sénat	5 000 000	
3. Assemblée communautaire		
4. Assemblée régionale	48 632 792	38 131 063
5. Autres (à spécifier)		
E. Contributions des composantes	7 558 827	7 996 115
F. Cotisations des membres	15 570 709	24 114 149
G. Revenus du patrimoine immobilier		
H. Recettes de manifestations, de publications		
I. Prestations diverses	5 177 696	4 682 133
II. Charges courantes	142 601 380	157 593 041
A. Dotations	55 297 910	50 878 720
1. Fédérations et sections locales	45 916 670	42 250 000
2. Associations et groupements liés au parti	9 381 240	8 628 720
B. Services et biens divers	43 425 095	40 013 120
1. Charges relatives aux bâtiments	3 080 617	2 777 059
2. Frais de fonctionnement administratif	32 112 992	28 097 944
3. Publications	3 651 257	822 992
4. Frais de publicité, de propagande	4 580 229	8 315 125
5. Frais de propagande en période électorale		
6. Frais de propagande portés à l'actif (en-)		
7. Charges diverses		
C. Charges de personnel	29 164 121	26 814 075
D. Amortissements et réductions de valeur sur immobilisations incorporelles et corporelles	3 029 945	607 252
E. Réductions de valeurs sur stocks et sur créances	267 442	42 287
F. Provisions pour risques et charges (dotation+, utilisation-)	10 150 000	38 500 000
G. Charges fiscales courantes	1 266 867	737 587
III. Résultat courant avant résultat financier	12 311 237	(3 126 737)
IV. Produits financiers	5 292 737	2 436 620
A. Produits des immobilisations financières		
B. Produits des actifs circulants	5 292 737	2 436 620
C. Autres produits financiers		
V. Charges financières	(57 451)	(66 245)
A. Charges des dettes	48 283	59 958
B. Réductions de valeur sur actifs circulants autres que ceux visés sub II E		
C. Autres charges financières	9 168	6 287
VI. Résultat financier	5 235 286	2 370 375
VII. Produits exceptionnels		2 306 590
A. Produits des exercices antérieurs		
B. Appels de cotisations extraordinaires		
C. Autres produits de nature exceptionnelle		2 306 590
VIII. Charges exceptionnelles		
A. Charges des exercices antérieurs		
B. Autres charges de nature exceptionnelle		
IX. Résultat de l'exercice	17 546 523	1 550 228

3. ANNEXE

I. ÉVOLUTION DU PATRIMOINE

	Au terme de l'exercice précédent	Affectations	Transferts	Au terme de l'exercice
Réserves affectées	62 877 960	16 687 735	32 282 847	47 282 848
Fonds social	31 729 898	858 788		32 588 686
Plus-values de réévaluation				
Résultat reporté				
Patrimoine	94 607 858	17 546 523	32 282 847	79 871 534

II. ÉTAT DES IMMOBILISATIONS

	Immobilisations incorporelles	Immobilisations corporelles	Immobilisations financières
a) Valeur d'acquisition			
Au terme de l'exercice précédent		16 806 921	71 638
Mutations de l'exercice			
— Acquisitions		51 434 321	
— Cessions et désaffectations			71 638
— Autres mutations			
Au terme de l'exercice		68 241 242	0
b) Plus-values			
Au terme de l'exercice précédent			
Mutations de l'exercice			
— Actées			
— Annulées			
Au terme de l'exercice			
c) Amortissements et réductions de valeur			
Au terme de l'exercice précédent		14 563 018	
Mutations de l'exercice			
— Actées		3 029 945	
— Reprises car excédentaires			
— Annulées			
Au terme de l'exercice		17 592 963	
d) Montants non appelés			
Au terme de l'exercice précédent			
Mutations de l'exercice			
Au terme de l'exercice			
Valeur comptable nette au terme de l'exercice		50 648 279	

III. ÉVOLUTION DES PROVISIONS

	Provisions pour dépenses électorales	Autres provisions
Au terme de l'exercice précédent	77 000 000	
Mutations de l'exercice:		
— Dotations		10 150 000
— Utilisations		
Au terme de l'exercice	77 000 000	10 150 000

IV. COTISATIONS DES MEMBRES

	Exercice 1997	Exercice 1996
Cotisations encaissées par le parti (a)	15 570 709	24 114 149
Cotisations rétrocédées aux composantes (b)		
Solde net de cotisation (a) – (b)	15 570 709	24 114 149

V. PRESTATIONS DIVERSES

	Exercice 1997	Exercice 1996
Refacturation frais téléphone + entretien centrale	1 879 292	1 347 798
Refacturation travaux d'imprimerie	368 202	338 275
Refacturation frais de timbrage	1 129 777	577 022
Refacturation frais communs	1 710 199	585 690
Vente carnets de membres	86 049	1 729 956
Remboursement caution locale salle + assurance auto	4 177	103 392
Total	5 177 696	4 682 133

VI. COÛTS DE PERSONNEL

	Exercice 1997	Exercice 1996
A. Frais de personnel (rubrique II.C)		
1. Rémunérations et avantages sociaux directs	21 361 264	19 165 669
2. Cotisations patronales d'assurances sociales	7 006 797	6 439 334
3. Primes patronales d'assurances extra-légales	271 512	295 519
4. Autres frais de personnel	426 517	276 094
5. Provision pécule de vacances	3 235 490	637 459
6. Utilisation/provision pécule de vacances	– 3 137 459	
Total (A)	29 164 121	26 814 075
B. Coût du personnel permanent détaché auprès du parti (B)		
C. Coût du personnel refacturé aux composantes (C)		
D. Coût du personnel supporté par le parti (= A + B – C)	29 164 121	26 814 075
	Exercice 1997	Exercice 1996

VII. CHARGES DE PROPAGANDE ET DE PUBLICITÉ SUPPORTÉES DANS L'EXERCICE

+ Frais de propagande et de publicité	4 580 229	8 315 125
+ Frais de propagande en période électorale		
– Frais de propagande activés		
+ Dotation aux amortissements des frais de propagande		
+ Dotation aux provisions pour propagandes électorales		38 500 000
– Utilisations de provisions pour propagandes électorales		
= Charges totales	4 580 229	46 815 125

VIII. RÉSULTATS EXCEPTIONNELS

A. Ventilation des autres produits de nature exceptionnelle		
Vente 2 offset		300 000
Annulation aides fédérations (antérieur à 1994)		1 601 590
Reprise de 4 copieurs/firme Minolta		45 000
Vente voiture		360 000
Total		2 306 590
B. Ventilation des autres charges de nature exceptionnelle		
Total		

IX. ÉPARGNE

+ Résultat de l'exercice	17 546 523	1 550 228
+ Dotations aux amortissements et réductions de valeurs	3 297 387	649 539
+ Dotations aux provisions	10 150 000	38 500 000
– Utilisations de provisions		
= Montant de l'épargne	30 993 910	40 699 767

X. RÉSUMÉ DES RÈGLES D'ÉVALUATION

a) Immobilisations incorporelles

Néant.

b) Immobilisations corporelles

Depuis l'exercice 1996, les immobilisations corporelles sont amorties selon les taux généralement admis.

c) Immobilisations financières

Néant.

d) Réserves affectées

Elles sont consacrées à une immobilisation corporelle.

e) Plus-values de réévaluation

Néant.

f) Provisions pour propagandes électorales

Aucune cette année-ci.

g) Autres provisions

— Provision pour la réparation d'un système de conditionnement d'air évaluée à partir d'un devis et d'un cahier de charges.

— Provision actée en vue du soutien à d'autres entités liées au parti.

XI. ASSOCIATIONS ET GROUPEMENTS LIÉS AU PARTI

La liste des associations et groupements liés au parti qui ont versé des contributions au parti et/ou ayant bénéficié de dotations est reprise ci-dessous, avec mention du siège, de la forme juridique et du montant versé ou reçu (rubrique I E et II A 2 du compte de résultats).

Associations et groupements liés au Parti

— Parti Socialiste Européen	186 000
— P.A.C. ASBL	
Boulevard de l'Empereur, 15, 1000 Bruxelles	1 800 000
— Concertation-Overleg	
Association de fait — gestion bâtiment et infrastructure —, Boulevard de l'Empereur, 13, 1000 Bruxelles	2 200 000
— Action Commune Culture Socialiste (A.C.C.S.)	
ASBL, Boulevard de l'Empereur, 13, boîte 6, 1000 Bruxelles	1 200 000
— International Socialiste	
Maritime House, Old Town, London SW 40 JW	911 240
— Mouvement des Jeunes Socialistes	
Boulevard de l'Empereur, 15, 1000 Bruxelles	84 000
— Solidarité Socialiste FCD	
Boulevard de l'Empereur, 15, 1000 Bruxelles	3 200 000
Total	9 381 240

Contributions des composantes

Associations nationales liées au parti (remboursement émission TV par l'IEV)	472 380
Associations internationales liées au parti (remboursement de frais de voyage)	121 541
Contributions financières	6 964 906
Total	7 558 827

5. OBSERVATIONS DU RÉVISEUR

Les travaux que j'ai effectués pour l'établissement de ce rapport financier sont appropriés, d'une part, à la mission prescrite par l'article 23 de la loi et, d'autre part, à la nature des activités qui doivent se refléter dans les comptes.

La démarche se distingue dès lors de celle qui est développée dans la révision des comptes d'une entreprise.

Eu égard aux objectifs spécifiques du présent rapport financier définis en concertation avec la Commission de contrôle, je suis en mesure de confirmer :

- que les comptes annuels ont été établis selon le schéma arrêté par la Commission de contrôle;
- qu'ils découlent sans addition ni omission de la comptabilité de l'ASBL FONSOC;
- que le plan comptable utilisé est conforme à celui arrêté par la Commission de contrôle;
- que les écritures comptables s'appuient sur des pièces justificatives datées et portant un indice de référence à celles-ci.

Les règles d'évaluation n'ont pas été modifiées durant l'exercice sous revue.

6. RÉSUMÉ DU RAPPORT FINANCIER

Le rapport financier relatif au Parti socialiste a été établi par le réviseur d'entreprises, M. Francis Wilmet, Place E. Dubois, 16 à 1390 Grez-Doiceau, conformément à l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989.

La forme de ce rapport financier a été approuvée par la Commission de contrôle instituée par l'article 1er de la même loi.

Les comptes annuels figurant dans le rapport couvrent les activités de la période du 1er janvier 1997 au 31 décembre 1997 de l'ASBL FONSOC.

Les résultats de l'exercice découlant des comptes annuels fournissent en synthèse les informations suivantes :

	Exercice 1997	Exercice 1996
Produits courants	154 912 617	154 466 304
Charges courantes	142 601 380	157 593 041
Résultat courant	12 311 237	(3 126 737)
± Résultats financiers	5 235 286	2 370 375
± Résultats exceptionnels	néant	2 306 590
Résultat de l'exercice	17 546 523	1 550 228

Fait à Grez-Doiceau, le 25 mars 1998.

Francis WILMET
Réviseur d'entreprises.

3. VLAAMSE LIBERALEN EN DEMOCRATEN (VLD)

FINANCIEEL VERSLAG

Boekjaar 1997

1. INLEIDING

Overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen heb ik de eer u verslag uit te brengen over de uitvoering van het mandaat dat mij door de Raad van bestuur van de VZW Libera, de VZW Centrum voor maatschappelijke informatie en de Vlaamse Liberalen en Democraten, partij van de Burger, is toevertrouwd.

Overeenkomstig artikel 24 van de wet is het verslag gericht aan de minister van Financiën, aan de Voorzitters van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de Senaat en aan de Controlecommissie. Dit financieel verslag heeft betrekking op de jaarrekening, die de balans, de resultatenrekening en de toelichting omvat, van de politieke partij Vlaamse Liberalen en Democraten, partij van de Burger. Deze jaarrekening stemt overeen met de consolidatie van de rekeningen van de entiteiten, zoals bedoeld in punt 2 (*cf. infra*).

2. IDENTIFICATIE VAN DE ENTITEITEN

2.1. Politieke partij

Vlaamse Liberalen en Democraten, partij van de Burger, Melsensstraat 34, 1000 Brussel.

2.2. De in artikel 22 van de financieringswet bedoelde instelling

Libera VZW, Melsensstraat 34, 1000 Brussel

— leden van de beheerraad:

De Croo Herman, Voorzitter, Lepelstraat 57, 9660 Brakel.

Denys André, VLD-fractievoorzitter Vlaams Parlement, Roodborststraat 10, 9870 Zulte.

Goovaerts Leo, advocaat, Secretaris-penningmeester, Kerselarenlaan 116, 1200 Brussel.

Dewael Patrick, VLD-fractievoorzitter Kamer van volksvertegenwoordigers, Linderstraat 62, 3700 Tongeren.

Versnick Geert, Secretaris-generaal VLD, Weegbreestraat 3, 9031 Drongen.

Coveliers Hugo, VLD-fractievoorzitter Senaat, Edelinckstraat 17, 2018 Antwerpen.

Beysen Ward, beheerder, Dr. Donnyplein 14, 2610 Wilrijk.

— datum van oprichting: 24 juli 1989.

2.3. VZW die giften verzamelt (art. 71 WIB)

Centrum voor maatschappelijke informatie VZW, Melsensstraat 34, 1000 Brussel.

— Samenstelling van de beheerraad

De Croo Herman, Voorzitter, Lepelstraat 57, 9660 Brakel.

Goovaerts Leo, advocaat, Penningmeester-Afgevaardigd bestuurder, Kerselarenlaan 116, 1200 Brussel.

Dewael Patrick, VLD-fractievoorzitter Kamer, Linderstraat 62, 3700 Tongeren.

Versnick Geert, Secretaris-generaal VLD, Weegbreestraat 3, 9031 Drongen.

— datum van oprichting: 20 augustus 1985.

3. ADMINISTRATIEVE EN BOEKHOUDKUNDIGE ORGANISATIE

3.1. Administratieve organisatie

Libera VZW (art. 22 financieringswet) ontvangt dotaties van Kamer en Senaat en maakt deze over aan de politieke partij Vlaamse Liberalen en Democraten, partij van de Burger. Het Centrum voor maatschappelijke informatie VZW ontvangt werkingstoelagen van de politieke partij Vlaamse Liberalen en Democraten.

3.2. Methode van boekhouden

De boekhouding van elke entiteit werd gedurende 1997 gehouden volgens het systeem van de dubbele boekhouding.

Het rekeningenstelsel benadert de minimumindeling van het algemeen rekeningenstelsel, aangepast aan de aard van de activiteiten van elke entiteit.

De kosten van de activiteiten worden voornamelijk opgenomen op een accrual basis.

3.3. Waarderingsregels

Waarderingsregels met betrekking tot uitgaven voor verkiezingspropaganda :

Alle verkiezingskosten worden geboekt op basis van de reële uitgaven en/of per 31 december ontvangen facturen. Jaarlijks wordt een provisie aangelegd voor toekomstige verkiezingsuitgaven.

4. JAARREKENING

De jaarrekening omvat de balans en de resultatenrekening, alsook de toelichting overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen.

De opschriften van de rekeningen en de rubrieken zijn aangepast aan de aard van de activiteiten van een politieke partij.

De jaarrekening geeft in één document de gegevens weer komende van de VZW's en de partij. Dit stemt overeen met de som van elke individuele rekening van de entiteiten, na correctie voor de onderlinge transacties. Dit geconsolideerd resultaat heeft tot doel een totaal overzicht te geven van de financiële toestand van de politieke partij.

1. BALANS

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
ACTIVA		
VASTE ACTIVA	55 355 627	58 236 963
I. Immateriële vaste activa (toelichting II)	2 520 000	3 819 688
II. Materiële vaste activa (toelichting II)	52 835 627	54 301 780
A. Terreinen en gebouwen	47 071 541	48 996 047
B. Installaties, machines en uitrusting	4 980 034	5 078 816
C. Meubilair en rollend materieel	784 052	226 917
D. Leasing en soortgelijke rechten	—	—
E. Overige materiële vaste activa	—	—
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	—	—
III. Financiële vaste activa (toelichting II)	—	115 495
IV. Vorderingen op meer dan één jaar	—	—
 VLOTTENDE ACTIVA	 39 330 321	 33 974 789
V. Voorraden	—	—
VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar	14 868 274	19 016 130
A. Handelsvorderingen	1 110 623	2 263 479
B. Overige vorderingen	13 757 651	16 752 651
VII. Geldbeleggingen	—	—
VIII. Liquide middelen	23 185 953	13 419 946
IX. Overlopende rekeningen	1 276 094	1 538 713
 TOTAAL DER ACTIVA	 94 685 948	 92 211 752
 PASSIVA		
PERMANENTE MIDDELEN	62 120 214	49 999 443
I. Patrimonium (toelichting I)	11 451 109	4 468 394
A. Toegewezen reserves	—	—
B. Maatschappelijk fonds	–35 393 950	–42 376 665
C. Herwaarderingsmeerwaarde	46 845 059	46 845 059
D. Overgedragen resultaat	—	—
II. Voorzieningen voor risico's en kosten (toelichting III)	23 177 960	12 838 248
A. Voorzieningen voor verkiezingspropaganda	22 500 000	11 250 000
B. Andere voorzieningen	677 960	1 588 248
III. Schulden op meer dan één jaar	27 491 145	32 692 801
A. Financiële schulden	27 491 145	32 692 801
1. Kredietinstellingen	27 491 145	32 692 801
2. Leasingschulden en soortgelijke	—	—
3. Overige leningen	—	—
B. Schulden t.a.v. leveranciers	—	—
C. Overige schulden	—	—
VLOTTENDE PASSIVA	32 565 734	42 212 309
IV. Schulden op ten hoogste één jaar	32 048 090	41 610 746
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	5 201 656	19 600 998
B. Financiële schulden	15 984 216	10 000 000
1. Kredietinstellingen	15 984 216	10 000 000
2. Overige schulden	—	—
C. Schulden aan leveranciers	3 709 142	2 579 246
D. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	1 946 414	1 756 810
1. Belastingen	—	—
2. Bezoldigingen en sociale lasten	1 946 414	1 756 810
E. Overige schulden	5 206 662	7 673 692
V. Overlopende rekeningen	517 644	601 563
 TOTAAL DER PASSIVA	 94 685 948	 92 211 752

2. RESULTATENREKENING

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	121 404 958	124 882 898
A. Dotaties (art. 16 van de wet van 4 juli 1989)	85 058 307	85 997 096
1. Kamer	42 584 469	43 553 864
2. Senaat	42 473 838	42 443 232
B. Giften VZW	—	—
C. Giften, schenkingen of legaten	—	—
D. Bijdragen van de fracties	23 710 467	23 437 880
1. Kamer	9 148 735	8 211 136
2. Senaat	4 550 232	4 762 344
3. Gemeenschapsraden	9 711 500	10 104 000
4. Gewestraden	—	—
5. Andere (toelichting XI)	300 000	360 400
E. Bijdragen van de partijgeledingen (toelichting XI)	—	—
F. Lidgelden (toelichting IV)	8 868 278	11 108 657
G. Opbrengsten uit het onroerend vermogen	—	—
H. Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame	2 875 775	3 881 933
I. Diverse prestaties	892 131	457 332
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	111 704 871	97 116 845
A. Dotaties	14 948 226	14 384 721
1. Federaties en lokale bewegingen	9 555 608	10 000 000
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij (toelichting XI)	5 392 618	4 384 721
B. Diensten en diverse goederen	59 417 219	47 563 165
1. Huisvestingskosten	5 113 802	3 729 263
2. Administratieve werkingskosten	24 327 597	21 657 134
3. Publicaties	16 014 403	6 067 646
4. Kosten voor reclame, propaganda en partijvergaderingen	10 388 513	12 182 950
— gevoerde campagnes	—	10 258 037
— andere	—	1 924 913
5. Verkiezingsuitgaven	—	—
6. Verkiezingsuitgaven geactiveerd (in –)	—	—
7. Diverse kosten	3 572 904	3 926 172
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (toelichting VI)	21 592 120	19 208 674
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op vaste activa (toelichting II)	5 407 594	4 885 596
E. Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen	—	—
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (besteding +, terugnemings –) (toelichting III)	10 339 712	11 074 689
G. Courante fiscale kosten	—	—
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VOOR FINANCIËLE RESULTATEN	9 700 087	27 766 053
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	356 707	60 262
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa	—	—
B. Opbrengsten uit vlottende activa	356 707	60 262
C. Overige financiële opbrengsten	—	—
V. FINANCIËLE KOSTEN	3 074 079	6 422 746
A. Kosten van schulden	3 031 395	6 398 401
B. Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan bedoeld onder II E	—	—
C. Overige financiële kosten	42 684	24 345
VI. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING NA FINANCIËLE RESULTAAT	6 982 715	21 403 569
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	—	—
A. Opbrengsten uit het verleden	—	—
B. Uitzonderlijke lidgelden	—	—
C. Overige uitzonderlijke opbrengsten	—	—
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN	—	—
A. Kosten uit het verleden	—	—
B. Overige uitzonderlijke kosten	—	—
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	6 982 715	21 403 569

3. TOELICHTING

I. EVOLUTIE VAN HET PATRIMONIUM (RUBRIEK I VAN DE PASSIVA)

	Per einde van vorig boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	Per einde van het boekjaar
Toegewezen reserves	—	—	—	—
Maatschappelijk fonds	– 42 376 665	6 982 715	—	– 35 393 950
Herwaarderingsmeerwaarden	46 845 059	—	—	46 845 059
Overgedragen resultaat	—	—	—	—
Patrimonium	4 468 394	6 982 715	—	11 451 109

II. STAAT VAN DE VASTE ACTIVA

	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Financiële vaste activa
a) Aanschaffingswaarde			
Per einde van het vorige boekjaar	6 379 376	24 306 994	115 495
Mutaties tijdens het boekjaar	—	2 641 753	– 115 495
— Aanschaffingen	—	2 641 753	– 115 495
— Overdracht en buitengebruikstellingen	—	—	—
— Andere mutaties	—	—	– 115 495
Per einde van het boekjaar	6 379 376	26 948 747	—
b) Meerwaarden			
Per einde van het vorige boekjaar	—	46 845 059	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
— Geboekt	—	—	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	46 845 059	—
c) Afschrijvingen en waardeverminderingen			
Per einde van het vorige boekjaar	2 559 688	16 850 273	—
Mutaties tijdens het boekjaar	1 299 688	4 107 906	—
— Geboekt	1 299 688	4 107 906	—
— Teruggenomen want overtollig	—	—	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	3 859 376	20 958 179	—
d) Niet-opgevraagde bedragen			
Per einde van het vorige boekjaar	—	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—	—
Netto boekwaarde per einde van het boekjaar	2 520 000	52 835 627	—

III. EVOLUTIE VAN DE VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN

	Voorzieningen verkiezingspropaganda	Andere voorzieningen
Per einde van het vorige boekjaar	11 250 000	1 588 248
Mutaties van het boekjaar	11 250 000	– 910 288
— Toevoeging	11 250 000	—
— Terugneming	—	– 910 288
Per einde van het boekjaar	22 500 000	677 960

IV. LIDGELDEN

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
Lidgelden ontvangen door de partij (a)	8 868 278	11 108 657
Lidgelden doorgestort (b)	—	—
Nettobedrag van de lidgelden (a) – (b) (rub. I.F result. rek.)	8 868 278	11 108 657

V. DIVERSE PRESTATIES

	Boekjaar 1997	
Uitsplitsing van post I van de courante opbrengsten indien deze een belangrijk bedrag vertegenwoordigt:		
Publiciteit in eigen uitgaven	829 196	
Verkoop promotiemateriaal	62 935	

VI. PERSONEELSKOSTEN

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
A. Personeelskosten (rub. II.C res. rek.):		
1. Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	13 139 077	11 807 132
2. Patronale bijdragen	4 091 374	4 014 848
3. Werkgeverspremie voor bovenwettelijke verzekeringen	—	—
4. Andere personeelskosten	2 756 194	2 296 593
5. Ouderdoms- en overlevingspensioenen	235 960	232 716
Totaal (A)	20 222 605	18 351 289
B. Personeel duurzaam gedetacheerd bij de partij (B)	1 369 515	857 385
C. Personeelskosten geherfactureerd aan geledingen (C)	—	—
D. Personeelskosten gedragen door de partij (A + B – C)	21 592 120	19 208 674

VII. KOSTEN VAN PROPAGANDA, PUBLICITEIT EN VERKIEZINGSUITGAVEN
TEN LASTE GELEGD VAN HET BOEKJAAR

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
+ Kosten voor propaganda en publiciteit (rub. II.B 4 res. rek.)	10 388 513	12 182 950
+ Verkiezingsuitgaven (rub. II.B 5 res. rek.)	—	—
– Verkiezingsuitgaven geactiveerd (rub. II B 6 res. rek.)	—	—
+ Afschrijving op kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda	—	—
+ Toevoeging aan voorzieningen voor verkiezingspropaganda	11 250 000	11 250 000
– Terugneming van voorzieningen voor verkiezingspropaganda	—	—
= Totaal	21 638 513	23 432 950

VIII. UITZONDERLIJKE RESULTATEN

A. Uitsplitsing van de post «overige uitzonderlijke opbrengsten» indien belangrijk:

.	—	—
.	—	—
.	—	—
.	—	—
Totaal	—	—

B. Uitsplitsing van de post «overige uitzonderlijke kosten» indien belangrijk:

Nationaal referendum	—	—
.	—	—
.	—	—
.	—	—
Totaal	—	—

IX. GESPAARDE BEDRAGEN

A. Oorsprong der middelen

+ Resultaat van het boekjaar	6 982 715	21 403 569
+ Toevoeging aan afschrijvingen en waardeverminderingen (rub. II res. rek.)	5 407 594	4 885 596
+ Toevoeging aan voorzieningen (rub. II.F res. rek.)	11 250 000	11 250 000
– Terugneming van voorzieningen (rub. II.F res. rek.)	910 288	175 311
= Gespaarde bedragen	22 730 021	37 363 854

X. SAMENVATTING VAN DE WAARDERINGSREGELS

Met andere woorden de politiek i.v.m. de samenstelling van afschrijvingen, waardeverminderingen, voorzieningen, reserves en herwaardering.

a) *Immateriële vaste activa*

Uitzonderlijk werden de congreskosten van 1994 geactiveerd. Deze congreskosten worden afgeschreven over 5 jaar. Er werden geen nieuwe kosten geactiveerd.

b) *Materiële vaste activa*

Het bureelmateriaal, de computerapparatuur en de kantoorinrichting wordt afgeschreven à rato van 20% per jaar. De gebouwen werden geherwaardeerd. De herwaardering wordt afgeschreven over 20 jaar.

c) *Vorderingen en schulden*

Vorderingen en schulden worden gewaardeerd aan nominale waarde; waardeverminderingen worden geboekt als op balansdatum de invorderbaarheid als moeilijk beschouwd wordt.

d) *Financiële vaste activa*

De borgtochten in contanten worden op de balans tot uitdrukking gebracht.

e) *Voorzieningen voor verkiezingspropaganda*

Vanaf 1 januari 1996 wordt een jaarlijkse provisie aangelegd van 11 250 000 frank.

f) *Andere voorzieningen*

De wettelijke voorzieningen inzake verlofgeld en andere belangrijke kosten, noodzakelijk om de annaliteit van kosten en uitgaven te benaderen, werden geboekt.

XI. VERENIGINGEN EN GROEPERINGS VERBONDEN MET DE PARTIJ

De lijst van de verenigingen en groeperingen verbonden met de partij, die bijdragen betaald hebben en/of die genoten hebben van dotaties, wordt hierna opgenomen, met vermelding van de zetel, de rechtsvorm en de gestorte en/of ontvangen bedragen (rub. result. rek. I E en II A 2).

Lijst van de dotaties aan «Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij» :

1. Europese Liberalen en Democraten, Lidgelden, Belliardstraat, 1043 Brussel : 313 153 frank.
2. Liberaal Studie Centrum VZW, Bijdragen, Melsensstraat 34, 1000 Brussel : 1 700 000 frank.
3. Liberal International, Bijdragen, Belliardstraat, 1043 Brussel : 288 265 frank.
4. Paul Hymans-centrum, Deelname 150 jaar liberalisme, Napelsstraat 39, 1050 Brussel : 460 000 frank.
5. Instituut voor Kadervorming, Prestaties, Melsensstraat 34, 1000 Brussel : 1 000 000 frank.
6. VLD Jongeren, Melsensstraat 34, 1000 Brussel : 200 000 frank.
7. De Culturele Raad, Napelsstraat 39, 1050 Brussel : 431 200 frank.
8. Livos, E. Jacqmainlaan 101, 3de étage, 1000 Brussel : 1 000 000 frank.

Totaal : 5 392 618 frank.

Opgave van de «Bijdragen van de fracties» — 5. «Andere»

Afdrachten van mandatarissen : 300 000 frank.

Totaal : 300 000 frank.

5. AANTEKENINGEN VAN DE REVISOR

De werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, met het oog op het opstellen van het financieel verslag, zijn aangepast enerzijds aan de opdracht conform artikel 23 van de wet en anderzijds aan de aard van de activiteiten zoals die zich weerspiegelen in de rekeningen. De benadering onderscheidt zich aldus van die welke ontwikkeld is voor de controle van de rekeningen van een onderneming.

Rekening houdend met de specifieke doelstellingen van onderhavig financieel verslag, bepaald in gemeenschappelijk overleg met de Controlecommissie, kunnen wij bevestigen dat :

- de jaarrekening opgesteld is volgens het schema, uitgevaardigd door de Controlecommissie;
- zij voortvloeit, zonder toevoeging of weglating, uit de boekhouding van de entiteiten vermeld onder punt 2 *supra*;
- het gebruikte rekeningstelsel conform is aan datgene, opgesteld door de Controlecommissie, aangepast aan de gewijzigde verslaggeving voor politieke partijen;
- de boekingen geschieden aan de hand van gedagtekende verantwoordingsstukken, waarnaar zij verwijzen.

6. SAMENVATTING VAN HET FINANCIËEL VERSLAG

Voor de VLAAMSE LIBERALEN EN DEMOCRATEN, partij van de Burger, heeft ondergetekende, bedrijfsrevisor Willy Doms, financieel verslag uitgebracht conform artikel 23 van de wet van 4 juli 1989.

De vormgeving van dit financieel verslag werd goedgekeurd door de Controlecommissie die werd opgericht krachtens artikel 1 van voornoemde wet.

De jaarrekening opgenomen in het verslag behelst de activiteiten over de periode van 1 januari 1997 tot 31 december 1997 van de partij VLAAMSE LIBERALEN EN DEMOCRATEN (nationaal secretariaat), alsook van de VZW's LIBERA en CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJKE INFORMATIE.

De resultaten van het boekjaar, die uit de jaarrekening voortvloeien, vatten volgende gegevens samen :

Courante opbrengsten	121 404 958
Courante kosten	— 111 704 871
Courant resultaat	9 700 087
± Financieel resultaat	— 2 717 372
± Uitzonderlijke resultaten	—
Resultaat van het boekjaar	6 982 715

Opgemaakt te Brussel op 25 maart 1998.

Willy Doms

Bedrijfsrevisor.

4. SOCIALISTISCHE PARTIJ (SP)

FINANCIEEL VERSLAG

Boekjaar 1997

1. INLEIDING

Overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 (gewijzigd door artikel 10 van de wet van 19 mei 1994) betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen hebben wij de eer u verslag uit te brengen over de uitvoering van het mandaat dat ons door de algemene vergadering van de VZW SOCFIN op 23 december 1996 werd toevertrouwd.

Onze controleopdracht heeft betrekking op het boekjaar afgesloten op 31 december 1997.

Overeenkomstig artikel 24 van de wet is het verslag gericht aan de minister van Financiën, aan de Voorzitters van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de Senaat en aan de Controlecommissie.

Dit financieel verslag heeft betrekking op de jaarrekening die de balans, de resultatenrekening en de toelichting omvat van de politieke partij SOCIALISTISCHE PARTIJ.

Deze jaarrekening stemt overeen met de consolidatie van de rekeningen van de entiteiten, zoals bedoeld in punt 2 (*cf. infra*).

2. IDENTIFICATIE VAN DE ENTITEITEN

2.1. Politieke partij

Benaming: Socialistische Partij

Adres: Keizerslaan 13, 1000 Brussel

Tel.: (02) 548.32.11

2.2. De in artikel 22 van de financieringswet bedoelde instelling

Benaming: Socialistische Stichting voor Beheer en Financiën (SOCFIN)

Adres: Keizerslaan 13, 1000 Brussel

Beheerraad: Louis Tobback, Senator, Voorzitter van de Socialistische Partij, Goede Haardlaan 10, 3001 Heverlee.

Linda Blomme, Nationaal secretaris van de Socialistische Partij, penningmeester, Lode Brionstraat 19, 2610 Wilrijk-Antwerpen.

Gilbert Bossuyt, Fractievoorzitter van de SP in het Vlaamse Parlement, Edgard Tinelstraat 7, 8930 Menen.

Fred Erdman, Senator, Amerikalei 25-27, bus 16, 2000 Antwerpen.

Louis Van Velthoven, Fractievoorzitter van de SP in de Kamer, Gestelsedijk 38, 3920 Lommel.

Guido Triest, Secretaris van de raad van beheer van de VZW SEVI, Beekstraat 8, 9255 Buggenhout (ontslag 24 maart 1997).

Lode Hancke, Ere-volksvertegenwoordiger, L. Van Berckenlaan 38, 2600 Berchem (ontslag 24 maart 1997).

Datum van oprichting: 18 juli 1989.

2.3. VZW die giften en andere financiële middelen verzamelt

Benaming: Aktie en Informatie (geliquideerd)

Adres: Keizerslaan 13, 1000 Brussel

Vereffenaar: Linda Blomme, Nationaal secretaris, Lode Brionstraat 19 te 2610 Wilrijk

Datum van oprichting: 17 september 1987.

Datum van sluiting van de vereffening: 24 maart 1997.

3. ADMINISTRATIEVE EN BOEKHOUDKUNDIGE ORGANISATIE

3.1. Administratieve organisatie

De feitelijke vereniging Socialistische Partij centraliseert zowel de ontvangsten komende van de Socialistische Partij als de ontvangsten in het kader van artikel 22 van de wet m.b.t. de financiering van de politieke partijen (via de VZW SOCFIN). Zij neemt onder meer ten laste de uitgaven of dotaties aan partijgeledingen die zij als derden beschouwt, zijnde, enerzijds de regionale entiteiten waaronder men de federaties verstaat en, anderzijds, de aan de partij verbonden nationale VZW's.

De partijgeledingen hebben een afzonderlijke boekhouding en administratie welke niet nationaal gecentraliseerd worden. Zij hebben een grote graad van autonomie, zowel op het vlak van aanwending van hun middelen als van de boekhoudkundige verwerking ervan. Deze laatste zijn dan ook niet geïntegreerd in de boekhouding van de partij zoals hiervoor gedefinieerd, en die het voorwerp van ons verslag uitmaken.

3.2. Methode van boekhouden

De boekhouding van elke entiteit wordt afzonderlijk bijgehouden volgens een systeem van boeken en rekeningen, overeenkomstig de regels van het dubbel boekhouden.

De boekhouding is aangepast aan de aard en de omvang van de activiteiten van elke entiteit.

Het rekeningenstelsel is afgeleid van de minimumindeling van het algemeen rekeningenstelsel, aangepast aan de aard van de activiteiten van elke entiteit.

De kosten van de activiteiten worden opgenomen in de kosten van het boekjaar wanneer ze rechtstreeks kunnen toegewezen worden aan de activiteiten van deze periode. De dotaties aan de partijgeledingen daarentegen worden opgenomen op het moment van hun betaling.

De opbrengsten worden in het resultaat opgenomen vanaf het ogenblik dat een vordering juridisch vaststaat en zeker is met uitzondering van de lidgelden. Deze worden geboekt in de opbrengsten na hun ontvangst en doorstorting vanuit de partijgeledingen.

3.3. Waarderingsregels

De hierbijgevoegde rekeningen worden in principe opgesteld op basis van de boekhoudkundige beginselen en waarderingsregels in overeenstemming met de wet van 17 juli 1975 en in uitvoering van deze wet uitgevaardigde koninklijke besluiten. Het continuïteitsprincipe met betrekking tot de toegepaste boekings- en waarderingsregels werd gerespecteerd.

Dit houdt onder meer in dat:

— Bestaande immateriële vaste activa worden afgeschreven over een looptijd van 5 jaar (lineair). Nieuwe investeringen in 1997 inzake immateriële vaste activa werden degressief afgeschreven (40%). Gedurende het boekjaar 1997 werd de afschrijvingsmethode van lineair naar degressief omgezet. De impact van deze wijziging op het resultaat van het boekjaar is echter niet belangrijk en bedraagt 162 623 frank.

— De materiële vaste activa worden als volgt afgeschreven :

	<i>Looptijd</i>
Installaties, machines en uitrusting	5 jaar (lineair)
Materieel	4 jaar (lineair)
Computermateriaal	3 jaar (degressief/lineair)
Meubilair	10 jaar (lineair)
Rollend materieel	5 jaar (lineair)

Gedurende het boekjaar 1997 werden de afschrijvingsmethode en/of -termijn met betrekking tot computer-materiaal en overig materiaal gewijzigd. De impact van deze wijziging op het resultaat van het boekjaar 1997 is eveneens niet belangrijk en bedraagt 82 377 frank.

— De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of tegen marktwaarde indien deze laatste lager is dan de kostprijs.

— De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Waardeverminderingen voor dubieuze of oninbare vorderingen worden geboekt en afgetrokken van de posten van het actief waarop ze betrekking hebben. In dit verband werd een afwaardering voor oninbare vorderingen doorgevoerd van 588 804 frank.

De overige vorderingen worden eveneens gewaardeerd tegen nominale waarde. Waardeverminderingen voor dubieuze of oninbare vorderingen worden eveneens geboekt en afgetrokken van de posten van het actief waarop ze betrekking hebben. In dit verband werd een afwaardering voor oninbare vorderingen doorgevoerd van 350 000 frank.

— Voorzieningen voor risico's en kosten worden aangelegd in functie van de te verwachten kosten en uitgaven voor het volgend boekjaar, in de mate dat zij op balansdatum waarschijnlijk of zeker zijn en kunnen gewaardeerd of geraamd worden op basis van objectieve beoordelingscriteria door de Raad van Beheer. In het ander geval, worden de kosten en uitgaven ten laste gelegd van het boekjaar van betaling.

Met betrekking tot de voorziening voor verkiezingsuitgaven hebben wij vastgesteld dat in 1997 een bedrag van 5 miljoen frank opgenomen werd in de voorziening, en een totaalbedrag van 12,5 miljoen frank doorgestort werd naar de federaties voor de decentrale werking. De aangroei van de provisie in de boeken van de VZW SOCFIN is dus 5 miljoen frank (of 6 % van de dotaties), in vergelijking met 10 miljoen frank verleden jaar (of 12 % van de dotaties).

— De schulden (op meer dan één jaar — op ten hoogste één jaar) en de overlopende rekening (passief) worden gewaardeerd aan nominale waarde. Er wordt rekening gehouden met de nog te betalen kosten op balansdatum die betrekking hebben op het lopende boekjaar. In hetzelfde verband werd een voorziening voor vakantiegeld aangelegd ten belope van 5 636 488 frank (in 1996: 6 138 678 frank).

— Wat de opbrengsten betreft, deze worden geboekt op het tijdstip van de effectieve inning ervan, meer bepaald worden de lidgelden geboekt na ontvangst en doorstorting vanuit de federaties naar de nationale zetel. Een toerekening van deze baten aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben zou resulteren in een meeropbrengst in het betrokken boekjaar, echter in de mate dat de effectieve inning ervan zeker is.

— Er werden geen verkiezingsuitgaven geactiveerd.

Voor meer details in verband met de waarderingsregels verwijzen wij naar de toelichting bij de jaarrekening.

4. JAARREKENING

De jaarrekening omvat de balans en de resultatenrekening en de toelichting overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 (gewijzigd door artikel 10 van de wet van 19 mei 1994) betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen.

De opschriften van de rekeningen en de rubrieken zijn aangepast aan de aard en de omvang van de activiteiten van een politieke partij.

De jaarrekening geeft in één enkel document de gegevens weer, komende van VZW SOCFIN en de partij (feitelijke vereniging). Deze jaarrekening stemt overeen met de som van elke individuele rekening van de twee entiteiten na correctie voor de onderlinge transacties. Het geconsolideerd resultaat heeft tot doel een globaal overzicht te geven van de financiële toestand van de politieke partij.

De aanverwante componenten en nevenorganisaties (inclusief de federaties, de afdelingen en de fracties) worden in dit verslag als derden beschouwd. De juistheid van openstaande rekeningen met deze entiteiten ten gevolge van de onderlinge transacties werd ons verzekerd door middel van saldobestemmingen indien van toepassing.

Ook dient vermeld te worden dat de bedragen vermeld in de resultatenrekening onder hoofding «I.C. Giften, schenkingen of legaten» bijdragen betreffen komende van onder andere mandatarissen.

1. BALANS

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
ACTIVA		
VASTE ACTIVA	3 126 499	3 549 304
I. Immateriële vaste activa (toelichting II)	769 193	375 100
II. Materiële vaste activa (toelichting II)	2 167 197	3 003 979
A. Terreinen en gebouwen		
B. Installaties, machines en uitrusting	1 620 180	1 978 053
C. Meubilair (10%) en rollend materieel (20%)	547 017	1 025 926
D. Leasing en soortgelijke rechten		
E. Overige materiële vaste activa		
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		
III. Financiële vaste activa	190 109	170 225
IV. Vorderingen op meer dan één jaar		
VLOTTENDE ACTIVA	112 811 500	107 083 287
V. Voorraden	1 076 466	990 587
VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar	3 830 988	5 122 975
A. Debiteuren	3 647 366	5 000 428
B. Overige vorderingen	183 622	122 547
VII. Geldbeleggingen	77 236 400	90 000 000
VIII. Liquide middelen	24 614 979	6 919 092
IX. Overlopende rekeningen	6 052 667	4 050 633
TOTAAL DER ACTIVA	115 937 999	110 632 591
PASSIVA		
PERMANENTE MIDDELEN	83 876 696	80 357 725
I. Patrimonium (toelichting I)	48 876 696	50 357 725
A. Reserves	1 379 865	1 379 865
B. Maatschappelijk fonds	47 496 831	48 977 860
C. Herwaarderingsmeerwaarden		
D. Overgedragen resultaat		
II. Voorzieningen voor risico's en kosten (toelichting III)	35 000 000	30 000 000
A. Voorzieningen verkiezingspropaganda	35 000 000	30 000 000
B. Andere voorzieningen		
III. Schulden op meer dan één jaar		
A. Financiële schulden		
1. Kredietinstellingen		
2. Leasingschulden en soortgelijke		
3. Overige leningen		
B. Schulden leveranciers		
C. Andere schulden		
VLOTTENDE PASSIVA	32 061 303	30 274 866
IV. Schulden op ten hoogste één jaar	31 997 543	29 138 998
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		
B. Financiële schulden		
1. Kredietinstellingen		
2. Overige leningen		
C. Schulden aan leveranciers	20 229 229	17 114 751
D. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	11 767 617	10 824 247
1. Belastingen	2 155 593	1 901 617
2. Bezoldigingen en sociale lasten	9 612 024	8 922 630
E. Overige schulden	697	1 200 000
V. Overlopende rekeningen	63 760	1 135 868
TOTAAL DER PASSIVA	115 937 999	110 632 591

2. RESULTATENREKENING

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	129 019 177	128 280 008
A. Dotaties van Kamer en Senaat (art. 16 van de wet van 4 juli 1989)	83 101 851	83 040 640
1. Kamer	40 788 513	40 757 908
2. Senaat	42 313 338	42 282 732
B. Giften VZW (bijdragen)	160 000	1 306 933
C. Giften, schenkingen of legaten (bijdragen)	2 057 257	1 386 538
D. Bijdragen van de fracties	6 000 000	6 200 000
1. Kamer	2 000 000	2 200 000
2. Senaat	2 000 000	2 000 000
3. Gemeenschapsraad		
4. Gewestraden	2 000 000	2 000 000
5. Andere (te bepalen)		
E. Bijdragen van partijgeledingen (toelichting XI)		
F. Lidgelden (toelichting IV)	18 680 432	19 745 869
G. Opbrengsten uit het onroerend vermogen		
H. Opbrengsten van manifestaties, publicaties, reclame	5 124 301	4 516 797
I. Diverse prestaties	13 895 336	12 083 231
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	132 662 468	134 842 541
A. Dotaties	26 048 770	14 923 530
1. Federaties en lokale bewegingen	12 500 002	10 000 000
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij (toelichting XI)	13 548 768	4 923 530
B. Handelsgoederen en hulpstoffen	(129 654)	
1. Wijziging in de voorraad	(129 654)	
C. Diensten en diverse goederen	48 683 534	49 447 335
1. Huisvestingskosten	4 124 256	4 883 754
2. Administratieve werkingskosten	20 171 604	19 388 553
3. Publicaties	13 812 684	15 269 362
4. Kosten voor reclame, propaganda en partijvergaderingen	10 574 990	9 905 666
5. Verkiezingsuitgaven		
6. Verkiezingsuitgaven geactiveerd (-)		
7. Diverse kosten		
D. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (toelichting VI)	50 098 898	53 865 793
E. Afschrijvingen, waardeverminderingen op vaste activa	1 917 232	1 508 994
F. Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen	461 133	4 492 462
G. Voorzieningen voor risico's en kosten		
Toevoeging (+)	5 000 000	10 000 000
Terugnemingen (-)		
H. Courante fiscale kosten	582 555	604 427
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VOOR FINANCIEEL RESULTAAT	(3 643 291)	(6 562 533)
IV. FINanciële OPBRENGSTEN	2 525 750	2 910 223
A. Uit financiële vaste activa		
B. Uit vlottende activa	2 525 750	2 910 223
C. Overige financiële opbrengsten		
V. FINanciële KOSTEN	(394 574)	(16 504)
A. Kosten van schulden	(39)	(96)
B. Uit vlottende activa	(350 000)	
C. Overige financiële kosten	(44 535)	(16 408)
VI. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING NA FINANCIEEL RESULTAAT	(1 512 115)	(3 668 814)
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	31 086	50 000
A. Opbrengsten uit voorgaande boekjaren	11 086	
B. Uitzonderlijke lidgelden		
C. Overige uitzonderlijke opbrengsten	20 000	50 000
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN (-)		
A. Kosten uit het verleden		
B. Andere uitzonderlijke kosten (toelichting VIII B)		
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	(1 481 029)	(3 618 814)

3. TOELICHTING

I. EVOLUTIE VAN HET PATRIMONIUM

	Per einde vorig boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	Per einde boekjaar
Toegewezen reserves	1 379 865			1 379 865
Maatschappelijk fonds	48 977 860		(1 481 029)	47 496 831
Herwaarderingsmeerwaarden				
Overgedragen resultaat				
Patrimonium	50 357 725		(1 481 029)	48 876 696

II. STAAT VAN DE VASTE ACTIVA

	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Financiële vaste activa
a) Aanschaffingswaarde			
Per einde van het vorige boekjaar	468 875	17 574 681	170 225
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Aanschaffingen	813 114	661 429	31 150
— Overdracht en buitengebruikstelling		(3 228 351)	
— Andere mutaties (terugbetalingen, ...)			(11 266)
Per einde van het boekjaar	1 281 989	15 007 759	190 109
b) Meerwaarden			
Per einde van het vorige boekjaar			
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Geboekt			
— Afgeboekt			
Per einde van het boekjaar			
c) Afschrijvingen			
Per einde van het vorige boekjaar	93 775	14 570 702	
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Geboekt	419 021	1 498 211	
— Teruggenomen want overtoollig			
— Afgeboekt		(3 228 351)	
Per einde van het boekjaar	512 796	12 840 562	
d) Niet opgevraagde bedragen			
Per einde van het vorige boekjaar			
Mutaties tijdens het boekjaar			
Per einde van het boekjaar (rubriek II van het passiva)			
Netto-boekwaarde per einde boekjaar	769 193	2 167 197	190 109

III. EVOLUTIE VAN DE VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN

	Voorzieningen verkiezingspropaganda	Andere voorzieningen
Per einde van het vorige boekjaar	30 000 000	
Mutaties tijdens het boekjaar		
— Toevoeging	5 000 000	
— Terugneming		
Per einde boekjaar (rub. II van de passiva)	35 000 000	

IV. LIDGELDEN

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
Lidgelden ontvangen door de partij (a)	18 680 432	19 745 869
Lidgelden doorgestort (b)		
Nettobedrag van de lidgelden (a)-(b) (rub. I.F result. rek.)	18 680 432	19 745 869

V. DIVERSE PRESTATIES

	Boekjaar 1997	
Uitsplitsing van de post I van de courante opbrengsten indien deze een belangrijk bedrag vertegenwoordigt:		
Facturatie interne organisaties	5 434 046	
Facturatie externe organisaties		
Recuperatie diverse kosten	1 435 003	
Recuperatie personeelskosten	7 026 278	
Andere opbrengsten		
	13 895 336	

VI. PERSONEELSKOSTEN

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
A. Personeelskosten (rubr. II.D resultatenrekening):		
1. Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	36 570 943	40 892 840
2. Werkgeverspremie voor sociale verzekeringen	11 998 116	11 391 962
3. Werkgeverspremie voor bovenwettelijke verzekering	598 947	312 441
4. Andere personeelskosten	930 892	1 268 550
5. Ouderdoms- en overlevingspensioenen		
Totaal (A)	50 098 898	53 865 793
B. Personeel duurzaam gedetacheerd bij de partij (B)	7 202 766	9 435 061
C. Personeelskosten geherfactureerd aan geledingen (C)	7 026 287	5 940 173
D. Personeelskosten gedragen door de partij (= A + B - C)	50 275 377	57 360 681

VII. KOSTEN VAN PROPAGANDA, RECLAME EN VERKIEZINGSUITGAVEN

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
+ Kosten voor propaganda en publiciteit (rub. II.C.4 resultatenrekening)	10 574 990	9 905 666
+ Verkiezingsuitgaven (rub. II.C.5 resultatenrekening)		
- Verkiezingsuitgaven geactiveerd (rub. II.C.6 resultatenrekening)		
+ Afschrijving op kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda		
+ Toevoeging aan voorzieningen voor verkiezingspropaganda	5 000 000	10 000 000
- Terugneming van voorzieningen voor verkiezingspropaganda		
= Totale kosten	15 574 990	19 905 666

VIII. UITZONDERLIJKE RESULTATEN

A. Uitsplitsing van de post «uitzonderlijke opbrengsten» indien belangrijk (rub. VII.C resultatenrekening):

Totaal

B. Uitsplitsing van de post «uitzonderlijke kosten» indien belangrijk (rub. VIII.B resultatenrekening):

Boeking verliezen op oninbare vorderingen

Verlies op voorraad

Totaal

IX. GESPAARDE BEDRAGEN

+ Resultaat van het boekjaar (rub. IX resultatenrekening)	(1 481 029)	(3 618 814)
+ Toevoeging aan afschrijvingen en waardeverminderingen (rub. II resultatenrekening)	2 378 365	6 001 456
+ Toevoeging aan voorzieningen (rub. II.G resultatenrekening)	5 000 000	10 000 000
- Terugneming van voorzieningen (rub. II.G resultatenrekening)		
= Gespaarde bedragen	5 897 336	12 382 642

X. SAMENVATTING VAN DE WAARDERINGSREGELS

Met andere woorden de politiek i.v.m. de samenstelling van afschrijvingen, waardeverminderingen, voorzieningen, reserves en herwaardering.

a) Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde. Zij worden afgeschreven volgens de lineaire en degressieve methode op basis van de verwachte levensduur van 5 jaar of 20 %.

b) Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde. Zij worden afgeschreven volgens de lineaire en degressieve methode op basis van de verwachte levensduur.

	<i>Aantal jaren</i>
Installaties, machines en uitrusting	5 jaar (lineair)
Materieel	4 jaar (lineair)
Computermateriaal	3 jaar (degressief/lineair)
Meubilair	10 jaar (lineair)
Rollend materieel	5 jaar (lineair)

c) Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde.

XI. VERENIGINGEN EN GROEPERINGEN VERBONDEN MET DE PARTIJ

De lijst van de verenigingen en groeperingen verbonden met de partij, die bijdragen betaald hebben en/of dotaties genoten hebben, wordt hierna opgenomen, met vermelding van de zetel, de rechtsvorm en de gestorte en/of ontvangen bedragen (rub. resultatenrekening. I.E. en II.A.2.).

Wij onderscheiden hierbij de componenten, de nevenorganisaties met samenwerkingsovereenkomsten en andere verenigingen en groeperingen.

a) Dotaties aan componenten:

Herman Vos, VZW, Keizerslaan 13, 1000 Brussel: 1 500 000 frank.

b) Dotaties aan nevenorganisaties:

Socialistische Vrouwen, VZW, Keizerslaan 13, 1000 Brussel: 2 470 000 frank.

Jong Socialisten, VZW, Keizerslaan 13, 1000 Brussel: 1 700 000 frank.

CSC Vormingswerk, VZW, Keizerslaan 13, 1000 Brussel: 600 000 frank.

c) Dotaties aan andere verenigingen en groeperingen:

Totaalbedrag van de dotatie: 7 278 768 frank.

5. AANTEKENINGEN VAN DE REVISOR

De werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, met het oog op het opstellen van het financieel verslag, zijn aangepast enerzijds aan de opdracht conform artikel 23 van de wet (gewijzigd door artikel 10 van de wet van 19 mei 1994) en anderzijds aan de aard van de activiteiten zoals die zich weerspiegelen in de rekeningen.

De benadering onderscheidt zich aldus van die welke ontwikkeld is voor de controle van de rekeningen van een onderneming.

Rekening houdend met de specifieke doelstellingen van onderhavig financieel verslag, bepaald in gemeenschappelijk overleg met de Controlecommissie, kunnen wij bevestigen dat:

- de jaarrekening opgesteld is volgens het schema, uitgevaardigd door de Controlecommissie;
- zij voortvloeit, zonder toevoeging of weglating, uit de boekhouding van de verenigingen vermeld onder het punt 2 *supra*;
- het gebruikt rekeningenstelsel conform is aan datgene uitgevaardigd door de Controlecommissie (dit kan worden afgeleid uit het schema, maar een echt aangepast rekeningenstelsel met verplichte rekeningnummers is o.i. nog niet beschikbaar);
- de boekingen geschieden aan de hand van gedagtekende verantwoordingsstukken waarnaar zij verwijzen.

6. SAMENVATTING VAN HET FINANCIEEL VERSLAG

Voor de Socialistische Partij heeft het college van commissarissen-revisoren KPMG Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door de heer W. Van Aerde, en Swaen en Co. Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door de heer M. Swaen, financieel verslag uitgebracht conform artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 (gewijzigd door artikel 10 van de wet van 19 mei 1994).

De vormgeving van dit financieel verslag werd goedgekeurd door de Controlecommissie die werd opgericht krachtens artikel 1 van de voornoemde wet.

De jaarrekening opgenomen in dit verslag, behelst de activiteiten van het nationaal secretariaat van de Socialistische Partij en van de VZW SOCFIN, opgericht conform artikel 22 van de wet van 4 juli 1989.

De activiteiten behelzen de periode van 1 januari 1997 tot 31 december 1997.

De resultaten van het boekjaar, die uit de jaarrekening voortvloeien, vatten volgende gegevens samen:

Courante opbrengsten	129 019 177
Courante kosten	(132 662 468)
Courant Resultaat	(3 643 291)
± Financieel resultaat	2 131 176
± Uitzonderlijk resultaat	31 086
Resultaat van het boekjaar	(1 481 029)

Opgemaakt te Brussel op 23 maart 1998.

Het College van Commissarissen-Revisoren,

Klynveld Peat Marwick Goerdeler

Bedrijfsrevisoren BCV

vertegenwoordigd door

W. Van Aerde

Bedrijfsrevisor.

Swaen & Co — Bedrijfsrevisoren

Burg. BVBA

vertegenwoordigd door

Marcel J.F. Swaen

Bedrijfsrevisor.

**5. PARTI RÉFORMATEUR LIBÉRAL (PRL)
FRONT DÉMOCRATIQUE DES FRANCOPHONES (FDF)**

RAPPORT FINANCIER

Exercice 1997

1. INTRODUCTION

Le présent rapport a été établi en application de l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, et en vertu de ma désignation en qualité de réviseur d'entreprises par le conseil d'administration de l'ASBL Gestion et Action libérale, en date du 21 mars 1994.

Il est adressé, conformément à l'article 24 de la loi, au ministre des Finances et aux présidents de la Chambre des représentants et du Sénat, ainsi qu'à la Commission de contrôle.

Suite au rapport de la Commission de contrôle des dépenses électorales et de la comptabilité des partis politiques relatif à l'examen des rapports financiers des réviseurs d'entreprises pour l'exercice 1996 (doc. Chambre, n° 1008/2-1996/1997; doc. Sénat, n° 1-613/2), la commission a décidé :

1. que le FDF ne doit plus présenter de rapport financier jusqu'aux prochaines élections législatives;
2. qu'étant donné que le FDF et le PRL ont présenté des listes communes aux élections législatives du 21 mai 1995, ils doivent, dès lors, être considérés comme un seul parti politique au sens de l'article 1er de la loi du 4 juillet 1989;
3. qu'à partir de l'exercice 1997, le PRL et le FDF devront dès lors présenter un seul rapport financier.

Le présent rapport porte donc, comme le souhaite la Commission de contrôle, sur les comptes du PRL et du FDF.

2. IDENTIFICATION DES ENTITÉS

2.1. Parti politique

- Parti réformateur libéral (en abrégé PRL), rue de Naples 41, 1050 Bruxelles.
- Front démocratique des francophones (en abrégé FDF), chaussée de Charleroi 127, 1060 Bruxelles.

2.2. ASBL de gestion (art. 22 de la loi)

- ASBL Gestion et Action libérale (en abrégé GAL), rue de Naples 41, 1050 Bruxelles.

Cette ASBL a été créée le 20 juillet 1989. Les statuts de cette ASBL ont été publiés à l'annexe du *Moniteur belge* du 5 octobre 1989. L'arrêté royal du 31 juillet 1989 agrée ladite institution comme étant habilitée à recevoir les dotations pour le financement des partis politiques.

Les membres du conseil d'administration sont, au 31 décembre 1997 :

Louis Michel, Serge Kubla, Antoine Duquesne, François-Xavier de Donnée, Daniel Ducarme, Didier Reyniers, Lucien Vandermeulen et Michel Foret.

L'ASBL GAL a désigné Eric Mathay comme commissaire-réviseur.

- ASBL Action bruxelloise (en abrégé ABX), chaussée de Charleroi 127, 1060 Bruxelles.

Cette ASBL a été créée le 18 juillet 1989. Les statuts de cette ASBL ont été publiés à l'annexe du *Moniteur belge* du 23 novembre 1989. L'arrêté royal du 31 juillet 1989 agrée ladite institution comme étant habilitée à recevoir les dotations pour le financement des partis politiques.

Les membres du conseil d'administration sont, au 31 décembre 1997:

Olivier Maingain, Serge de Patoul, Michel Colson, Isabelle Gelas et Claude Desmedt.

L'ASBL ABX a désigné Mme M.L. Jacques-Verdebout comme commissaire-réviseur

2.3. ASBL récoltant des dons (art. 71 du C.I.R. ancien)

Pour rappel, compte tenu des nouvelles dispositions contenues dans la loi du 18 juin 1993 modifiant la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales, engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, l'ASBL IDÉES ET ACTIONS n'avait plus de raison d'exister. Elle a été dissoute en date du 13 décembre 1993 à l'issue d'une assemblée générale extraordinaire.

L'ASBL Solidarité bruxelloise et francophone (en abrégé SBF), Chaussée de Charleroi 127, 1060 Bruxelles, a été créée en vertu de l'ex-article 71 du C.I.R. Ses statuts ont été publiés au *Moniteur belge* du 27 novembre 1986 et les modifications furent publiées au *Moniteur belge* du 29 septembre 1988.

Les membres du conseil d'administration sont:

Olivier Maingain, Serge de Patoul, Michel Colson, Isabelle Gelas et Claude Desmedt.

L'ASBL n'a pas désigné de commissaire-réviseur.

2.4. Autres entités et/ou autres ASBL

La gestion financière du FDF est logée dans l'association de fait que constitue le FDF.

Le comité administratif du FDF est composé des personnes suivantes:

Olivier Maingain, J.P. Cornelissen, Serge de Patoul, Claude Desmedt et Michel Colson.

3. ORGANISATION COMPTABLE ET ADMINISTRATIVE

3.1. Organisation administrative

Les dirigeants du PRL ont, dès la publication de la loi du 4 juillet 1989, décidé de créer l'ASBL GAL et d'intégrer dans cette seule ASBL toutes les opérations comptables et administratives relatives à l'association de fait qu'est le parti politique.

Cette décision a été entérinée lors du conseil d'administration tenu le 17 janvier 1990.

Il n'existe donc pas, depuis lors, de comptabilité du parti en dehors de l'ASBL Gestion et Action libérale.

Cette ASBL recueille notamment les recettes suivantes:

- les dotations prévues par la loi du 4 juillet 1989,
- les contributions des groupes parlementaires de toutes les institutions parlementaires,
- les cotisations des membres.

L'ASBL comptabilise et prend en charge toutes les dépenses (fonctionnement, personnel, amortissements, etc.) relatives au fonctionnement du parti.

Les opérations réalisées par les fédérations, par les sections locales, par les groupes parlementaires auprès des différentes assemblées fédérales, régionales ou communautaires, ne sont pas reprises dans la comptabilité de l'ASBL GAL. Ces entités restent totalement indépendantes et autonomes tant en ce qui concerne l'affectation de leurs ressources qu'en matière de tenue de la comptabilité.

3.2. Méthode comptable

La comptabilité de l'ASBL est tenue selon un système de livres et de comptes et conformément aux règles usuelles de la comptabilité en partie double.

Le plan comptable s'inspire du plan comptable minimum normalisé qui a été, bien entendu, adapté aux activités liées à l'objet social de l'ASBL.

La comptabilité est appropriée à la nature et à l'étendue des activités de chaque entité.

Les coûts des activités sont considérés comme des charges de l'exercice lorsqu'ils peuvent être mis directement en relation avec les activités de cette période. Nous avons donc bien une comptabilité d'exercice pour l'ensemble des opérations à l'exception des éventuelles dotations à des composantes du parti. Dans ce cas, la charge est prise au moment de son décaissement.

Les produits sont comptabilisés en résultats dès qu'il existe une créance certaine et incontestable. En ce qui concerne les cotisations des membres, elles sont enregistrées en produits au moment de leur encaissement.

3.3. Règles d'évaluation

Les principales règles d'évaluation sont les suivantes :

- a) les créances et dettes sont estimées à leur valeur nominale;
- b) les immobilisations corporelles acquises à l'état neuf (mobilier, machines de bureau, etc.) sont amorties en quatre ans;
- c) les immobilisations corporelles acquises en occasion sont amorties en deux ans.

Tout comme les années précédentes, il n'y a aucune immobilisation incorporelle mentionnée à l'actif de l'ASBL. Il n'y a donc pas de décision à prendre par le conseil d'administration à leur sujet.

3.4. Documents disponibles

Afin de nous permettre de rédiger le présent rapport, l'ASBL disposait également d'un bilan et d'un compte de résultats et d'un tableau de l'évolution du patrimoine.

Ces documents ont d'ailleurs été approuvés par une assemblée générale dûment convoquée à cette fin.

Nous avons également pris connaissance du rapport de gestion établi par le conseil d'administration.

Les comptes de l'ASBL GAL ont été attestés sans réserve par le soussigné, commissaire-réviseur de l'ASBL.

3.5. Organisation administrative au FDF

La comptabilité des entités est centralisée sur le même outil informatique et répond depuis l'exercice 1990 aux prescriptions de la loi du 17 juillet 1975 et de ses arrêtés d'exécution.

Pour la première fois en 1997, les comptes ont été supervisés par un expert-comptable externe.

Un nouveau plan comptable approprié aux activités des entités a été mis en pratique en 1990 et correspond aux exigences du plan comptable minimum normalisé. Il est adapté régulièrement aux exigences de gestion.

Un bilan et un compte de résultats ont été établis au 31 décembre 1997 pour chaque entité selon ce plan comptable. Les charges et les produits ont été rattachés à l'exercice qui se clôturait.

Les règles d'évaluation n'ont pas été modifiées par rapport à l'exercice précédent.

4. COMPTES ANNUELS

Les comptes annuels comprennent le bilan, le compte de résultats, ainsi que l'annexe conformément au prescrit de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, telle que modifiée par la loi du 19 mai 1994 se référant à l'arrêté royal du 8 octobre 1976 relatif aux comptes annuels des entreprises.

Les intitulés des comptes et des rubriques ont été adaptés aux caractéristiques des activités d'un parti politique.

Les comptes annuels regroupent sur un seul document les données provenant de l'ASBL GAL, de l'ASBL ABX, de l'ASBL SBF et du FDF.

Cette situation consolidée vise à fournir une vue globale de la situation patrimoniale, financière et de résultat du «PRL-FDF».

Les comptes annuels consolidés sont présentés ci-après.

Les comptes annuels de 1996 et de 1997 ne sont pas comparables puisque les comptes 1997 sont consolidés avec les entités du FDF alors que les comptes de l'exercice 1996 ne sont pas consolidés et ne se rapportent qu'à la seule ASBL GAL.

1. BILAN

	Exercice 1997	Exercice 1996
ACTIF		
ACTIFS IMMOBILISÉS		
1. Immobilisations incorporelles (annexe 2)		
2. Immobilisations corporelles (annexe 2)		
A. Terrains et constructions	43 732 481	24 638 893
B. Installations, machines et outillages	2 952 834	1 538 453
C. Mobilier et matériel roulant	8 221 815	5 911 190
D. Location-financement	1 740 763	2 692 197
E. Autres immobilisations corporelles		
F. Immobilisations en cours		
3. Immobilisations financières (annexe 2)	5 032 962	753 162
4. Créances à plus d'un an	7 000 000	
TOTAL DES ACTIFS IMMOBILISÉS	68 680 855	35 533 895
ACTIFS CIRCULANTS		
5. Stocks		
6. Créances à un an au plus		
A. Débiteurs	5 523 414	2 847 259
B. Autres créances	1 659 084	3 117 365
7. Placements de trésorerie	76 240 360	52 802 308
8. Valeurs disponibles	7 536 077	7 594 189
9. Comptes de régularisation	297 982	1 576 420
TOTAL DES ACTIFS CIRCULANTS	91 256 917	67 937 541
TOTAL DE L'ACTIF	159 937 772	103 471 436
PASSIF		
CAPITAUX PERMANENTS		
1. Patrimoine (annexe 1)		
A. Réserves affectées	6 152 098	6 100 952
B. Fonds social		
C. Plus-values de réévaluation		
D. Résultat reporté	21 881 233	
2. Provisions pour risques et charges (annexe 3)		
A. Provisions pour propagandes électorales	92 000 000	60 000 000
B. Autres provisions		
3. Dettes à plus d'un an		
A. Dettes financières		
1. Établissements de crédit	19 022 399	19 022 389
2. Dettes de location-financement	1 740 763	1 625 539
3. Autres emprunts		
B. Dettes fournisseurs		
C. Autres dettes		
TOTAL DES CAPITAUX PERMANENTS	140 796 493	86 748 880
PASSIFS CIRCULANTS		
4. Dettes à un an au plus		
A. Dettes à plus d'un an échéant dans l'année		3 446 660
B. Dettes financières		
1. Établissements de crédit		
2. Autres emprunts		
C. Dettes fournisseurs	11 939 276	10 448 244
D. Dettes fiscales, sociales et salariales		
1. Impôts		
2. Rémunérations et charges sociales	3 253 000	2 407 000
E. Autres dettes	3 521 755	353 852
5. Comptes de régularisation	427 248	66 800
TOTAL DU PASSIF CIRCULANT	19 141 279	16 722 556
TOTAL DU PASSIF	159 937 772	103 471 436

2. COMPTE DE RÉSULTATS

	Exercice 1997	Exercice 1996
1. PRODUITS COURANTS		
A. Dotations (art. 16 de la loi du 4 juillet 1989 & Décret C.R.W.)		
a) Chambre	33 828 813	33 798 208
b) Sénat	36 306 186	36 275 580
c) Décret C.R.W.	26 297 876	25 956 340
B. ASBL «Dons»		
C. Dons, donations, legs		500
D. Contributions des groupes		
1. Chambre	22 680 000	22 567 000
2. Sénat	17 791 992	17 791 992
3. Assemblée communautaire	10 422 749	10 690 000
4. Assemblées régionales	21 813 436	16 500 000
5. Autres	11 064 405	1 232 000
E. Contributions des composantes (annexe XI)		
F. Cotisations des membres (annexe IV)	9 044 744	6 665 083
G. Revenus du patrimoine immobilier	760 500	494 000
H. Recettes de manifestations, de publications et de publicité		
I. Prestations diverses (annexe V)	1 842 462	879 405
Total des produits courants	191 853 163	172 850 108
2. CHARGES COURANTES		
A. Dotations		
1. Fédérations et sections locales	13 331 804	3 955 833
2. Associations et groupements liés au parti (annexe XI)	21 738 962	20 542 212
Total	35 070 766	24 498 045
B. Services et biens divers		
1. Charges relatives aux bâtiments	5 786 309	3 846 447
2. Frais de fonctionnement administratif	44 869 715	31 772 656
3. Publications	13 907 593	6 455 865
4. Frais de publicité, de propagande et d'assemblées de parti	16 605 164	18 369 782
5. Dépenses électorales		
6. Dépenses électorales portées à l'actif		
7. Dépenses diverses		
Total	81 168 781	60 444 750
C. Charges de personnel (annexe VI)	37 063 136	31 643 545
D. Amortissements et réductions de valeur sur immobilisations incorporelles et corporelles.	6 817 993	5 164 406
E. Réductions de valeur sur stocks et créances		
F. Provisions pour risques et charges	32 000 000	42 500 000
G. Charges fiscales courantes	362 878	514 636
Total des charges courantes	192 483 554	164 765 382
3. RÉSULTAT COURANT AVANT RÉSULTAT FINANCIER	- 630 391	8 084 726
4. PRODUITS FINANCIERS		
A. Produits des immobilisations financières		
B. Produits des actifs circulants	2 283 476	363 555
C. Autres produits financiers		55 640
5. CHARGES FINANCIÈRES		
A. Charges des dettes	- 1 764 247	- 2 023 255
B. Réductions de valeur sur actifs circulants autres que ceux visés sub 2 E		
C. Autres charges financières	- 7 123	- 82 037
6. RÉSULTAT COURANT APRÈS RÉSULTAT FINANCIER	- 118 285	6 398 629
7. PRODUITS EXCEPTIONNELS		
A. Produits des exercices antérieurs	271 092	
B. Appels de cotisations extraordinaires		
C. Autres produits exceptionnels (annexe VIII A)	201 191	
8. CHARGES EXCEPTIONNELLES		
A. Charges des exercices antérieurs	- 132 210	
B. Autres charges exceptionnelles (annexe VIII B)	- 238 469	- 369 787
9. RÉSULTAT DE L'EXERCICE	- 16 681	6 028 842

3. ANNEXE

I. Évolution du patrimoine (Rubrique I du passif)

	Au terme de l'exerc. précédent	Affectations	Transferts	Au terme de l'exercice
Réserves affectées				
Fonds social	6 100 952	51 146		6 152 098
Plus-values de réévaluation				
Résultat reporté	21 949 060	– 67 827		21 881 233
	28 050 012	– 16 681		28 033 331

II. État des immobilisations

	Immobilisations incorporelles	Immobilisations corporelles	Immobilisations financières
a) Valeur d'acquisition			
Au terme de l'exercice précédent		54 157 588	753 162
Mutations de l'exercice:			
— Acquisitions		27 076 018	4 279 800
— Cessions et désaffectations			
— Autres mutations			
Au terme de l'exercice		81 233 606	5 032 962
b) Plus-values			
Au terme de l'exercice précédent			
Mutations de l'exercice:			
— Actées			
— Annulées			
Au terme de l'exercice			
c) Amortissements et réductions de valeur			
Au terme de l'exercice précédent		17 767 720	
Mutations de l'exercice:			
— Actées		6 817 993	
— Reprises car excédentaires			
— Annulées			
Au terme de l'exercice		24 585 713	
d) Montants non appelés			
Au terme de l'exercice précédent			
Mutations de l'exercice			
Au terme de l'exercice			
Valeur comptable nette au terme de l'exercice		56 647 893	5 032 962

III. Évolution des provisions pour risques et charges (Rubrique 2 du passif)

	Provisions pour dépenses électorales	Autres provisions
Au terme de l'exercice précédent	60 000 000	
Mutations de l'exercice:		
— Dotations	32 000 000	
— Utilisations		
Au terme de l'exercice	92 000 000	

IV. Cotisations des membres

	Exercice 1997	Exercice 1996
Cotisations reçues par le parti (a)	9 044 744	6 665 083
Cotisations rétrocédées (b)		
Solde net de cotisation (a) – (b) (=rub. 1 F du compte de résultats)	9 044 744	6 665 083

V. Prestations diverses

	Exercice 1997	
Ventilation de la rubrique 1.I des produits courants si celle-ci représente un montant important:		
Récupération frais déjeuner	340 470	
Récupération assurances	75 873	
Récupération de frais divers	905 925	
	1 322 268	

VI. Coûts de personnel

	Exercice 1997	Exercice 1996
A. Frais de personnel		
1. Rémunérations et avantages sociaux	27 555 373	22 158 727
2. Cotisations patronales	6 590 839	4 800 735
3. Primes patronales d'assurances		
4. Autres frais de personnel	2 916 924	4 684 083
5. Pensions		
	37 063 136	31 643 545
B. Coût du personnel permanent détaché auprès du parti	12 125 164	6 583 011
C. Coût du personnel refacturé aux composantes		
D. Coût du personnel supporté par le parti (A + B – C)	49 188 300	38 226 556

VII. Charges de propagande et de publicité supportées dans l'exercice

	Exercice 1997	Exercice 1996
+ Frais de propagande et de publicité (rub. 2 B 4)	16 605 164	18 369 782
+ Dépenses électorales (rub. 2 B 5)		
– Dépenses électorales activées (rub. 2 B 6)		
+ Dotation amortissements des frais de propagande portés à l'actif		
+ Dotation aux provisions dépenses électorales	32 000 000	42 500 000
– Utilisations de provisions dépenses électorales		
= Charges totales	48 605 164	60 869 782

VIII. Résultats exceptionnels

	Exercice 1997	Exercice 1996
A. Ventilation des «Autres produits exceptionnels» si ceux-ci représentent un montant important (rub. 7 C du compte de résultats):		
Total		
B. Ventilation des «Autres charges exceptionnelles» si celles-ci représentent un montant important (rub. 8 B du compte de résultats):		
— Frais exceptionnels divers	238 469	369 787
Total	238 469	369 787

IX. Épargne

	Exercice 1997	Exercice 1996
+ Résultat de l'exercice (rub. 9 du compte de résultats)	– 16 681	6 028 842
+ Dotations aux amortissements et réductions de valeur (rub. 2 D du compte de résultats)	6 817 993	5 164 406
+ Dotations aux provisions (rub. 2 F du compte de résultats)	32 000 000	42 500 000
– Utilisations de provisions (rub. 2 F du compte de résultats)		
= Montant de l'épargne	38 801 312	53 693 248

X. Résumé des règles d'évaluation

a) Immobilisations incorporelles

Sans objet. Les dirigeants de l'ASBL ont pris comme décision de maintenir en charges toutes les dépenses électorales. Il n'y a donc pas d'activation de ces dépenses.

b) Immobilisations corporelles

- Immeubles: amortissements sur 20 ans.
- Aménagements dans l'immeuble: amortissements sur 15 ans.
- Machines de bureau: amortissements sur 4 ans.
- Matériel roulant: amortissements sur 5 ans.
- Mobilier de bureau: amortissements sur 10 ans.
- Matériel en leasing: amortissements selon le même plan que le remboursement de la dette de leasing.

c) Immobilisations financières

Les garanties et cautions versées sont estimées à la valeur nominale.

d) Réserves affectées

Sans objet.

e) Plus-values de réévaluation

Sans objet.

f) Provisions pour propagande électorale

Selon l'estimation des frais envisagés pour le futur, la provision est constituée.

g) Autres provisions

Sans objet.

XI. Associations et groupements liés au parti

La liste des associations et groupements liés au parti qui ont versé des contributions au parti et/ou ayant bénéficié de dotations est reprise ci-dessous, avec mention du siège, de la forme juridique et du montant versé ou reçu (rubriques 1 E et 2 A du compte de résultat).

	Charges	Produits
ASBL Intergroupe	2 726 260	
ASBL Mandataires communaux et provinciaux	9 505	
ASBL La Pensée libérale	1 200 000	
Association jeunes réformateurs libéraux	2 239 150	
ASBL Groupe PRL Sénat	729 084	
ASBL Centre d'Études Jacques Georgin	12 590 000	
Jeunes du FDF	570 000	
Bruxelles — Français ASBL	113 403	
APAC	258 600	
PRL — Région bruxelloise	1 302 960	
TOTAL	21 738 962	

5. OBSERVATIONS DU RÉVISEUR

Les travaux que nous avons effectués pour l'établissement de ce rapport financier sont appropriés d'une part à la mission prescrite par l'article 23 de la loi et d'autre part à la nature des activités qui doivent se refléter dans les comptes.

La démarche se distingue dès lors de celle qui est développée dans la révision des comptes d'une entreprise.

Eu égard aux objectifs spécifiques du présent rapport financier définis en concertation avec la Commission de contrôle, nous sommes en mesure de confirmer que :

- les comptes annuels consolidés ont été établis selon le schéma arrêté par la Commission de contrôle;
- ils découlent sans addition ni omission de la comptabilité des associations identifiées au chapitre 2 ci-dessus;
- le plan comptable utilisé est conforme à celui arrêté par la Commission de contrôle;

— les écritures comptables s'appuient sur des pièces justificatives datées et portant un indice de référence à celles-ci.

Les comptes annuels de 1996 et de 1997 ne sont pas comparables puisque les comptes 1997 sont consolidés avec les entités du FDF alors que les comptes de l'exercice 1996 ne sont pas consolidés et ne se rapportent qu'à la seule ASBL GAL

6. RÉSUMÉ DU RAPPORT FINANCIER

Le rapport financier relatif au PRL-FDF a été établi par le réviseur d'entreprises, M. Eric Mathay représentant la SPRL Eric Mathay & Co — Réviseurs d'entreprises, conformément à l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989.

La forme de ce rapport financier a été approuvée par la Commission de contrôle instituée par l'article 1er de la même loi.

Les comptes annuels figurant dans le rapport couvrent les activités de la période du 1er janvier au 31 décembre 1997 pour :

- a) ASBL Gestion et Action libérale créée en vertu de l'article 22 de la loi du 4 juillet 1989;
- b) ASBL Action bruxelloise créée en vertu de l'article 22 de la loi du 4 juillet 1989;
- c) ASBL Solidarité bruxelloise francophone créée en vertu de l'ex article 71 du C.I.R.;
- d) Le FDF en tant qu'association de fait.

Les résultats consolidés de l'exercice découlant des comptes annuels fournissent en synthèse les informations suivantes :

Produits courants	191 853 163
Charges courantes	– 192 483 554
RÉSULTAT COURANT	– 630 391
Résultats financiers	512 106
Résultats exceptionnels	101 604
RÉSULTAT DE L'EXERCICE	– 16 681

Fait à Bruxelles, le 27 mars 1998.

SPRL Eric Mathay & Co-Réviseurs d'entreprises, représentée par Eric Mathay, réviseur d'entreprises.

6. PARTI SOCIAL CHRÉTIEN (PSC)

RAPPORT FINANCIER

Exercice 1997

1. INTRODUCTION

Le présent rapport a été établi en application de l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, et en vertu de ma désignation en qualité de réviseur par le Conseil d'administration de l'ASBL Action Solidaire en date du 11 décembre 1989.

Il est adressé, conformément à l'article 24 de la loi, aux Présidents du Sénat et de la Chambre des représentants, au ministre des Finances, ainsi qu'à la Commission de contrôle. Ce rapport financier porte sur les comptes annuels du Parti Social Chrétien, comprenant le bilan, le compte de résultats et l'annexe. Ces comptes annuels correspondent à la consolidation des entités visées au point 2 ci-dessous.

2. IDENTIFICATION DES ENTITÉS

2.1. Parti politique

Parti Social Chrétien, rue des Deux Églises 45, 1000 Bruxelles.

2.2. ASBL de gestion

ASBL Action Solidaire, rue des Deux Églises 41, 1000 Bruxelles.

Membres du Conseil d'administration

MM. G. Flagothier, Président;

G. Deprez, Vice-président jusqu'à l'assemblée générale du 23 mars 1998;

C.F. Nothomb, Vice-président;

R. Thissen, Administrateur délégué;

A. Antoine, Administrateur;

M. Lebrun, Administrateur;

J. Lefèvre, Administrateur;

A. Liénard, Administrateur à partir de l'assemblée générale du 23 mars 1998;

P. Wintgens, Administrateur jusqu'à l'assemblée générale du 23 mars 1998;

Mme M. Willame, Administrateur à partir de l'assemblée générale du 23 mars 1998;

Mme A-M. Corbisier-Hagon, Administrateur.

ASBL constituée le 28 janvier 1975. Statuts publiés au *Moniteur belge* du 20 mars 1975 sous le n° 1697.

3. ORGANISATION COMPTABLE ET ADMINISTRATIVE

3.1. Organisation administrative

L'organisation administrative et comptable du PSC National n'a pas subi de modification par rapport à l'exercice précédent.

Rappelons que les ressources du PSC National sont encaissées par l'association Action solidaire, ASBL de gestion, à l'exception des cotisations des membres qui sont versées sur un compte financier ouvert au nom du PSC National — Association de fait.

L'ASBL Action Solidaire centralise l'ensemble des dotations, dons, contributions des groupes et autres produits du PSC National, et les affecte à la couverture des frais de fonctionnement, de propagande et des différentes composantes. Celles-ci comprennent, notamment, les fédérations et sections locales ainsi que les associations et groupements nationaux et internationaux liés au parti.

Ainsi qu'il a déjà été mentionné antérieurement, ces composantes gèrent d'une manière autonome leurs ressources et tiennent une comptabilité selon leurs propres organisations administratives. Les produits, les charges et le patrimoine de ces composantes ne sont, dès lors, pas compris dans les comptes présentés dans ce rapport. Cette pratique est conforme aux dispositions actuelles de la législation applicable et à l'interprétation de celle-ci par la Commission de contrôle. Il est devenu évident qu'elle ne favorise par la comparabilité des comptes annuels des partis politiques, qui constitue un critère de transparence. Le périmètre couvert par le rapport financier devrait englober l'ensemble des composantes afin de mieux rendre compte des ressources, des dépenses et de la situation financière d'un parti, et ainsi améliorer sensiblement la qualité de l'information financière.

Mentionnons que le PSC-Secrétariat national encaisse les cotisations des membres, qui sont rétrocédées aux entités locales après retenue d'une participation aux frais de fonctionnement.

3.2. Méthodes comptables

Les méthodes comptables sont restées identiques à celles appliquées les exercices précédents.

L'ASBL ainsi que le Secrétariat national, en tant qu'association de fait, tiennent une comptabilité, adaptée à la nature et à l'étendue des activités de chaque entité, selon des règles usuelles de la comptabilité en partie double. Les comptes ouverts sont définis dans un plan comptable approprié, inspiré du schéma approuvé par la Commission de contrôle.

Conformément aux exercices précédents, les enregistrements comptables des produits et des charges courantes s'inspirent du principe de correspondance entre les charges et les produits relatifs à l'exercice, sans considération de la date de paiement ou d'encaissement. C'est-à-dire que les coûts des activités sont considérés comme des charges de la période lorsqu'ils peuvent être mis directement en relation avec les activités de l'exercice.

Toutefois, compte tenu des caractéristiques propres des activités, les dons et les cotisations, non affectables à un exercice, sont enregistrés en produits dans l'année de leur encaissement.

3.3. Règles d'évaluation

Les règles d'évaluation appliquées lors de la clôture de l'exercice 1997 sont identiques à celles adoptées pour l'établissement des comptes annuels des précédents exercices. Elles sont exposées au point X de l'annexe.

4. COMPTES ANNUELS

Les comptes annuels du PSC sont présentés à la fin du rapport sous la pagination p. 1 à p. 9.

Ils comprennent le bilan, le compte de résultats, ainsi que l'annexe, conformément au prescrit de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, telle que modifiée par la loi du 19 mai 1994 se référant à l'arrêté royal du 8 octobre 1976 relatif aux comptes annuels des entreprises. Les intitulés de comptes et de rubriques ont été adaptés aux caractéristiques des activités d'un parti politique.

Les comptes annuels correspondent à la consolidation des comptes de l'ASBL Action Solidaire et du PSC-Secrétariat national. Rappelons que, dans ce cas, la technique de la consolidation correspond à l'addition poste par poste des comptes des deux entités, après annulation des opérations réciproques. Cette situation consolidée vise à fournir une vue globale de la situation financière et des résultats du parti politique au niveau national, en excluant du périmètre les différentes composantes, conformément aux dispositions actuelles rappelées sous le point 3.1.

1. BILAN

	1997	1996
ACTIF		
ACTIFS IMMOBILISÉS	46 412 162	17 306 474
I. Immobilisations incorporelles (annexe II)	—	—
II. Immobilisations corporelles (annexe II)	28 407 337	17 301 474
A. Terrains et constructions	23 775 893	14 850 000
B. Installations, machines, outillages	2 709 337	1 743 866
C. Mobilier et matériel roulant	1 922 107	707 608
D. Location-financement et droits similaires	—	—
E. Autres immobilisations corporelles	—	—
F. Immobilisations en cours et acomptes versés	—	—
III. Immobilisations financières (annexe II)	18 004 825	5 000
IV. Créances à plus d'un an	—	—
ACTIFS CIRCULANTS	95 145 282	86 603 426
V. Stocks	—	—
VI. Créances à un an au plus	10 228 070	6 543 296
A. Débiteurs	7 980 125	6 496 111
B. Autres créances	2 247 945	47 185
VII. Placements de trésorerie	80 393 728	75 273 455
VIII. Valeurs disponibles	3 002 719	4 232 777
IX. Comptes de régularisation	1 520 765	553 898
TOTAL DE L'ACTIF	141 557 444	103 909 900
PASSIF		
CAPITAUX PERMANENTS	128 260 585	95 088 514
I. Patrimoine (annexe I)	48 564 322	31 141 718
A. Réserves affectées.	—	—
B. Fonds social	25 000 000	25 000 000
C. Plus-values de réévaluation	9 000 000	9 000 000
D. Résultat reporté	14 564 322	– 2 858 282
II. Provisions pour risques et charges (annexe III)	73 217 334	56 717 879
A. Provisions pour propagandes électorales	73 217 334	56 717 879
B. Autres provisions	—	—
III. Dettes à plus d'un an	6 478 929	7 228 917
A. Dettes financières	6 478 929	7 228 917
1. Établissements de crédit	6 478 929	7 228 917
2. Dettes de location-financement	—	—
3. Autres emprunts	—	—
B. Dettes fournisseurs	—	—
C. Autres dettes	—	—
PASSIFS CIRCULANTS	13 296 859	8 821 386
IV. Dettes à un an au plus	12 576 899	8 334 705
A. Dettes à plus d'un an échéant dans l'année	749 988	749 988
B. Dettes financières	—	—
1. Établissements de crédit	—	—
2. Autres emprunts	—	—
C. Dettes fournisseurs	4 525 450	2 808 347
D. Dettes fiscales, salariales et sociales	1 820 155	1 844 694
1. Impôts	605 036	294 929
2. Rémunérations et charges sociales	1 215 119	1 549 765
E. Autres dettes	5 481 306	2 931 676
V. Comptes de régularisation	719 960	486 681
TOTAL DU PASSIF	141 557 444	103 909 900

2. COMPTE DE RÉSULTATS

	1997	1996
I. PRODUITS COURANTS	102 887 791	102 426 176
A. Dotations (art. 16 de la loi du 4.7.1989 et Décret wallon)	74 601 739	74 189 137
1. Chambre	26 121 369	26 090 764
2. Sénat	24 390 882	24 360 276
3. Conseil régional wallon	24 089 488	23 738 097
B. ASBL «Dons»	—	—
C. Dons, donations ou legs	4 235 990	3 523 310
D. Contributions des groupes	16 499 455	19 499 046
1. Chambre	4 700 000	4 700 000
2. Sénat	4 646 644	6 723 891
3. Assemblée communautaire	2 330 000	1 330 000
4. Assemblée régionale	4 822 811	6 745 155
5. Autres (à spécifier)	—	—
E. Contributions des composantes	—	—
F. Cotisations des membres (annexe IV)	1 358 306	1 375 702
G. Revenus du patrimoine immobilier	—	—
H. Recettes de manifestations, de publications et de publicités	1 033 131	950 233
I. Prestations diverses (annexe V)	5 159 170	2 888 748
II. CHARGES COURANTES	87 138 201	80 902 549
A. Dotations	6 882 182	7 417 560
1. Fédérations et sections locales	48 270	537 000
2. Associations et groupements liés au parti (annexe XI)	6 833 912	6 880 560
B. Services et biens divers	42 641 772	28 100 277
1. Charges relatives aux bâtiments	5 402 290	5 515 008
2. Frais de fonctionnement administratif	23 396 806	15 769 046
3. Publications	7 707 687	3 752 081
4. Frais de publicité, de propagande et d'assemblées de parti	5 773 539	3 043 142
5. Frais de propagande en période électorale	—	—
6. Frais de propagande portés à l'actif (en -)	—	—
7. Charges diverses	361 450	21 000
C. Charges de personnel (annexe VI)	15 698 990	12 320 507
D. Amortissements et réductions de valeur sur immobilisations incorporelles et corporelles	4 801 884	2 968 276
E. Réductions de valeurs sur stocks et sur créances	—	—
F. Provisions pour risques et charges (dot. +, utilisation -)	16 499 455	29 719 393
G. Charges fiscales courantes	613 918	376 536
III. RÉSULTAT COURANT AVANT RÉSULTAT FINANCIER	15 749 590	21 523 627
IV. PRODUITS FINANCIERS	2 469 280	1 230 844
A. Produits des immobilisations financières	—	—
B. Produits des actifs circulants	2 469 280	1 230 844
C. Autres produits financiers	—	—
V. CHARGES FINANCIÈRES	844 870	717 667
A. Charges des dettes	600 450	658 641
B. Réductions de valeurs sur actifs circulants autres que ceux visés sub II E	—	—
C. Autres charges financières	244 420	59 026
VI. RÉSULTAT COURANT APRÈS RÉSULTAT FINANCIER	17 374 000	22 036 804
VII. PRODUITS EXCEPTIONNELS	49 500	100 000
A. Produits des exercices antérieurs	—	—
B. Appels de cotisations extraordinaires	—	—
C. Autres produits de nature exceptionnelle (annexe VIII A)	49 500	100 000
VIII. CHARGES EXCEPTIONNELLES	896	95 833
A. Charges des exercices antérieurs	—	95 833
B. Autres charges de nature exceptionnelle (annexe VIII B)	896	—
IX. RÉSULTAT DE L'EXERCICE	17 422 604	22 040 971

3. ANNEXE

I. ÉVOLUTION DU PATRIMOINE (rubrique I du passif):

	Au terme de l'exerc. précédent	Affectations	Transferts	Au terme de l'exercice
Réserves affectées	—	—	—	—
Fonds social	25 000 000	—	—	25 000 000
Plus-values de réévaluation	9 000 000	—	—	9 000 000
Résultat reporté	– 2 858 282	17 422 604	—	14 564 322
Patrimoine	31 141 718	17 422 604	—	48 564 322

II. ÉTAT DES IMMOBILISATIONS (rubriques I, II, III de l'actif):

	Immobilisations incorporelles	Immobilisations corporelles	Immobilisations financières
a) Valeur d'acquisition			
Au terme de l'exercice précédent		19 282 144	5 000
Mutations de l'exercice:			
— Acquisitions		15 912 643	17 999 825
— Cessions et désaffectations		– 787 616	—
— Autres mutations		—	—
Au terme de l'exercice		34 407 171	18 004 825
b) Plus-values			
Au terme de l'exercice précédent		9 000 000	—
Mutations de l'exercice:			
— Actées		—	—
— Annulées		—	—
Au terme de l'exercice		9 000 000	—
c) Amortissements et réductions de valeurs			
Au terme de l'exercice précédent		10 980 670	—
Mutations de l'exercice:			
— Actés		4 801 884	—
— Repris car excédentaires		—	—
— Annulés		– 782 720	—
Au terme de l'exercice		14 999 834	—
d) Montants non appelés			
Au terme de l'exercice précédent		—	—
Mutations de l'exercice		—	—
Au terme de l'exercice		—	—
Valeur comptable nette au terme de l'exercice		28 407 337	18 004 825

III. ÉVOLUTION DES PROVISIONS POUR RISQUES ET CHARGES (rubrique II du passif):

	Provisions pour dépenses électorales	Autres provisions
Au terme de l'exercice précédent	56 717 879	—
Mutations de l'exercice:		
— Dotations	16 499 455	—
— Utilisations	—	—
Au terme de l'exercice (rubrique II du passif)	73 217 334	—

IV. COTISATIONS DES MEMBRES:

	1997	1996
Cotisations encaissées par le parti (a)	12 207 842	13 295 569
Cotisations rétrocédées aux composantes (b)	10 849 536	11 919 867
Solde net de cotisation (a) – (b) (rubrique I.F du compte de résultats)	1 358 306	1 375 702

V. PRESTATIONS DIVERSES:

	1997	
--	------	--

Ventilation de la rubrique I. des PRODUITS COURANTS si celle-ci représente un montant important:

Refacturation de frais reprenant:

— Photocopies	228 392	
— Affranchissements	446 206	
— Listing et étiquettes	55 273	
— Mise à disposition de personnel	3 221 003	
— Réunions	74 783	
— Fournitures	211 018	
— Mise à disposition de locaux	455 000	
— Téléphone	52 780	
— Frais divers pour fédérations, sections locales et composantes	414 715	
Total	5 159 170	

VI. COÛT DE PERSONNEL:

	1997	1996
A. Frais de personnel (rubrique II.C du compte de résultats):		
1. Rémunérations et avantages sociaux directs	11 682 902	9 431 820
2. Cotisations patronales d'assurances sociales	3 949 623	2 698 062
3. Primes patronales d'assurances sociales extra-légales	—	—
4. Autres frais de personnel	66 465	190 625
5. Pensions	—	—
Total (A)	15 698 990	12 320 507
B. Coût du personnel permanent détaché auprès du parti (B)	4 795 319	2 395 128
C. Coût du personnel refacturé aux composantes (C)	3 221 003	1 737 578
D. Coût du personnel supporté par le parti (= A + B – C)	17 273 306	12 978 057

VII. CHARGES DE PROPAGANDE ET DE PUBLICITÉ SUPPORTÉES DANS L'EXERCICE :

	1997	1996
+ Frais de propagande et de publicité (rub. II.B 4 du compte de résultats)	5 773 539	3 043 142
+ Frais de propagande en période électorale (rub. II.B 5 du compte de résultats)	—	—
– Frais de propagande activés (rub. II.B 6 du compte de résultats)	—	—
+ Dotation aux amortissements des frais de propagande portés à l'actif	—	—
+ Dotation aux provisions pour propagandes électorales	16 499 455	35 049 393
– Utilisations de provisions pour propagandes électorales	—	—
= Charges totales	22 272 994	38 092 535

VIII. RÉSULTATS EXCEPTIONNELS :

	1997	1996
A. Ventilation des AUTRES PRODUITS DE NATURE EXCEPTIONNELLE si ceux-ci représentent un montant important (rub. VII.C du compte de résultats):		
— Fonds social de l'ASBL Centre 2000	—	100 000
— Plus-values sur ventes de matériel	49 500	—
Total	49 500	100 000
B. Ventilation des AUTRES CHARGES DE NATURE EXCEPTIONNELLE si celles-ci représentent un montant important (rub. VIII.B du compte de résultats):		
— Moins-values sur ventes de matériel	896	—
Total	896	—

IX. ÉPARGNE :

	1997	1996
+ Résultat de l'exercice (rub. IX du compte de résultats)	17 422 304	22 040 971
+ Dotations aux amortissements et réductions de valeurs (rub. II.D du compte de résultats)	4 801 884	2 968 276
+ Dotations aux provisions (rub. II.F du compte de résultats)	16 499 455	35 049 393
– Utilisations de provisions (rub. II.F du compte de résultats)	—	5 330 000
= Montant de l'épargne	38 723 643	54 728 640

X. RÉSUMÉ DES RÈGLES D'ÉVALUATION

a) *Principes généraux*

L'association se conforme aux règles d'évaluation prescrites par la législation comptable applicable aux entreprises ainsi qu'aux dispositions légales et réglementaires applicables pour la comptabilité des partis politiques.

b) *Immobilisations incorporelles*

Le conseil d'administration se réserve le droit de porter sous la rubrique de l'actif « Immobilisations incorporelles » les dépenses électorales supportées qui ne seraient pas entièrement couvertes par des provisions constituées antérieurement.

Dans ce cas, il en fera expressément mention dans son rapport à l'assemblée générale, en justifiant ce mode de comptabilisation et la durée d'amortissement. Celui-ci ne pourra excéder la durée normale d'une législature.

c) *Immobilisations corporelles*

Les immeubles sont portés à l'actif pour leur valeur d'acquisition. Ils peuvent faire l'objet d'une réévaluation sur base d'une expertise ou d'informations correctement fondées quant à la valeur du bien.

Leurs amortissements s'effectuent sur une période de 20 ans, portant sur la valeur d'acquisition, le cas échéant majoré des plus-values actées.

Les autres immobilisations sont comptabilisées à l'actif à leur valeur d'acquisition et amorties de la manière suivante :

- Mobilier : 20 %;
- Matériel de bureau : 20 %;
- Centrale téléphonique : 20 %;
- Matériel informatique : 20 % - 25 % - 33 %;
- Petit matériel : 100 %;
- Véhicule : 25 % et 20 %.

d) *Immobilisations financières*

Elles sont évaluées à leur valeur d'acquisition et font l'objet de réduction de valeur en cas de moins-value durable.

e) *Réserves affectées*

Le conseil d'administration a la possibilité de proposer à l'assemblée générale la constitution de réserves affectées au financement d'investissements, par prélèvement sur le résultat de l'exercice.

f) *Plus-values de réévaluation*

Ainsi qu'il est déjà fait mention, des réévaluations pourront être actées sur les immeubles.

g) *Provisions pour propagandes électorales*

Il est doté au terme de chaque exercice des provisions pour dépenses électorales spécifiques aux scrutins pour lesquels l'association doit intervenir financièrement. Le montant et le rythme de la constitution de ces provisions sont arrêtés en concertation avec les groupes parlementaires des diverses assemblées fédérales, régionales et communautaires.

h) *Autres provisions*

Lors de l'établissement des comptes annuels, le conseil d'administration apprécie la nécessité de constituer des provisions pour faire face aux risques et charges probables liés aux activités de l'exercice écoulé, et en particulier en ce qui concerne les frais de gros entretien des immeubles.

XI. ASSOCIATIONS ET GROUPEMENTS LIÉS AU PARTI

La liste des associations et groupements liés au parti ayant bénéficié de dotations est reprise ci-dessous, avec mention du siège d'activité et de la forme juridique.

Dénomination et forme juridique	Adresse	Montant
Jeunes PSC ASBL	Rue des Deux Églises 41, 1000 Bruxelles	250 000
Femmes et Sociétés ASBL	Rue des Deux Églises 41, 1000 Bruxelles	250 000
Aînées du PSC	Rue des Deux Églises 45, 1000 Bruxelles	250 000
Centre permanent pour la citoyenneté et la participation ASBL	Rue des Deux Églises 45, 1000 Bruxelles	3 900 000
Centre d'études politiques, économiques et sociales ASBL	Rue des Deux Églises 43, 1000 Bruxelles	1 057 008
Communauté éducative sociale-chrétienne ASBL	Rue des Deux Églises 41, 1000 Bruxelles	250 000
Association des mandataires locaux	Rue des Deux Églises 45, 1000 Bruxelles	200 000
Action et Recherche culturelles ASBL	Luxor Parc 16, 1160 Bruxelles	250 000
PPE	Rue d'Arlon 67, 1040 Bruxelles	426 904
TOTAL		6 833 912

5. OBSERVATIONS DU RÉVISEUR

Les travaux que j'ai effectués pour l'établissement de ce rapport financier sont appropriés, d'une part, à la mission prescrite par l'article 23 de la loi et d'autre part, à la nature des activités qui doivent se refléter dans les comptes. La démarche se distingue dès lors de celle qui est développée dans la révision des comptes d'une entreprise.

Eu égard aux objectifs spécifiques du présent rapport financier définis en concertation avec la Commission de contrôle, je suis en mesure de confirmer que :

- les comptes annuels ont été établis selon le schéma arrêté par la Commission de contrôle;
- ils découlent sans addition ni omission de la comptabilité des associations identifiées au point 2 ci-dessus;
- le plan comptable utilisé est conforme à celui arrêté par la Commission de contrôle;
- les mouvements enregistrés en comptabilité s'appuient sur des pièces justificatives datées et portant un indice de référence à ceux-ci.

6. RÉSUMÉ DU RAPPORT FINANCIER

Le rapport financier relatif au Parti Social-Chrétien a été établi par le réviseur d'entreprises, M. Paul Comhaire, conformément à l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989.

La forme de ce rapport financier a été approuvée par la Commission de contrôle instituée par l'article 1er de la même loi.

Les comptes annuels figurant dans le rapport couvrent la période du 1er janvier au 31 décembre 1997 du Parti Social Chrétien (secrétariat national) ainsi que de l'ASBL Action Solidaire, reconnue en vertu de l'article 22 de la loi du 4 juillet 1989.

Les résultats de l'exercice découlant des comptes annuels fournissent en synthèse les informations suivantes :

Produits courants	102 887 791
Charges courantes	87 138 201
Résultat courant	15 749 590
± Résultats financiers	1 624 410
± Résultats exceptionnels	48 604
Résultat de l'exercice	17 422 604

Fait à Liège, le 27 mars 1998.

P. COMHAIRE.
Réviseur d'entreprises.

7. VLAAMS BLOK

FINANCIEEL VERSLAG

Boekjaar 1997

1. INLEIDING

Overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen heb ik de eer u verslag uit te brengen over de uitvoering van het mandaat dat mij door de raad van bestuur van de VZW VLAAMSE CONCENTRATIE is toevertrouwd.

Overeenkomstig artikel 24 van de wet is het verslag gericht aan de minister van Financiën, aan de Voorzitters van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de Senaat en aan de Controlecommissie. Dit financieel verslag heeft betrekking op de jaarrekening, die de balans, de resultatenrekening en de toelichting omvat, van de politieke partij VLAAMS BLOK. Deze jaarrekening stemt overeen met de consolidatie van de rekeningen van de entiteiten, zoals bedoeld in punt 2.

2. IDENTIFICATIE VAN DE ENTITEITEN

2.1. Politieke partij

Feitelijke vereniging VLAAMS BLOK, Madouplein 8 b 9, 1030 Brussel.

2.2. De in artikel 22 van voormelde wet bedoelde instelling

VZW VLAAMSE CONCENTRATIE, Madouplein 8 b 9, 1030 Brussel.

Leden van de raad van bestuur :

- de heer Frank Vanhecke, voorzitter
- de heer Roeland Raes, secretaris
- mevrouw Patsy Vatlet, penningmeester

De VZW werd opgericht op 20 juli 1989; de statuten werden gepubliceerd in de bijlage tot het *Belgisch Staatsblad* van 19 oktober 1989 onder nr. 14635.

2.3. Andere VZW's

Niet van toepassing.

3. ADMINISTRATIEVE EN BOEKHOUDKUNDIGE ORGANISATIE

3.1. Administratieve organisatie

De VZW VLAAMSE CONCENTRATIE beheert de dotaties ontvangen in het kader van artikel 16 van de wet van 4 juli 1989 en went deze aan ten gunste van de feitelijke vereniging VLAAMS BLOK. De feitelijke vereniging int de lidgelden onder aftrok van de dotaties aan de partijgeledingen. Deze regionale entiteiten hebben zowel op het vlak van de aanwending van hun middelen als van de boekhoudkundige verwerking ervan, autonomie. Deze laatsten zijn dan ook niet geïntegreerd in de boekhouding van de partij zoals hierboven gedefinieerd en die het voorwerp van mijn controle uitmaken.

3.2. Methode van boekhouden

De boekhouding van elke entiteit wordt gehouden volgens het systeem van de dubbele boekhouding en aangepast aan de aard en de omvang van de activiteit van elke entiteit.

De kosten van de activiteiten worden opgenomen in de kosten van het boekjaar wanneer ze rechtstreeks kunnen worden toegewezen aan de activiteiten van deze periode.

De opbrengsten worden in het resultaat opgenomen vanaf het ogenblik dat een vordering juridisch vaststaat en zeker is. De lidgelden worden geboekt in de opbrengsten op het moment van hun ontvangst, terwijl de hiermede verband houdende dotaties eveneens op dat ogenblik worden geboekt.

3.3. Waarderingsregels

— De waarderingsregels worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen.

— De waarderingsregels werden ten opzichte van het voorgaande boekjaar niet gewijzigd.

— De resultatenrekening wordt niet op een belangrijke wijze beïnvloed door opbrengsten en kosten die aan een vorig boekjaar moeten worden toegerekend.

— Voor de samenvatting van de waarderingsregels verwijs ik naar punt X van de toelichting.

4. JAARREKENING

4.1. Vergelijkbaarheid

De vergelijkbaarheid van de gegevens 1997 met 1996 is mogelijk zonder enige aanpassing in de voorstelling van de balans of de resultatenrekening. De bedragen van het vorige boekjaar zijn identiek met die welke eerder reeds werden medegedeeld.

4.2. Bijdragen van de fracties

In de resultatenrekening werd onder rubriek I.D.5 «Bijdragen van de fracties — andere» opgenomen:

— Provincieraden	361 501
— Europees Parlement	3 801 326
— Totaal	<u>4 162 827</u>

4.3. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen

De brutobezoldigingen bedroegen in 1996	3 424 767
Verhoogd ingevolge toename van de voorziening voor betaalde vakantie	<u>121 771</u>
Zodat in onkosten werd opgenomen (toelichting VI.A.1)	<u>3 546 538</u>

1. BALANS

	1997	1996
ACTIVA		
VASTE ACTIVA	27 088 784	25 568 447
I. Immateriële vaste activa (toelichting II)	—	—
II. Materiële vaste activa (toelichting II)	26 274 634	24 774 811
A. Terreinen en gebouwen	11 672 816	12 412 139
B. Installaties, machines en uitrusting	—	—
C. Meubilair en rollend materieel	12 588 627	10 569 064
D. Leasing en soortgelijke rechten	—	—
E. Overige materiële vaste activa	2 013 191	1 793 608
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	—	—
III. Financiële vaste activa (toelichting II)	814 150	793 636
IV. Vorderingen op meer dan één jaar	—	—
VLOTTENDE ACTIVA	150 839 971	144 356 475
V. Voorraden	—	—
VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar	3 144 049	1 135 524
A. Handelsvorderingen	413 310	406 653
B. Overige vorderingen	2 730 739	728 871
VII. Geldbeleggingen	142 782 468	138 131 746
VIII. Liquide middelen	1 722 476	835 314
IX. Overlopende rekeningen	3 190 978	4 253 891
TOTAAL DER ACTIVA	177 928 755	169 924 922
PASSIVA		
EIGEN MIDDELEN	174 052 120	162 339 200
I. Patrimonium (toelichting I)	109 302 120	108 739 200
A. Toegewezen reserves	—	—
B. Maatschappelijk fonds	—	—
C. Herwaarderingsmeerwaarde	—	—
D. Overgedragen resultaat	109 302 120	108 739 200
II. Voorzieningen voor risico's en kosten (toelichting III)	64 750 000	53 600 000
A. Voorzieningen voor verkiezingspropaganda	36 250 000	21 850 000
B. Andere voorzieningen	28 500 000	31 750 000
III. Schulden op meer dan één jaar	—	—
A. Financiële schulden	—	—
1. Kredietinstellingen	—	—
2. Leasingschulden en soortgelijke	—	—
3. Overige leningen	—	—
B. Schulden t.a.v. leveranciers	—	—
C. Overige schulden	—	—
VREEMDE MIDDELEN	3 876 635	7 585 722
IV. Schulden op ten hoogste één jaar	2 930 183	6 836 227
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	—	—
B. Financiële schulden	—	—
1. Kredietinstellingen	—	—
2. Overige schulden	—	—
C. Schulden aan leveranciers	2 174 987	6 392 073
D. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	617 740	444 154
1. Belastingen	—	—
2. Bezoldigingen en sociale lasten	617 740	444 154
E. Overige schulden	137 456	—
V. Overlopende rekeningen	946 452	749 495
TOTAAL DER PASSIVA	177 928 755	169 924 922

2. RESULTATENREKENING

	1997	1996
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	119 757 876	116 982 204
A. Dotaties (art. 16 van de wet van 4.7.1989)	52 311 255	52 250 044
1. Kamer	26 450 169	26 419 564
2. Senaat	25 861 086	25 830 480
B. Giften VZW	—	—
C. Giften, schenkingen of legaten	503 055	39 473
D. Bijdragen van de fracties	62 614 400	61 099 019
1. Kamer	20 659 335	20 368 126
2. Senaat	15 237 236	14 762 385
3. Gemeenschapsraden	21 334 506	21 176 725
4. Gewestraden	1 220 496	860 887
5. Andere (te bepalen)	4 162 827	3 930 896
E. Bijdragen van de partijgeledingen	—	—
F. Lidgelden (toelichting IV)	1 650 515	1 157 104
G. Opbrengsten uit het onroerend vermogen	—	—
H. Opbrengsten van manifestaties, publikaties en reclame	2 678 651	2 436 564
I. Diverse prestaties (toelichting V)	—	—
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	122 895 419	92 900 398
A. Dotaties	10 943 385	6 559 547
1. Federaties en lokale bewegingen	6 493 385	5 709 547
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij	4 450 000	850 000
B. Diensten en diverse goederen	88 544 714	51 790 932
1. Huisvestingskosten	6 769 268	6 443 250
2. Administratieve werkingskosten	17 805 837	15 130 038
3. Publikaties	3 534 657	6 153 169
4. Kosten voor reclame, propaganda en partijvergadering	60 434 952	24 064 475
5. Kosten voor verkiezingspropaganda	—	—
6. Kosten voor verkiezingspropaganda geactiveerd (in —)	—	—
7. Diverse kosten	—	—
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (toelichting VI)	4 770 368	3 397 770
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	6 614 561	5 687 479
E. Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen	—	—
F. Voorzieningen voor risico's en kosten	11 150 000	25 000 000
G. Courante fiscale kosten	872 391	464 670
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VOOR FINANCIËLE RESULTATEN	– 3 137 543	24 081 806
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	3 012 346	3 505 361
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa	—	—
B. Opbrengsten uit vlottende activa	3 012 346	3 505 361
C. Overige financiële opbrengsten	—	—
V. FINANCIËLE KOSTEN	29 937	8 487
A. Kosten van schulden	—	87
B. Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan bedoeld onder II E	—	—
C. Overige financiële kosten	29 937	8 400
VI. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING NA FINANCIËEL RESULTAAT	– 155 134	27 578 680
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	873 804	71 662
A. Opbrengsten uit vorige boekjaren	—	—
B. Uitzonderlijke lidgelden	—	—
C. Overige uitzonderlijke opbrengsten (toelichting VIII)	873 804	71 662
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN	155 750	18 000
A. Kosten uit vorige boekjaren	—	—
B. Overige uitzonderlijke kosten (toelichting VIII)	155 750	18 000
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	562 920	27 632 342

3. TOELICHTING 1997

I. EVOLUTIE VAN HET PATRIMONIUM

	Per einde van vorig boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	Per einde van het boekjaar
Toegewezen reserves	—	—	—	—
Maatschappelijk fonds	—	—	—	—
Herwaarderingsmeerwaarde	—	—	—	—
Overgedragen resultaat	108 739 200	562 920	—	109 302 120
Patrimonium	108 739 200	562 920	—	109 302 120

II. STAAT VAN DE VASTE ACTIVA

	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Financiële vaste activa
a) Aanschaffingswaarde			
Per einde van het vorige boekjaar	—	43 544 914	793 636
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
— Aanschaffingen	—	8 354 564	40 800
— Overdracht en buitengebruikstellingen	—	– 600 450	– 20 286
— Andere mutaties	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	51 299 028	814 150
b) Meerwaarden			
Per einde van het vorige boekjaar	—	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
— Geboekt	—	—	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—	—
c) Afschrijvingen en waardeverminderingen			
Per einde van het vorige boekjaar	—	18 770 103	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
— Geboekt	—	6 614 561	—
— Teruggenomen want overtollig	—	– 360 270	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	25 024 394	—
d) Niet-opgevraagde bedragen			
Per einde van het vorige boekjaar	—	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—	—
Netto boekwaarde per einde van het boekjaar	—	26 274 634	814 150

III. EVOLUTIE VAN DE VOORZIENINGEN

	Voorzieningen verkiezingspropaganda	Andere voorzieningen
Per einde van het vorige boekjaar	21 850 000	31 750 000
Mutaties van het boekjaar	14 400 000	– 3 250 000
— Toevoeging	14 400 000	5 750 000
— Terugneming	—	– 9 000 000
Per einde van het boekjaar (rub. II)	36 250 000	28 500 000

IV. LIDGELDEN

	1997	1996
Lidgelden geïnd door de partij (a)	5 211 843	4 116 528
Lidgelden terugbetaald aan de partijgeledingen (b)	3 561 328	2 959 424
Nettobedrag van de lidgelden (a) – (b) (rubriek I.I)	1 650 515	1 157 104

V. DIVERSE PRESTATIES

	1997	1996
Ventilatie van post I van de courante opbrengsten indien deze een belangrijk bedrag vertegenwoordigen:		
Doorberekening kosten	—	—
	—	—
	1997	1996

VI. PERSONEELSKOSTEN

A. Personeelskosten (rub. II.C):

1. Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	3 546 538	2 464 649
2. Werkgeversbijdrage voor sociale verzekeringen	1 069 983	825 240
3. Werkgeverspremie voor bovenwettelijke verzekeringen	—	—
4. Andere personeelskosten	153 847	107 881
5. Ouderdoms- en overlevingspensioenen	—	—

Totaal (A)	4 770 368	3 397 770
----------------------	-----------	-----------

B. Personeel duurzaam gedetacheerd bij de partij (B)	—	—
--	---	---

C. Personeelskosten geherfactureerd aan geledingen (C)	—	—
--	---	---

D. Personeelskosten gedragen door de partij (A+B–C)	4 770 368	3 397 770
---	-----------	-----------

VII. KOSTEN VAN PUBLICITEIT EN VERKIEZINGSPROPAGANDA GEDRAGEN IN HET BOEKJAAR

+ Kosten voor propaganda en publiciteit	60 434 952	24 064 475
+ Kosten voor verkiezingspropaganda	—	—
– Kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda (rub. II.B.6. resultatenrekening)	—	—
+ Afschrijving op kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda	—	—
+ Toevoeging aan voorzieningen voor verkiezingspropaganda	14 400 000	16 250 000
– Terugneming van voorzieningen voor verkiezingspropaganda	—	—
= Totaal	74 834 952	40 314 475

VIII. UITZONDERLIJKE RESULTATEN

A. Uitsplitsing van de post «overige uitzonderlijke opbrengsten» indien belangrijk:

Schadevergoeding brand	663 984	—
Winst verkoop materiële vaste activa	209 820	—
.	—	—
.	—	—

Totaal	873 804	—
------------------	---------	---

B. Uitsplitsing van de post «overige uitzonderlijke kosten» indien belangrijk:

Verlies op vorderingen	155 750	—
.	—	—
.	—	—
.	—	—

Totaal	155 750	—
------------------	---------	---

IX. GESPAARDE BEDRAGEN

+ Resultaat van het boekjaar	562 920	27 632 342
+ Toevoeging aan afschrijvingen en waardeverminderingen	6 614 561	5 687 479
+ Toevoeging aan voorzieningen	20 150 000	25 000 000
– Terugneming van voorzieningen	9 000 000	—
= Gespaarde bedragen	18 327 481	58 319 821

X. SAMENVATTING VAN DE WAARDERINGSREGELS

Met andere woorden de politiek i.v.m. de samenstelling van afschrijvingen, waardeverminderingen, voorzieningen, reserves en herwaardering.

a) Immateriële vaste activa

Niet van toepassing.

b) Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd aan verwervingsprijs; de afschrijvingen worden lineair berekend, waarbij een begonnen jaar voor een volledig jaar wordt gerekend:

Gebouwen: 5%

Verbouwingswerken: 15%.

Kantoormaterieel: 20%.

c) Financiële vaste activa, geldbeleggingen en liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde; waardeverminderingen worden toegepast wanneer de realisatiewaarde op balansdatum lager is dan de aanschafswaarde.

d) Vorderingen op ten hoogste één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde; waardeverminderingen worden toegepast zo er voor het geheel of voor een gedeelte onzekerheid bestaat over de betaling op de vervaldag.

e) Reservefondsen voor investeringen

Niet van toepassing.

f) Voorzieningen voor verkiezingspropaganda

Per aard van verkiezing wordt een algemene voorziening aangelegd, waarbij rekening wordt gehouden met enerzijds de wettelijk toegestane verkiezingsuitgaven en anderzijds met de door het bestuur geraamde onkosten.

De aanleg gebeurt *pro rata* waarbij de eerste voorziening geboekt wordt het jaar volgend op het verkiezingsjaar.

g) Andere voorzieningen

Voorzieningen worden aangelegd voor:

- groot onderhoud van het onroerend goed;
- specifieke projecten welke in de toekomst voorzien worden.

h) Schulden

Worden tegen nominale waarde opgenomen; de passiva bevatten geen schulden op lange termijn zonder rente of met een abnormaal lage rente.

XI. VERENIGINGEN EN GROEPERINGEN VERBONDEN MET DE PARTIJ

Volgende verenigingen, verbonden met de partij, hebben in 1997 genoten van dotaties van de partij of haar partijgeledingen:

— Nationalistisch Vormingsinstituut VZW, Van Maerlantstraat 14, 2018 Antwerpen: 2 500 000 frank.

— Nationalistische Omroepstichting VZW, Amand Cassier de ter Bekelaan 2, 9030 Gent-Mariakerke: 1 950 000 frank.

Volgende vereniging is verbonden met de partij, maar heeft in 1997:

- geen bijdragen of vergoedingen betaald aan de partij of haar geledingen;
- genoot niet van dotaties van de partij of haar partijgeledingen:
- Nationalistisch Vormingsinstituut Limburg VZW, Congostraat 26B, 3500 Hasselt.

5. AANTEKENINGEN VAN DE REVISOR

De werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd met het oog op het opstellen van het financieel verslag, zijn aangepast enerzijds aan de opdracht conform artikel 23 van de wet en anderzijds aan de aard van de activiteiten zoals die zich weerspiegelen in de rekeningen. De benadering onderscheidt zich aldus van die welke ontwikkeld is voor de controle van de rekeningen van een onderneming.

Rekening houdend met de specifieke objectieven van onderhavig financieel verslag, bepaald in gemeenschappelijk overleg met de Controlecommissie, kunnen wij bevestigen dat:

- de jaarrekening opgesteld is volgens het schema, uitgevaardigd door de Controlecommissie;
- zij voortvloeit, zonder toevoeging of weglating, uit de boekhouding van de entiteiten vermeld onder het punt 2 *supra*;
- het gebruikte rekeningenstelsel conform is aan datgene opgesteld door de Controlecommissie;
- de boekingen geschieden aan de hand van gedagtekende verantwoordingsstukken, waarnaar zij verwijzen.

6. SAMENVATTING VAN HET FINANCIEEL VERSLAG

Voor het VLAAMS BLOK heeft Paul Van Damme, bedrijfsrevisor, te Aartselaar, Dokter Cuypersstraat 36, financieel verslag uitgebracht conform artikel 23 van de wet van 4 juli 1989.

De vormgeving van dit financieel verslag werd goedgekeurd door de Controlecommissie die werd opgericht krachtens artikel 1 van voornoemde wet.

De jaarrekening opgenomen in het verslag behelst de activiteiten over de periode van 1 januari 1997 tot 31 december 1997 van de partij VLAAMS BLOK (nationaal secretariaat), en de VZW VLAAMSE CONCENTRATIE.

De resultaten van het boekjaar, die uit de jaarrekening voortvloeien, vatten volgende gegevens samen:

Courante opbrengsten	119 757 876
Courante kosten	122 895 419
Courant resultaat	— 3 137 543
Financieel resultaat	2 982 409
Uitzonderlijk resultaat	718 054
Resultaat van het boekjaar	562 920

Opgemaakt te Aartselaar, 6 februari 1998.

Paul C.M. Van Damme

Bedrijfsrevisor.

8. VOLKSUNIE (VU)

FINANCIEEL VERSLAG

Boekjaar 1997

1. INLEIDING

Overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamer, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, heeft ondergetekende, de Burg. BVBA Verschelden & Partners, Bedrijfsrevisoren, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen, vertegenwoordigd door de heer Frans Verschelden, bedrijfsrevisor, de eer u verslag uit te brengen van de opdracht die door de VZW Volksunie is toevertrouwd.

Overeenkomstig artikel 24 van dezelfde wet, is het verslag gericht aan de minister van Financiën, aan de Voorzitters van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de Senaat en aan de Controlecommissie. Dit verslag heeft betrekking op de geregistreerde en afgesloten rekeningen van de ontvangsten en uitgaven van de VZW Volksunie, evenals op de ontvangsten en uitgaven van de politieke partij en het Nationaal Secretariaat.

Het behandelt tevens de ontvangsten en uitgaven van de VZW Dokter Balletfonds, opgericht krachtens artikel 71 van het Wetboek der Inkomstenbelastingen.

2. IDENTIFICATIE VAN DE ENTITEITEN

2.1. Politieke partij

Deze valt samen met de in 2.2 genoemde VZW Volksunie (VZW Beheer volgens artikel 22 van de wet van 4 juli 1989). De VZW Volksunie omvat tevens de activiteiten van het Nationaal Secretariaat.

2.2. De in artikel 22 van de financieringswet bedoelde instelling :

Volksunie VZW, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel.

Datum van oprichting : 15 december 1955.

Leden van de Raad van Bestuur :

Bert Anciaux, Korte Groenweg 127, 1120 Neder-over-Heembeek

Vic Anciaux, Albert Leemansplein 20, 1050 Brussel

Laurens Appeltans, Grote Hoolstraat 102, 3540 Herk-de-Stad

Jos Bex, Kastanjebosstraat 8, 3020 Veltem-Beisem

Fons Borginon, Grote Steenweg 337/3, 2600 Berchem

Geert Bourgeois, Baronielaan 12, 8870 Izegem

Hildegard Callewaert, Gontrode Heirweg 175, 9090 Melle

Jan Caudron, Priester Daensstraat 14, 9420 Erpe-Mere

Greet Claes, Stationsstraat 156, 1770 Liedekerke

Willy De Saeger, Nijken 6, 9490 Denderwindeke

Sven Gatz, Grondwetlaan 90, 1090 Jette

Herman Lauwers, Lage Kaart 146, 2930 Brasschaat

Jan Loones, Engelandstraat 2, 8670 Oostduinkerke

Bob Maes, Parklaan 14, 1930 Zaventem

Nelly Maes, Hooimanstraat 83, 9112 Sinaai

Nico Moyaert, Bekestraat 5, 8460 Oudenburg

Annemie Roppe, Waaienbergh 124, 1745 Opwijk

Johan Sauwens, Leterweg 66, 3740 Bilzen

Hugo Schiltz, p/a Meir 24, 2000 Antwerpen

Bart Staes, Anselmostraat 51, 2018 Antwerpen

Annemie Van de Casteele, Blakmeers 1, 1790 Hekelgem
Jaak Vandemeulebroucke, Vogelzanglaan 19, 8420 De Haan
Chris Vandenbroeke, Ruitersdreef 13, 8790 Waregem
Sigurd Vangermeersch, Noordstraat 74, 1000 Brussel
Paul van Grembergen, E. Hullebroeckstraat 14, 9940 Ertvelde
Patrik Vankrunkelsven, Lindestraat 9, 2430 Laakdal

2.3. VZW die giften verzamelt:

Dokter Ballet Fonds VZW, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel.
Datum van oprichting: 19 april 1975.
Identificatienummer: 5191/75.

Leden van de Raad van Bestuur:

Bert Anciaux, Korte Groenweg 127, 1120 Neder-over-Heembeek
Vic Anciaux, Albert Leemansplein 20, 1050 Brussel
Laurens Appeltans, Grote Hoolstraat 102, 3540 Herk-de-Stad
Jos Bex, Kastanjebosstraat 8, 3020 Veltem-Beisem
Fons Borginon, Grote Steenweg 337/3, 2600 Berchem
Geert Bourgeois, Baronielaan 12, 8870 Izegem
Hildegard Callewaert, Gontrode Heirweg 175, 9090 Melle
Jan Caudron, Priester Daensstraat 14, 9420 Erpe-Mere
Greet Claes, Stationsstraat 156, 1770 Liedekerke
Willy De Saeger, Nijken 6, 9490 Denderwindeke
Sven Gatz, Grondwetlaan 90, 1090 Jette
Herman Lauwers, Lage Kaart 146, 2930 Brasschaat
Jan Loones, Engelandstraat 2, 8670 Oostduinkerke
Bob Maes, Parklaan 14, 1930 Zaventem
Nelly Maes, Hooimanstraat 83, 9112 Sinaai
Nico Moyaert, Bekestraat 5, 8460 Oudenburg
Annemie Roppe, Waaienberg 124, 1745 Opwijk
Johan Sauwens, Leterweg 66, 3740 Bilzen
Hugo Schiltz, p/a Meir 24, 2000 Antwerpen
Bart Staes, Anselmostraat 51, 2018 Antwerpen
Annemie Van de Casteele, Blakmeers 1, 1790 Hekelgem
Jaak Vandemeulebroucke, Vogelzanglaan 19, 8420 De Haan
Chris Vandenbroeke, Ruitersdreef 13, 8790 Waregem
Sigurd Vangermeersch, Noordstraat 74, 1000 Brussel
Paul van Grembergen, E. Hullebroeckstraat 14, 9940 Ertvelde
Patrik Vankrunkelsven, Lindestraat 9, 2430 Laakdal

3. ADMINISTRATIEVE EN BOEKHOUDKUNDIGE ORGANISATIE

3.1. Administratieve organisatie

De VZW Volksunie geeft de politieke partij «Volksunie» rechtspersoonlijkheid. Zij vertegenwoordigt de partij in rechte en beheert inkomsten en uitgaven van de partij. Zij ontvangt ook de gelden, toegekend aan de partij krachtens artikel 22 van de wet van 4 juli 1989. Zij neemt rechtstreeks ten laste de uitgaven of de dotaties aan de partijgeledingen. Onder partijgeledingen verstaat men met name de regionale entiteiten (arrondissementen, afdelingen) die autonomie hebben zowel op het vlak van het genereren en het besteden van hun middelen, als op het vlak van de boekhoudkundige verwerking ervan. Deze laatste zijn dan ook niet geïntegreerd in de boekhouding van de partij zoals hierboven gedefinieerd, en die het voorwerp van mijn controle uitmaakt.

De gevoerde boekhouding stemt overeen met de wet op de jaarrekening van de ondernemingen van 17 juli 1975 en de daarbijhorende uitvoeringsbesluiten.

3.2. Boekhoudkundige organisatie

De boekhouding van elke entiteit wordt gehouden volgens een systeem van boeken en rekeningen overeenkomstig de algemene regels van het dubbel boekhouden.

De boekhouding is aangepast aan de aard en de omvang van de activiteiten van elke entiteit. Het rekeningstelsel is opgesteld overeenkomstig de minimumindeling van het algemeen rekeningstelsel, aangepast aan de aard van de activiteiten van elke entiteit.

De kosten van de activiteiten worden opgenomen in de kosten van het boekjaar wanneer ze rechtstreeks kunnen toegewezen worden aan de activiteiten van deze periode. De dotaties aan de partijgeledingen worden opgenomen in de overlopende rekeningen indien zij verschuldigd zijn op het moment van de jaarafsluiting.

De opbrengsten worden in het resultaat opgenomen vanaf het moment dat een vordering juridisch vaststaat en zeker is. De lidgelden worden geboekt in de opbrengsten op het moment dat de vordering vaststaat.

3.3. Waarderingsregels

A. Algemene principes

De jaarrekening wordt opgesteld in overeenstemming met de algemeen geldende principes van de International Accounting Standard nr. 1 en de Belgische wetten en uitvoeringsbesluiten.

Volgende uitgangspunten worden benadrukt:

a) Continuïteit of going concern

De jaarrekening is opgesteld conform het continuïteitsprincipe.

b) Bestendigheid

De grondslagen en principes die aan de basis liggen van de jaarrekening worden van periode tot periode bestendig toegepast.

c) Toerekening van baten en lasten aan een periode

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode en opgenomen in de jaarrekening over de periode waarop zij betrekking hebben; de periode van uitgave of ontvangst is hierbij niet bepalend, wel de juiste economische toewijsbaarheid, rekening houdend met de specifieke toestand van het bedrijf en de algemene economische tendensen.

Tevens dienen vooral de volgende drie overwegingen tot richtsnoer van de leiding bij de keuze van de grondslagen bij het opstellen van de jaarrekening:

a) Voorzichtigheid

De onvermijdelijke onzekerheden van het «politieke bedrijf» stellen dat de jaarrekening met inachtneming van voorzichtigheid dient opgesteld.

b) De materiële betekenis is belangrijker dan de formele juistheid.

De materiële betekenis en de financiële realiteit, en niet alleen de juridische vorm, bepalen de wijze waarop transacties en andere gebeurtenissen in de jaarrekening dienen te worden weergegeven. Dit principe geldt als de belangrijkste leidraad voor een getrouw beeld van het vermogen, de financiële positie en het resultaat van de onderneming. Waar dit in tegenspraak is met welke andere grondslagen ook, geldt het als de hoogste prioriteit.

c) Relatieve betekenis

In de jaarrekening wordt getracht alle gegevens te vermelden die van doorslaggevende betekenis zijn voor een oordeelvorming over het vermogen, de financiële positie en het resultaat van de onderneming.

B. Specifieke waarderingsregels

Beginsel:

De waarderingsregels worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen.

B.1. ACTIVA

** Materiële vaste activa*

De materiële vaste activa worden geboekt door individualisering van de prijs van elk bestanddeel.

De waarderingsregels zijn als volgt:

afschrijvingspercentage:

gebouwen: 3%.

installaties: 20%.

machines: 20%.

uitrusting: 20%.

kantoorinrichting: 20%.

meubilair: 20%.

De afschrijvingen bedragen bovenvermelde percentages per jaar, ieder begonnen jaar tellend voor een volledig.

De buiten gebruik gestelde of niet meer duurzaam tot de activiteit van de onderneming bijdragende activa worden volledig uitgeboekt (realisatiewaarde zijnde nul).

** Financiële vaste activa*

De deelnemingen en aandelen worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde, dit wil zeggen hun aanschaffingswaarde (artikel 21 KB) of inbrengprijs (artikel 23 KB). De bijkomende kosten voor verkrijging worden ten laste genomen van de resultatenrekening van het boekjaar waarin ze werden aangegaan.

De niet-opgevraagde bedragen op deelnemingen en op aandelen worden zichtbaar in mindering gebracht van de bedragen der onderrubrieken waarin de nog vol te storten deelnemingen en aandelen zijn opgenomen.

De waarden waarvoor de financiële vaste activa te boek staan, worden getoetst aan de inventaris.

Minderwaarden op vastrentende effecten, vorderingen en borgtochten in kontanten worden geboekt wanneer uit de balansen van de verkrijgers blijkt dat de realisatie van de vorderingen in het gedrang komt.

** Vorderingen*

Op vorderingen worden waardeverminderingen geboekt indien hun realisatiewaarde op balansdatum lager is dan hun nominale waarde.

** Geldbeleggingen*

Deze worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs (art. 21 KB).

De geldbeleggingen worden netto op het actief geboekt. De waarden van deze beleggingen worden getoetst aan de inventaris. Minderwaarden worden geboekt wanneer uit de balansen van de verkrijgers blijkt dat de realisatie van de vorderingen in het gedrang komt. Indien er een officiële koers bestaat voor vastrentende effecten, wordt overgegaan tot waardeverminderingen indien deze koers meer dan 10% lager ligt dan de boekhoudkundige waarde.

** Liquide middelen*

Deze worden nominaal gewaardeerd. De beschikbare waarden worden getoetst aan de inventaris.

Waardeverminderingen worden geboekt als de realisatiewaarde op de datum van de sluiting van het boekjaar lager ligt. De beschikbare waarden worden op het netto-actief geboekt.

B.2. PASSIVA** Reserves*

Aangezien de balans van de onderneming na de winstverdeling wordt vastgesteld, moet verondersteld worden dat de mutaties in de reserves sinds de laatste Algemene Vergadering door de Algemene Vergadering goedgekeurd zullen worden.

** Voorzieningen voor risico's en kosten*

Verlies- en kostenrisico's worden voorzien, rekening houdend met de werkelijke toestand en verwachting. De hoogte van de voorziening wordt getoetst aan de inventaris.

** Schulden*

De schulden worden opgenomen tegen nominale waarde.

4. RESULTATENREKENING

Het schema van de resultatenrekening is gebaseerd op de jaarrekening voorgeschreven door het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 en artikel 1 van de wet van 4 juli 1989.

De omschrijving van de rekeningen en de rubrieken werden aangepast aan de aard van de activiteiten van een politieke partij.

De resultatenrekening geeft in één enkele tabel de gegevens weer komende van de VZW's Volksunie en Dokter Balletfonds, alsook het geconsolideerd resultaat. Dit laatste stemt overeen met de som van elke individuele rekening van de rubrieken van de afzonderlijke entiteiten, na correctie voor de onderlinge transacties.

Het geconsolideerd resultaat heeft tot doel een globaal overzicht te geven van de financiële toestand van de politieke partij.

1. BALANS

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
ACTIVA		
VASTE ACTIVA	16 902 686	17 000 943
I. Immateriële vaste activa	—	—
II. Materiële vaste activa (toelichting II)	16 179 451	16 141 402
A. Terreinen en gebouwen	13 520 096	14 377 959
B. Installaties, machines en uitrusting	1 965 222	982 288
C. Meubilair	694 133	781 155
D. Leasing en soortgelijke rechten	—	—
E. Overige materiële vaste activa	—	—
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	—	—
III. Financiële vaste activa	483 235	499 541
IV. Vorderingen meer dan 1 jaar	240 000	360 000
VLOTTENDE ACTIVA	51 540 059	42 211 565
V. Voorraden	—	—
VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar	1 425 048	1 602 062
A. Debiteuren	860 827	814 413
B. Overige vorderingen	564 221	787 649
VII. Geldbeleggingen	47 500 000	38 000 000
VIII. Liquide middelen	1 667 580	2 047 317
IX. Overlopende rekeningen	947 431	562 186
TOTAAL DER ACTIVA	68 442 745	59 212 508
PASSIVA		
PERMANENTE MIDDELEN	59 754 952	52 159 011
I. Patrimonium (toelichting I)	19 554 952	26 559 011
A. Reserves	—	—
B. Maatschappelijk fonds	19 554 952	26 559 011
C. Herwaarderingsmeerwaarde	—	—
D. Overgedragen resultaat	—	—
II. Voorzieningen voor risico's en kosten (toelichting III)	40 200 000	25 600 000
A. Voorzieningen voor verkiezingspropaganda	39 200 000	22 600 000
B. Andere voorzieningen	1 000 000	3 000 000
III. Schulden op meer dan één jaar	—	—
A. Financiële schulden	—	—
1. Kredietinstellingen	—	—
2. Leasingschulden en soortgelijke	—	—
3. Andere	—	—
B. Schulden leveranciers	—	—
C. Andere schulden	—	—
VLOTTENDE PASSIVA	8 687 793	7 053 497
IV. Schulden op ten hoogste één jaar	5 987 973	4 259 467
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	—	—
B. Financiële schulden	—	—
1. Kredietinstellingen	—	—
2. Andere schulden	—	—
C. Schulden leveranciers	3 558 417	2 276 380
D. Schulden m.b.t. belastingen	2 429 556	1 983 087
1. Belastingen	453 465	418 964
2. Bezoldigingen en sociale lasten	1 976 091	1 564 123
E. Andere schulden	—	—
V. Overlopende rekeningen	2 699 820	2 794 030
TOTAAL DER PASSIVA	68 442 745	59 212 508

2. RESULTATENREKENING

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	67 117 298	67 980 237
A. Dotaties (art. 16 van de wet van 4 juli 1989)		
1. Kamer	16 842 117	16 811 512
2. Senaat	18 591 942	18 561 336
B. Giften VZW	—	—
C. Giften, schenkingen of legaten	2 013 940	3 427 362
D. Bijdragen fracties		
1. Kamer	6 050 715	5 889 891
2. Senaat	7 145 156	6 868 805
3. Gemeenschapsraden	8 160 414	8 066 736
4. Gewestraden	509 472	806 664
5. Andere (te bepalen)	—	—
E. Bijdragen van partijgeledingen	—	—
F. Lidgelden (toelichting IV)	5 146 000	5 483 884
G. Opbrengsten uit onroerend vermogen	540 000	540 000
H. Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame	1 154 679	801 674
I. Diverse prestaties	962 863	722 373
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	75 663 999	69 366 915
A. Dotaties	18 743 368	22 081 356
1. Federaties en lokale bewegingen	449 000	667 000
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij	18 294 368	21 414 356
B. Diensten en diverse goederen	27 703 002	16 143 774
1. Huisvestingskosten	3 556 658	895 114
2. Administratieve werkingskosten	11 362 373	11 317 474
3. Publicaties	321 750	257 689
4. Kosten voor reclame, propaganda en partijvergaderingen	11 862 638	3 203 543
5. Kosten voor verkiezingspropaganda	—	—
6. Kosten voor verkiezingspropaganda (geactiveerd in -)	—	—
7. Diverse kosten	599 583	469 954
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (toelichting VI)	12 423 045	10 533 116
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	1 814 087	2 690 713
E. Waardevermindering op voorraden en vorderingen	—	—
F. Voorzieningen voor risico's en kosten	14 600 000	17 600 000
G. Courante fiscale kosten	380 497	317 956
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VOOR FINANCIËLE RESULTATEN	- 8 546 701	- 1 386 678
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	1 541 808	1 515 191
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa	—	—
B. Opbrengsten uit vlottende activa	—	—
C. Overige financiële opbrengsten	1 541 808	1 515 191
V. FINANCIËLE KOSTEN	9 773	54 155
A. Kosten van schulden	—	—
B. Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan bedoeld onder II E	—	—
C. Overige financiële kosten	9 773	54 155
VI. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING NA FINANCIEEL RESULTAAT	- 7 014 666	74 358
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	10 607	66 280
A. Opbrengsten uit het verleden	—	—
B. Uitzonderlijke lidgelden	—	—
C. Overige uitzonderlijke opbrengsten	10 607	66 280
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN	—	—
A. Kosten uit het verleden	—	—
B. Overige uitzonderlijke kosten	—	—
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	- 7 004 059	140 638

3. TOELICHTING

I. EVOLUTIE VAN HET PATRIMONIUM

	Maatschappelijk Fonds	Totaal 1997
Per einde van het vorige boekjaar 1996	26 559 011	26 559 011
Toevoeging 1997	—	—
Onttrekking 1997	7 004 059	7 004 059
Per einde van het boekjaar 1997	19 554 952	19 554 952

II. STAAT VAN DE VASTE ACTIVA

	Materiële vaste activa	Financiële vaste activa
a) Aanschaffingswaarde		
Per einde van het vorige boekjaar	38 329 298	499 541
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—
— Aanschaffingen	1 852 136	—
— Overdracht en buitengebruikstelling	—	16 306
— Andere mutaties	—	—
Per einde van het boekjaar	40 181 434	483 235
b) Meerwaarden		
Per einde van het vorige boekjaar	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—
— Geboekt	—	—
— Afgeboekt	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—
c) Afschrijvingen en waardeverminderingen		
Per einde van het vorige boekjaar	22 187 896	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—
— Geboekt	1 814 087	—
— Teruggenomen want overtollig	—	—
— Afgeboekt	—	—
Per einde van het boekjaar	24 001 983	—
d) Niet-opgevraagde bedragen		
Per einde van het vorige boekjaar	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—
Netto boekwaarde per einde van het boekjaar	16 179 451	—

III. EVOLUTIE VAN DE VOORZIENINGEN

	Voorzieningen verkiezingspropaganda	Andere voorzieningen
Per einde van het vorige boekjaar	22 600 000	3 000 000
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—
— Toevoeging	16 600 000	—
— Terugneming	—	2 000 000
Per einde van het boekjaar	39 200 000	1 000 000

IV. LIDGELDEN

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
Lidgelden geïnd door de partij (a)	5 146 000	5 483 884
Lidgelden terugbetaald aan de partijgeledingen (b)	—	—
Nettobedrag van de lidgelden (a) – (b) (rub. I.I.)	5 146 000	5 483 884

V. DIVERSE PRESTATIES

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
Uitsplitsing van post I van de courante opbrengsten indien deze een belangrijk bedrag vertegenwoordigt:		
— Reproductiekosten	168 366	75 482
— Recuperatie diverse kosten	166 865	156 411
— Recuperatie portkosten	389 451	271 357
— Recuperatie telefoonkosten	225 576	204 523
— Recuperatie faxkosten	12 605	13 600
— Meerwaarde realisatie handelsv.	—	1 000
Totaal	962 863	722 373

VI. PERSONEELSKOSTEN

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
A. Personeelskosten (rub. II.C):		
1. Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	9 011 858	7 711 736
2. Werkgeverspremie voor bovenwettelijke verzekeringen (R.S.Z. werkgever)	2 734 928	2 302 011
3. Werkgeverspremie voor bovenwettelijke verzekeringen	—	—
4. Andere personeelskosten	676 259	519 369
5. Ouderdoms- en overlevingspensioenen	—	—
Totaal (A)	12 423 045	10 533 116
B. Personeel duurzaam gedetacheerd bij de partij (B)	—	—
C. Personeelskosten geherfactureerd aan geledingen (C)	—	—
D. Personeelskosten gedragen door de partij (A + B – C)	12 423 045	10 533 116

VII. KOSTEN VAN VERKIEZINGSPROPAGANDA GEDRAGEN IN HET BOEKJAAR

+ Kosten voor propaganda + publiciteit	11 862 638	3 203 543
+ Kosten voor verkiezingspropaganda	—	—
– Kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda	—	—
+ Afschrijving op kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda.	—	—
+ Toevoeging aan voorzieningen voor verkiezingspropaganda	16 600 000	16 600 000
– Terugneming van voorzieningen voor verkiezingspropaganda	—	—
= Totaal kosten	28 462 638	19 803 543

VIII. UITZONDERLIJKE RESULTATEN

A. Uitsplitsing van de post « uitzonderlijke opbrengsten » indien belangrijk	—	—
Totaal	—	—
B. Uitsplitsing van de post « overige uitzonderlijke kosten » indien belangrijk	—	—
Totaal	—	—

IX. GESPAARDE BEDRAGEN

+ Resultaat van het boekjaar	– 7 004 059	140 638
+ Toevoeging aan afschrijvingen en waardeverminderingen	1 814 087	2 690 713
+ Toevoeging aan voorzieningen	16 600 000	—
– Terugneming van voorzieningen	– 2 000 000	—
= Gespaarde bedragen	9 410 028	20 431 351

X. WAARDERINGSREGELS

XI. LIJST VERENIGINGEN VERBONDEN AAN PARTIJ (rubriek II A2)

	Boekjaar 1997	Boekjaar 1996
Totaal:		
Arrondissementen	3 000 000	3 000 000
Rest	15 294 368	18 414 356
VNH VZW	4 199	2 608
VNAD VZW	—	4 551
IHVP VZW	3 970	2 372
VUJO VZW	2 086 090	2 403 464
VVM VZW	273 749	1 453 762
VPRTI VZW	12 406 180	13 558 820
VNS VZW	508 000	988 779
VNOS VZW	12 180	—

5. AANTEKENINGEN VAN DE REVISOR

De werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd met het oog op het opstellen van het financieel verslag, zijn aangepast enerzijds aan de opdracht conform artikel 23 van de wet en anderzijds aan de aard van de activiteiten zoals die zich weerspiegelen in de rekeningen.

De benadering onderscheidt zich aldus van deze die ontwikkeld is voor de controle van de rekeningen van een onderneming.

Rekening houdend met de specifieke objectieven van onderhavig financieel verslag, bepaald in gemeenschappelijk overleg met de Controlecommissie, bevestigt ondergetekende de Burg. BVBA Verschelden & Partners, Bedrijfsrevisoren, gevestigd te 2050 Antwerpen, Thonetlaan 110, vertegenwoordigd door de heer Frans Verschelden, dat:

- de resultatenrekening opgesteld is volgens het schema, uitgevaardigd door de Controlecommissie;
- zij voortvloeiën, zonder toevoeging of weglating, uit de boekhouding van de verenigingen vermeld onder het punt 2 *supra*;
- het gebruikte boekhoudkundig plan conform is aan het plan uitgevaardigd door de Controlecommissie;
- de geregistreerde bewegingen in de boekhouding gesteund zijn op gedateerde bewijsstukken met referentie naar de boekhoudkundige registratie.

Opgemaakt te Antwerpen op 17 maart 1998.

Burg. BVBA Verschelden & Partners, Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door:

Frans VERSCHELDEN,
Bedrijfsrevisor.

6. SAMENVATTING VAN HET FINANCIEEL VERSLAG

Voor Volksunie Vlaamse Vrije Democraten, heeft de Burg. BVBA Verschelden & Partners, Bedrijfsrevisoren, gevestigd te 2050 Antwerpen, Thonetlaan 110, vertegenwoordigd door de heer Frans Verschelden, financieel verslag uitgebracht conform artikel 23 van de wet van 4 juli 1989.

De vormgeving van dit verslag werd goedgekeurd door de Controlecommissie die werd opgericht krachtens artikel 1 van de voornoemde wet.

De in dit verslag opgenomen gegevens hebben betrekking op de activiteiten van de partij (Nationaal Secretariaat), van de VZW Volksunie opgericht conform artikel 22 van de wet van 4 juli 1989 en van de VZW Dokter Balletfonds opgericht krachtens artikel 71 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen.

De in de rekeningen gerealiseerde activiteiten behelzen de periode van 1 januari 1997 tot 31 december 1997.

De consolidatie van de opgenomen financiële gegevens kan als volgt worden samengevat:

Courante opbrengsten	67 117 298
Courante kosten	75 663 999
Courant resultaat	−8 546 701
+Financieel resultaat	+1 532 035
+Uitzonderlijk resultaat	+10 607
Resultaat van het boekjaar	− 7 004 059

Opgemaakt te Brussel op 17 maart 1998.

Burg. BVBA Verschelden & Partners, Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door:

Frans VERSCHULDEN,
Bedrijfsrevisor.

9. ÉCOLO

RAPPORT FINANCIER

Exercice 1997

1. INTRODUCTION

Le présent rapport a été établi en application de l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, et en vertu de ma désignation en qualité de réviseur d'entreprises par le Conseil d'administration de l'ASBL ÉCODOTA en date du 11 janvier 1991.

Il est adressé, conformément à l'article 24 de la loi, à M. le ministre des Finances et à MM. les Présidents de la Chambre des représentants et du Sénat, ainsi qu'à la Commission de contrôle. Ce rapport financier porte sur les comptes annuels du parti politique Mouvement ÉCOLO, secrétariat fédéral, comprenant le bilan, le compte de résultats et l'annexe. Ces comptes annuels correspondent à la consolidation des comptes des entités visées au point 2 ci-dessous.

2. IDENTIFICATION DES ENTITÉS

2.1. Parti politique

- Mouvement ÉCOLO, rue du Séminaire 8, 5000 Namur.

2.2. ASBL de gestion (art. 22 de la loi du 4 juillet 1989)

- Dénomination: ÉCODOTA ASBL
- Adresse: rue Basse Marcelle 28 à 5000 Namur.
- Membres du Conseil d'administration:
 - M. Georges Trussart;
 - M. Jacques Morael;
 - M. Xavier Winkel.
- Date de constitution: 19 juillet 1989.

2.3. ASBL Dons (art. 71 du C.I.R.)

Le Mouvement ÉCOLO n'a pas créé cette entité à but fiscal.

3. ORGANISATION COMPTABLE ET ADMINISTRATIVE

3.1. Organisation administrative

L'ASBL ÉCODOTA reçoit les dotations prévues à l'article 15 de la loi du 4 juillet 1989. Ces dotations sont ensuite reversées au secrétariat fédéral du parti.

Le secrétariat fédéral centralise toutes les recettes venant du parti et de l'ASBL ÉCODOTA et prend en charge directement les dépenses ou les dotations aux composantes. Par composante, on entend notamment les fédérations régionales ou locales qui sont autonomes tant en ce qui concerne l'affectation de leurs ressources qu'en matière de tenue de la comptabilité. Le terme «composantes» englobe également les associations nationales ou internationales, ou autres, auxquelles le parti serait lié. Celles-ci ne sont pas dès lors intégrées dans la comptabilité du parti faisant l'objet de mes contrôles.

Le secrétariat fédéral, en tant qu'association de fait, ainsi que l'ASBL ÉCODOTA tiennent une comptabilité distincte selon des principes identiques.

3.2. Méthode comptable

La comptabilité de chaque entité est tenue selon un système informatisé de journaux et de comptes, conformément aux règles usuelles de la comptabilité en partie double. Depuis le 1er janvier 1991, il est fait usage d'un programme comptable standard de marque Cubic.

Cette comptabilité est appropriée à la nature et à l'étendue des activités de chaque entité. Les comptes ouverts sont définis dans un plan comptable approprié aux activités de chaque entité et inspiré du plan comptable minimum normalisé.

Les coûts des activités sont considérés comme des charges de l'exercice lorsqu'ils peuvent être mis directement en relation avec les activités de cette période.

Les produits sont comptabilisés en résultat dès qu'il existe une créance certaine et incontestable. En ce qui concerne les cotisations des membres, elles sont enregistrées en produit au moment de leur encaissement.

3.3. Règles d'évaluation spécifiques

Les investissements en mobilier de bureau, matériel de bureau sont amortis respectivement au taux de 20 % et 100 % l'année d'acquisition pour les investissements d'une valeur inférieure à 10 000 francs. Les aménagements des locaux sont amortis au taux de 10 % l'an. Le matériel informatique est amorti au taux de 33 %.

Les dettes et les créances sont reprises à leur valeur nominale.

Une réserve «Fonds social» est constituée par prélèvement sur les résultats de chaque exercice.

En 1997, une réserve a été constituée pour les élections prévues en 1999.

4. ÉTATS FINANCIERS

Les comptes annuels comprennent le bilan, le compte de résultats ainsi que l'annexe conformément à l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques.

Les intitulés de comptes et de rubriques ont été adaptés aux caractéristiques des activités d'un parti politique.

Les comptes annuels regroupent sur un seul document les données provenant des ASBL et du parti. Ceci correspond à l'addition poste par poste des comptes des entités, après annulation des opérations réciproques. Cette situation consolidée vise à fournir une vue globale de la situation financière du parti politique.

1. BILAN

	1997	1996
ACTIF		
ACTIFS IMMOBILISÉS	5 472 637	5 654 914
I. IMMOBILISATIONS INCORPORELLES (ANNEXE III)	—	—
II. IMMOBILISATIONS CORPORELLES		
A. Terrains et construction	—	—
B. Installation, machines, outillages	—	—
C. Mobilier et matériel roulant	3 088 233	2 354 678
D. Location-financement et droits similaires	—	—
E. Autres immobilisations corporelles	496 219	440 920
F. Immobilisations en cours et acomptes versés	—	—
III. IMMOBILISATIONS FINANCIÈRES (ANNEXE II)	116 797	171 206
IV. CRÉANCES À PLUS D'UN AN	1 771 388	2 688 110
ACTIFS CIRCULANTS	62 801 264	44 107 101
V. STOCKS	—	—
VI. CRÉANCES À UN AN AU PLUS		
A. Débiteurs	—	—
B. Autres créances	10 118 849	4 671 594
VII. PLACEMENTS DE TRÉSORERIE	—	—
VIII. VALEURS DISPONIBLES	52 041 338	37 385 107
IX. COMPTES DE RÉGULARISATIONS	641 077	2 050 400
TOTAL DE L'ACTIF	68 273 901	49 762 015
PASSIF		
I. PATRIMOINE (ANNEXE I)	22 701 258	19 942 288
A. Réserves affectées	—	—
B. Fonds social	6 599 000	6 599 000
C. Plus-values de réévaluation	—	—
D. Résultat reporté	16 102 258	13 343 288
II. PROVISIONS POUR RISQUES ET CHARGES (ANNEXE III)		
A. Provisions pour propagandes électorales	14 350 000	6 300 000
B. Autres provisions	—	—
III. DETTES À PLUS D'UN AN		
A. Dettes financières		
1. Établissements de crédit	—	—
2. Dettes de location-financement	—	—
3. Autres emprunts	—	—
B. Dettes fournisseurs	—	—
C. Autres dettes	—	—
PASSIFS CIRCULANTS	31 222 643	23 519 727
IV. DETTES À UN AN AU PLUS		
A. Dettes à plus d'un an échéant dans l'année	—	20 682
B. Dettes financières		
1. Établissement de crédit	—	—
2. Autres emprunts	—	—
C. Dettes fournisseurs	4 528 842	4 719 877
D. Dettes fiscales, salariales et sociales		
1. Impôts	370 691	3 265
2. Rémunérations et charges sociales	3 300 180	1 573 872
E. Autres dettes	21 984 145	16 273 966
V. COMPTES DE RÉGULARISATION	1 038 785	928 065
TOTAL DU PASSIF	68 273 901	49 762 015

2. COMPTE DE RÉSULTATS

	1997	1996
I. PRODUITS COURANTS	108 767 571	108 788 863
A. Dotations (art. 16 de la loi du 4 juillet 1989):		
1. Chambre	14 834 409	14 803 804
2. Sénat	15 598 038	15 567 432
B. ASBL «Dons»	—	—
C. Dons, donations ou legs	—	3 800
D. Contributions des groupes:		
1. Chambre	8 387 070	8 975 330
2. Sénat	7 094 309	6 718 388
3. Assemblée communautaire	6 030 458	5 820 643
4. Assemblée régionale	26 751 397	24 738 339
5. Autres (annexe XII)	26 954 908	29 631 418
E. Contributions des composantes (annexe XI)	—	—
F. Cotisations des membres (annexe IV)	389 800	100 000
G. Revenus du patrimoine immobilier	—	—
H. Recettes de manifestations, de publications et de publicités	2 267 886	2 377 981
I. Prestations diverses (annexe V)	459 296	51 728
II. CHARGES COURANTES	106 038 145	105 135 764
A. Dotations:		
1. Fédérations et sections locales	16 589 318	14 162 932
2. Associations et groupements liés au parti (annexe XI)	17 085 161	30 113 170
B. Services et biens divers:		
1. Charges relatives aux bâtiments	4 289 888	4 324 122
2. Frais de fonctionnement administratif	17 613 669	15 838 312
3. Publications	—	—
4. Frais de publicité, de propagande et d'assemblées de parti	13 149 280	11 320 615
5. Dépenses électorales	—	—
6. Dépenses électorales portées à l'actif (en -)	—	—
7. Charges diverses	584 358	1 575 196
C. Charges de personnel (annexe VI)	25 806 917	18 988 548
D. Amortissements et réductions de valeur sur immobilisations	2 684 892	2 441 524
E. Réductions de valeurs sur stocks et sur créances	—	—
F. Provisions pour risques et charges (dot. +, utilisation -)	8 050 000	6 300 000
G. Charges fiscales courantes	184 662	71 345
III. RÉSULTAT COURANT AVANT RÉSULTAT FINANCIER	2 729 426	3 653 099
IV. PRODUITS FINANCIERS	1 294 043	534 991
A. Produits des immobilisations financières	1 287 403	532 880
B. Produits des actifs circulants	—	—
C. Autres produits financiers	6 640	2 111
V. CHARGES FINANCIÈRES	12 085	158 407
A. Charges des dettes	2 061	11 642
B. Réductions de valeurs sur actifs circulants autres que ceux visés sub II E	—	—
C. Autres charges financières	10 024	22 789
VI. RÉSULTAT COURANT APRÈS RÉSULTAT FINANCIER	4 011 384	4 153 659
VII. PRODUITS EXCEPTIONNELS	1 366 472	587 231
A. Produits des exercices antérieurs	—	—
B. Appels de cotisations extraordinaires	—	—
C. Autres produits de nature exceptionnelle (annexe VIII A)	1 366 472	587 231
VIII. CHARGES EXCEPTIONNELLES	2 618 886	1 823 862
A. Charges des exercices antérieurs	—	—
B. Autres charges de nature exceptionnelle (annexe VIII B)	2 618 886	1 823 862
IX. RÉSULTAT DE L'EXERCICE	2 758 970	2 917 028
AFFECTATION		
Prélèvement sur réserves	—	1 080 000
Résultat reporté	- 2 758 970	- 3 997 028
Dotation réserve	—	—
Prélèvement sur résultat reporté	—	—

3. ANNEXE

I. ÉVOLUTION DU PATRIMOINE (rubrique I du passif)

	Au terme de l'ex. antérieur	Affectations utilisation	Transferts dotation	Au terme de l'exercice
Réserves affectées	—	—	—	—
Fonds social	6 599 000	—	—	6 599 000
Plus-values de réévaluation	—	—	—	—
Résultat reporté	13 343 288	—	2 758 970	16 102 258
Patrimoine	19 942 288	—	2 758 970	22 701 258

II. ÉTAT DES IMMOBILISATIONS

	Immobilisations incorporelles	Immobilisations corporelles	Immobilisations financières
a) Valeur d'acquisition			
Au terme de l'exercice précédent	—	15 544 872	562 242
Mutations de l'exercice:			
— Acquisitions	—	3 473 746	—
— Cessions et désaffectations	—	—	445 445
— Autres mutations	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	19 018 618	116 797
b) Plus-value			
Au terme de l'exercice précédent	—	—	—
Mutations de l'exercice:			
— Actées	—	—	—
— Annulées	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	—	—
c) Amortissements et réductions de valeur			
Au terme de l'exercice précédent	—	12 749 274	—
Mutations de l'exercice:			
— Actées	—	2 684 892	—
— Reprises des excédentaires	—	—	—
— Annulées	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	15 434 166	—
d) Montants non appelés			
Au terme de l'exercice précédent	—	—	—
Mutations de l'exercice	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	—	—
Valeur comptable nette au terme de l'exercice	—	3 584 452	116 797

III. ÉVOLUTION DES PROVISIONS POUR RISQUES ET CHARGES (rub. II du passif)

	Provisions pour dépenses électorales	Autres provisions
Au terme de l'exercice précédent	6 300 000	—
Mutations de l'exercice:		
— Dotations	8 050 000	—
— Utilisations	—	—
Au terme de l'exercice (rubrique II du passif)	14 350 000	—

IV. COTISATIONS DES MEMBRES

	1997	1996
Cotisations reçues par le parti (a)	389 800	100 000
Cotisations rétrocédées (b)	—	—
Solde net de cotisations (a) – (b) (rub. I.F du compte de réserve)	389 800	100 000

V. PRESTATIONS DIVERSES

	1997	
Ventilation de la rubrique I des produits courants si celle-ci représente un montant important:		
— Remboursement Chambre	—	
— Remboursement Fonds de compensation	—	
— Remboursement assurances et divers	—	
Total	—	

VI. COÛTS DE PERSONNEL

	1997	1996
A. Frais de personnel (rubrique II.C du compte de résultats):		
1. Rémunérations et avantages sociaux directs	19 001 941	14 699 279
2. Cotisations patronales d'assurances sociales	5 910 751	4 330 157
3. Primes patronales d'assurances extra-légales	—	—
4. Autres frais de personnel	894 225	40 888
5. Pensions	—	—
Total (A) = II.C.	25 806 917	18 988 548
B. Coût du personnel permanent détaché auprès du parti (B) = II.B.2	—	—
C. Coût du personnel refacturé aux composantes (= A + B – C) compris dans 1 I. Prestations diverses	—	—
D. Coût du personnel supporté par le parti (= A + B – C)	25 806 917	18 988 548

VII. CHARGES DE DÉPENSES ÉLECTORALES, DE PROPAGANDE ET DE PUBLICITÉ SUPPORTÉES DANS L'EXERCICE

	1997	1996
+ Frais de propagande et de publicité (rub. II.B 4 du compte de résultats)	13 149 280	11 320 615
+ Dépenses électorales (rub. II.B 5 du compte de résultats)	—	—
– Dépenses électorales activées (rub. II.B 6 du compte de résultats)	—	—
+ Dotation aux amortissements des frais de dépenses électorales portés à l'actif	—	—
+ Dotation aux provisions pour dépenses électorales	8 050 000	6 300 000
– Utilisations de provisions pour dépenses électorales	—	—
= Charges totales	21 199 280	17 620 615

VIII. RÉSULTATS EXCEPTIONNELS

	1997	1996
A. Ventilation des autres produits de nature exceptionnelle si ceux-ci représentent un montant important (rub. VII.C du compte de résultats)	1 366 472	587 231
— Fonds de compensation		
Total	1 366 472	587 231
B. Ventilation des autres charges de nature exceptionnelle si celles-ci représentent un montant important (rub. VIII.B du compte de résultats)	2 618 886	1 823 862
— Fonds de compensation — Abandon de créances		
Total	2 618 886	1 823 862

IX. ÉPARGNE

	1997	1996
+ Résultat de l'exercice (rub. IX du compte de résultats)	2 758 970	2 917 028
+ Dotations aux amortissements et réductions de valeurs (rub. II du compte de résultats)	2 684 892	2 441 524
+ Dotations aux provisions (rub. II.F du compte de résultats)	8 050 000	6 300 000
– Utilisations de provisions (rub. II.F du compte de résultats)	—	—
= Montant de l'épargne	13 493 862	11 658 552

X. RÉSUMÉ DES RÈGLES D'ÉVALUATION

A. Immobilisations incorporelles : néant.

B. Immobilisations corporelles :

— amortissements sur investissements > à 10 000 francs :

— matériel de bureau : 20 %;

— mobilier de bureau : 20 %;

— matériel informatique : 33 %;

— aménagements locaux : 10 %;

— amortissements sur investissements < à 10 000 francs : 100 % (l'année d'acquisition).

C. Immobilisations financières :

— comptabilisation à la valeur nominale.

D. Réserves affectées :

— Modification de la réserve pour passif social (ajustement en fonction du personnel employé);

E. Plus-value de réévaluation : néant.

F. Provisions pour propagandes électorales :

— constitution sur la base de décision budgétaire.

G. Autres provisions :

— pécule de vacances : au taux de 18,6 % des appointements bruts de l'exercice pour le personnel en fonction au 31 décembre 1997.

XI. ASSOCIATIONS ET GROUPEMENTS LIÉS AU PARTI

	1997	1996
Montants reçus (détail rubrique I E du compte de résultats):	—	—
Total . . .	—	—
Montants versés (détail rubrique II A 2 du compte de résultats):		
— ASBL Centre d'étude et de formation en écologie, rue Basse Marcelle 28 — 5000 Namur	7 469 978	12 551 040
— Jeunesse & Écologie, rue Hors Château 48 — 4000 Liège	360 000	360 000
— Fondation Génération Futures (Association en constitution)	3 129 000	11 992 130
— ASBL Imagine le Monde allant Vert, rue du Séminaire 8 — 5000 Namur	5 766 183	4 850 000
— Coordination des Verts européens, rue Belliard 97/113 — 1047 Bruxelles	360 000	360 000
Total . . .	17 085 161	30 113 170

XII. AUTRES CONTRIBUTIONS DES GROUPES

	1997	1996
Remboursement excédent de subsides au C.E.F.E (cf. XI)	—	—
Subsides parastataux (R.T.B.F.)	314 920	314 920
Europe	6 185 867	6 477 287
Contributions des mandataires	20 454 121	22 621 711
Régionales	—	217 500
Total . . .	26 954 908	29 631 418

5. OBSERVATIONS DU RÉVISEUR

Les travaux que nous avons effectués pour l'établissement de ce rapport financier sont appropriés, d'une part, à la mission prescrite par l'article 23 de la loi et d'autre part, à la nature des activités qui doivent se refléter dans les comptes. La démarche se distingue dès lors de celle qui est développée dans la révision des comptes d'une entreprise.

Eu égard aux objectifs spécifiques du présent rapport financier définis en concertation avec la Commission de contrôle, nous sommes en mesure de confirmer :

- que les comptes annuels ont été établis selon le schéma arrêté par la Commission de contrôle;
- qu'ils découlent sans addition ni omission de la comptabilité des associations identifiées au point 2 ci-dessus;
- que le plan comptable utilisé est conforme à celui arrêté par la Commission de contrôle;
- que les mouvements enregistrés en comptabilité s'appuient sur des pièces justificatives datées et portant un indice de référence à ceux-ci.

6. RÉSUMÉ DU RAPPORT FINANCIER

Le rapport financier relatif au Mouvement ÉCOLO a été établi par le réviseur d'entreprises, M. Fernand Maillard, conformément à l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989.

La forme de ce rapport financier a été approuvée par la Commission de contrôle instituée par l'article 1er de cette même loi.

Les données figurant dans le rapport sont le résultat des activités enregistrées dans les comptes couvrant la période du 1er janvier 1997 au 31 décembre 1997 du parti Mouvement ÉCOLO (secrétariat fédéral), ainsi que de l'ASBL ÉCODOTA créée en vertu de l'article 22 de la loi du 4 juillet 1989.

La consolidation des données financières fournit en synthèse les informations suivantes (avant affectation) :

Produits courants	+ 108 767 571
Charges courantes	— 106 038 145
Résultats courants	+ 2 729 426
Résultats financiers	+ 1 281 958
Résultats exceptionnels	— 1 252 414
Résultat de l'exercice	+ 2 758 970

À Bruxelles, le 26 mars 1998.

Fernand Maillard,
Réviseur d'entreprises,
Gérant.

10. AGALEV**FINANCIEEL VERSLAG****Boekjaar 1997****1. INLEIDING**

Overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen heb ik de eer u verslag uit te brengen over de uitvoering van het mandaat dat mij door het Uitvoerend Comité van de feitelijke vereniging AGALEV op 3 februari 1993 is toevertrouwd.

Overeenkomstig artikel 24 van de wet is het verslag gericht aan de minister van Financiën, aan de Voorzitters van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de Senaat en aan de Controlecommissie. Dit financieel verslag heeft betrekking op de jaarrekening, die de balans, de resultatenrekening en de toelichting omvat, van de politieke partij AGALEV. Deze jaarrekening stemt overeen met de consolidatie van de rekeningen van de entiteiten, zoals bedoeld in punt 2 (*cf. infra*).

2. IDENTIFICATIE VAN DE ENTITEITEN**2.1. Politieke partij**

AGALEV Feitelijke Vereniging

Zetel: 1210 Brussel, Brialmontstraat 23

Partijbestuur:

Mevrouw Isabel Vertriest, Voorzitster, de heren Wilfried Bervoets, Ward Bosmans, Eddy Boutmans, Jos Geysels, Luc Lemiengre, Guido Steenkiste, Jef Tavernier, Stef Bossaerts, Angelo Callant, Guido Maertens, mevrouw Suzy Wuyts, de heren Karel De Ridder en Lambert Nijssen.

2.2. De in artikel 22 van de financieringswet bedoelde instelling

GROEN FONDS VZW

Zetel: 1210 Brussel, Brialmontstraat 23

Raad van beheer:

De heren Wilfried Bervoets, Luc Lemiengre, mevrouw Hildegard Merckx en de heer Jef Tavernier.

Opgericht te Brussel op 19 juli 1989 en bekendgemaakt in de bijlagen tot het *Belgisch Staatsblad* van 4 november 1989 onder nr. 15.668.

2.3. Andere VZW's**2.3.1. Andere VZW's opgenomen in de jaarrekening vervat in onderhavig verslag**

GROENHUIS VZW

Zetel: 1210 Brussel, Brialmontstraat 23

Raad van beheer:

De heer Luc Lemiengre, mevrouw Hildegard Merckx en de heer Stef Bossaerts.

Doel:

De huisvesting van de partij AGALEV te bevorderen en hiervoor het beheer te verzorgen.

Opgericht te Brussel op 2 april 1986, bekendgemaakt in de bijlagen tot het *Belgisch Staatsblad* van 23 juli 1986 onder nr. 20.506.

2.3.2. *Andere VZW's niet opgenomen in de jaarrekening vervat in onderhavig verslag*

PLOEG VZW

Zetel: 1210 Brussel, Brialmontstraat 23

Raad van beheer:

De heer Guido Maertens, mevrouw Hildegard Merckx, de heren Frederik Janssens, Jos Geysels, Luc Lemiengre, mevrouw Leen Dhondt, de heren Luc Steenkiste, Joos Wauters en mevrouw Vera Dua.

Doel:

Het tot stand komen van een basis-democratische, ecologische en geweldloze samenleving te bevorderen door vormingsactiviteiten in te richten voor volwassenen die zich actief inzetten op dit vlak.

Opgericht te Brussel op 28 december 1983 en bekendgemaakt in de bijlagen tot het *Belgisch Staatsblad* van 3 mei 1985.

DE GROENE OMROEP VZW (afgekort: GrOm VZW)

Zetel: 1210 Brussel, Brialmontstraat 23

Raad van beheer:

De heren Wilfried Bervoets, Luc Lemiengre en mevrouw Hildegard Merckx.

Doel:

Het maken van radio- en TV-programma's die rechtstreeks afgestemd zijn op het verschaffen van informatieve duiding en opiniëring bij de actualiteit, vanuit een ecologisch, pacifistisch en basis-democratisch standpunt.

Opgericht te Brussel op 9 maart 1982, bekendgemaakt in de bijlagen tot het *Belgisch Staatsblad* van 12 augustus 1982 onder het nr. N 8.817.

2.3.3. Het Partijbestuur heeft ons bevestigd dat er geen andere verenigingen en groeperingen bestaan die verbonden zijn met de partij AGALEV.

3. ADMINISTRATIEVE EN BOEKHOUDKUNDIGE ORGANISATIE

3.1. Administratieve organisatie

De Feitelijke Vereniging AGALEV evenals voormelde VZW's die deel uitmaken van de AGALEV-groep, beschikken over eigen ontvangsten en uitgaven en voeren een afzonderlijke boekhouding volgens de principes van het dubbel boekhouden.

De VZW GROEN FONDS int de gelden die toegekend worden in het kader van de financiering van de politieke partijen. Zij maakt de fondsen over aan de politieke partij naar gelang van de financiële behoeften van deze laatste.

Daarnaast ontvangt de FV AGALEV, via de parlementaire fracties, de overige dotaties en werkingstoelagen die de politieke fracties toekomen.

De kosten van de FV AGALEV omvatten:

- a) de werkingskosten van het Nationaal secretariaat van de politieke partij;
- b) de werkingskosten o.v.v. personeelskosten en/of de dotaties aan partijgeledingen die op provinciaal of lokaal niveau actief zijn.

De provinciale en lokale groepen beschikken over een autonomie zowel op het vlak van de aanwending van hun middelen als van het voeren van hun administratie.

Het aandeel van de FV AGALEV, in het kader van de fracties van de Kamer en Senaat (AGALEV-ECOLO), van het Vlaamse Parlement en het Europees Parlement in de werkings- en weddetoelagen vanwege de Kamer, Senaat, Vlaams Parlement en Europees Parlement zijn eveneens in de rekeningen van de politieke partij opgenomen.

De andere VZW's die tot de groep AGALEV behoren hebben eigen kosten en uitgaven. Zij ontvangen desgevallend toelagen van de politieke partij.

3.2. Methode van boekhouden

De boekhouding van elke voormelde vereniging wordt gevoerd volgens een systeem van boeken en rekeningen overeenkomstig de algemene regels van het dubbel boekhouden, op een personal computer op de zetel van de partij.

De boekhouding is aangepast aan de aard en de omvang van de activiteiten van elke vereniging.

De boekingen gebeuren aan de hand van het rekeningenstelsel Politieke Partijen, uitgevaardigd door de Controlecommissie ingesteld door de wet van 4 juli 1989.

Op basis van de boekhouding van elke vereniging worden jaarlijks opgesteld:

a) een balans en resultatenrekening per 31 december van elke vereniging, die zonder toevoeging of weglating voortvloeien uit de boekhouding na de nodige manuele extra-comptabele herwerkingen om te komen tot de indeling voorzien door het schema van de jaarrekening zoals opgelegd in de bijlagen bij het huishoudelijk reglement uitgevaardigd door de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* d.d. 9 februari 1995.

b) een geconsolideerde balans, resultatenrekening en toelichting waarbij passend eliminatie van de intragroepsverrichtingen doorgevoerd wordt.

3.3. Waarderingsregels

De waarderingsregels die per 31 december 1997 toegepast werden zijn ongewijzigd t.o.v. vorig jaar. Zij werden goedgekeurd door het Partijbestuur op 11 maart 1996. De goedgekeurde tekst luidt als volgt:

I. Immateriële vaste activa

De kosten voor onderzoek en ontwikkeling zullen ten laste van het resultaat genomen worden in het jaar van de uitgave. De goodwill verworven onder bezwarende titel van derden wordt op het actief geboekt en afgeschreven volgens de lineaire methode aan 20% per jaar. De website wordt afgeschreven over 3 jaar, d.i. 33,3% per jaar te beginnen in het jaar van de ingebruikname.

II.A. Materiële vaste activa: terreinen en gebouwen

De terreinen en gebouwen zullen op het actief geboekt worden voor hun aanschaffings-, vervaardigings- of inbrengprijs, verhoogd met de bijkomende kosten.

De afschrijvingen zullen bepaald worden volgens de lineaire methode aan 3% voor bureelgebouwen. De bijkomende kosten (bv. notariskosten) worden volledig afgeschreven in het jaar van uitgave.

Veranderingswerken in de gebouwen die eigendom zijn van de vereniging worden afgeschreven aan 20% lineair per jaar.

De afschrijvingen zullen het jaar van aanschaffing geboekt worden voor een volledig jaar.

Grote herstellingen zullen onmiddellijk ten laste van het boekjaar gebracht worden.

II.B. Materiële vaste activa: installaties, machines en uitrusting

Deze elementen zullen op het actief geboekt worden voor hun aanschaffings-, vervaardigings- of inbrengprijs, verhoogd met de bijkomende kosten.

De afschrijvingen zullen bepaald worden volgens de lineaire methode aan een percentage tussen 0% en 100%. Het percentage zal bepaald worden in het jaar van aanschaffing door de Politieke Raad op voorstel van het Partijbestuur. De bijkomende kosten worden volledig afgeschreven in het jaar van aanschaf. De afschrijvingen zullen het jaar van aanschaffing geboekt worden voor een volledig jaar.

II.C. Materiële vaste activa : meubilair en rollend materieel

Deze elementen zullen op het actief geboekt worden voor hun aanschaffings-, vervaardigings- of inbrengprijs, verhoogd met de bijkomende kosten.

De afschrijvingen zullen bepaald worden volgens de lineaire methode aan een percentage tussen 0 % en 100 % voor het rollend materieel. Het percentage zal bepaald worden in het jaar van aanschaffing door de Politieke Raad op voorstel van het Partijbestuur.

De bijkomende kosten worden volledig afgeschreven in het jaar van uitgave. De afschrijvingen zullen het jaar van aanschaffing geboekt worden voor een volledig jaar.

II.D. Materiële vaste activa : leasing en soortgelijke rechten

Deze elementen zullen op het actief geboekt worden voor hun aanschaffings- of inbrengprijs, verhoogd met de bijkomende kosten.

De afschrijvingen zullen bepaald worden volgens de lineaire methode en volgens de percentages die toepasselijk zijn voor de actiefelementen in volle eigendom.

De afschrijvingen zullen het jaar van aanschaffing geboekt worden voor een volledig jaar.

II.E. Materiële vaste activa : overige materiële vaste activa

Deze elementen zullen op het actief geboekt worden voor hun aanschaffings-, vervaardigings- of inbrengprijs, verhoogd met de bijkomende kosten.

De afschrijvingen zullen bepaald worden volgens de lineaire methode en volgens de percentages die toepasselijk zijn voor de actiefelementen die een bedrijfsmatig karakter hebben.

De kosten van inrichting van gehuurde gebouwen worden afgeschreven volgens de lineaire methode aan het percentage gelijk aan het quotient van 100 % gedeeld door de looptijd van de handelshuur, voor zover deze elementen op het actief gebracht worden.

De afschrijvingen zullen het jaar van aanschaffing geboekt worden voor een volledig jaar.

Grote herstellingen met betrekking tot voormelde gehuurde gebouwen zullen volledig ten laste gebracht worden van het resultaat in het jaar van uitgave.

II.F. Materiële vaste activa : activa in aanbouw en vooruitbetalingen

Deze elementen zullen op het actief geboekt worden voor hun aanschaffings-, vervaardigings- of inbrengprijs, verhoogd met de bijkomende kosten.

De afschrijvingen zullen bepaald worden volgens de lineaire methode en volgens de percentages die toepasselijk zijn voor de actiefelementen die bedrijfsklaar zijn.

De afschrijvingen zullen het jaar van aanschaffing geboekt worden voor een volledig jaar.

III.A. Financiële vaste activa : deelnemingen

De deelnemingen worden op het actief geboekt voor hun aanschaffings- of inbrengprijs, verhoogd met de bijkomende kosten.

Waardeverminderingen zullen geboekt worden zodra de vennootschap waarin deelgenomen wordt, twee opeenvolgende jaren verlies geleden heeft en haar eigen vermogen na aftrek van de latente liquidatiebelasting lager ligt dan de boekwaarde van de deelneming.

III.B. Financiële vaste activa : vorderingen

De vorderingen worden op het actief geboekt voor hun aanschaffings- of inbrengprijs met uitzondering van de bijkomende kosten.

Waardeverminderingen zullen geboekt worden zodra het eigen vermogen van de vennootschap waarin deelgenomen wordt, volgens haar laatst goedgekeurde balans gedaald is onder de 25 % van het maatschappelijk kapitaal.

III.C. Financiële vaste activa : borgen

De borgtochten worden op het actief geboekt voor hun aanschaffings- of inbrengprijs met uitzondering van de bijkomende kosten.

Waardeverminderingen zullen geboekt worden zodra de instelling waaraan de borg betaald is, failliet verklaard is of concordaat heeft aangevraagd.

IV. Vorderingen op meer dan 1 jaar

De vorderingen worden op het actief geboekt voor hun nominale waarde. Waardeverminderingen worden geboekt zodra blijkt dat de debiteur niet of niet geheel aan zijn verplichtingen kan voldoen.

V. Voorraden en bestellingen in uitvoering

De voorraden worden gewaardeerd volgens het systeem van de individualisering van de prijs van elk bestanddeel. De waarde zal zijn: de laatste van aanschaffingswaarde en marktprijs.

Bestellingen in uitvoering worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, zonder onrechtstreekse productiekosten en zonder winstcomponent.

VI. Vorderingen op ten hoogste 1 jaar

De vorderingen worden op het actief geboekt voor hun nominale waarde. Waardeverminderingen worden geboekt zodra blijkt dat de debiteur niet of niet geheel aan zijn verplichtingen kan voldoen.

VII. Geldbeleggingen

VIII. Liquide middelen

Deze elementen worden gewaardeerd aan hun netto-realiseerbare waarde op datum van de balans.

Voorzieningen voor risico's en kosten

Voorzieningen voor grote onderhouds- en herstellingswerken

Het gedeelte van de kosten dat betrekking heeft op het afgesloten boekjaar inzake grote onderhouds- en herstellingswerken wordt opgenomen in een voorziening en dit evenredig met de duur van het afgesloten boekjaar.

Andere voorzieningen

De voorzieningen zullen gevormd worden op basis van een schatting volgens de op dat moment gekende gegevens.

Sociaal passief (uit te werken op basis van beslissing)

Schulden

Deze worden gewaardeerd aan hun nominale verschuldigde waarde per balansdatum, waar nodig verhoogd met de verschuldigde gerechtskosten, nalatigheidsintresten en andere aanhef.

Vorderingen en schulden in vreemde munten

Per balansdatum zullen de vorderingen en schulden gerevalueerd worden volgens de per balansdatum geldende omzettingkoers. De omrekeningsresultaten zullen geboekt worden onder de financiële resultaten.

Herwaarderingen

Er zullen geen herwaarderingen geboekt worden.

4. JAARREKENING

De jaarrekening omvat de balans, de resultatenrekening, alsook de toelichting overeenkomstig de bepalingen van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, zoals gewijzigd door de wet van 19 mei 1994, waarin verwezen wordt naar het Koninklijk Besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen.

De omschrijving van de rekeningen en de rubrieken werden door de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen aangepast aan de aard van de activiteiten van een politieke partij.

De jaarrekening geeft in één document de gegevens weer komende van de opgenomen VZW's en de partij. Dit stemt overeen met de som van elke individuele rekening van de rubrieken van de entiteiten, na correctie voor de onderlinge transacties. Het resultaat van deze consolidatie heeft tot doel een globaal overzicht te geven van de financiële toestand van de politieke partij.

1. BALANS

	1997	1996
ACTIVA		
VASTE ACTIVA	3 674 422	22 047 093
I. Immateriële vaste activa (toelichting I)	434 390	—
II. Materiële vaste activa (toelichting II)	1 872 332	20 669 093
A. Terreinen en gebouwen	—	—
B. Installaties, machines en uitrusting	1 719 469	3 052 804
C. Meubilair en rollend materieel	152 863	—
D. Leasing en soortgelijke rechten	—	—
E. Overige materiële vaste activa	—	17 616 289
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	—	—
III. Financiële vaste activa	1 367 700	1 378 000
IV. Vorderingen op meer dan één jaar	—	—
VLOTTENDE ACTIVA	41 122 550	32 866 294
V. Voorraden	499 755	558 114
VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar	2 547 635	2 556 508
A. Debiteuren	822 543	428 205
B. Overige vorderingen	1 725 092	2 128 303
VII. Geldbeleggingen	18 890 167	18 723 585
VIII. Liquide middelen	18 293 570	10 114 298
IX. Overlopende rekeningen	891 422	913 789
TOTAAL DER ACTIVA	44 796 971	54 913 387
PASSIVA		
PERMANENTE MIDDELEN	32 725 408	41 217 778
I. Patrimonium (toelichting I)	10 065 444	11 987 131
A. Reserves	—	—
B. Maatschappelijk fonds	—	—
C. Herwaarderingsmeerwaarden	—	—
D. Overgedragen resultaat	10 065 444	11 987 131
II. Voorzieningen voor risico's en kosten (toelichting III)	22 659 964	29 230 647
A. Voorzieningen voor verkiezingspropaganda	5 188 875	5 192 589
B. Andere voorzieningen	17 471 089	24 038 058
III. Schulden op meer dan één jaar	—	—
A. Financiële schulden	—	—
1. Kredietinstellingen	—	—
2. Leasingschulden en soortgelijke	—	—
3. Andere leningen	—	—
B. Schulden leveranciers	—	—
C. Andere schulden	—	—
VLOTTENDE PASSIVA	12 071 563	13 695 609
IV. Schulden op ten hoogste één jaar	10 356 948	12 410 933
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	—	—
B. Financiële schulden	—	—
1. Kredietinstellingen	—	—
2. Andere schulden	—	—
C. Schulden leveranciers	5 226 481	6 450 649
D. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	3 863 214	3 351 070
1. Belastingen	290 397	199 514
2. Bezoldigingen en sociale lasten	3 572 817	3 151 556
E. Andere schulden	1 267 253	2 609 214
V. Overlopende rekeningen	1 714 615	1 284 676
TOTAAL DER PASSIVA	44 796 971	54 913 387

2. RESULTATENREKENING

	1997	1996
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	70 189 070	69 861 017
A. Dotaties (art. 16 van de wet van 4 juli 1989)	29 953 251	29 892 040
1. Kamer	16 119 213	16 088 608
2. Senaat	13 834 038	13 803 432
B. Giften VZW	—	—
C. Giften, schenkingen of legaten	26 635	25 546
D. Bijdragen van de fracties	23 930 025	22 232 323
1. Kamer	6 958 658	5 676 530
2. Senaat	4 750 582	4 452 103
3. Gemeenschapsraden	6 346 989	6 274 128
4. Gewestraden	—	—
5. Europees parlement	5 873 796	5 829 562
E. Bijdragen van de partijgeledingen (toelichting XI)	11 274 860	11 538 154
F. Lidgelden (toelichting IV)	1 610 583	1 791 011
G. Opbrengsten uit het onroerend vermogen	—	—
H. Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame	313 977	345 815
I. Diverse prestaties	3 079 739	4 036 128
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	67 379 894	73 387 098
A. Dotaties	14 621 081	16 049 668
1. Federaties en lokale bewegingen	9 790 825	9 563 261
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij (toelichting XI)	4 830 256	6 486 407
B. Diensten en diverse goederen	31 732 891	25 405 761
1. Huisvestingskosten	4 339 841	4 435 467
2. Administratieve werkingskosten	15 787 315	12 647 212
3. Publicaties	2 779 311	2 591 547
4. Kosten voor reclame, propaganda en partijvergaderingen	7 577 474	4 266 890
5. Verkiezingsuitgaven	—	—
6. Verkiezingsuitgaven geactiveerd (in –)	—	—
7. Diverse kosten	1 248 950	1 464 645
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (toelichting VI)	25 839 866	23 099 232
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	1 476 568	1 643 366
E. Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen	—	—
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (bestedingen +, terugnemings –)	– 6 570 683	6 879 429
G. Courante fiscale kosten	280 171	309 642
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VOOR FINANCIËLE RESULTATEN	2 809 176	– 3 526 081
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	1 211 334	971 909
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa	—	—
B. Opbrengsten uit vlottende activa	1 211 334	970 875
C. Overige financiële opbrengsten	—	1 034
V. FINANCIËLE KOSTEN	14 790	6 668
A. Kosten van schulden	—	910
B. Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan bedoeld onder II.E	—	—
C. Overige financiële kosten	14 790	5 758
VI. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING NA FINANCIËLE RESULTAAT	4 005 720	– 2 560 840
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	361 283	751 981
A. Opbrengsten uit het verleden	130 995	751 981
B. Uitzonderlijke lidgelden	—	—
C. Overige uitzonderlijke opbrengsten (toelichting VIII.A)	230 288	—
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN	6 288 690	1 283 243
A. Kosten uit het verleden	192 093	156 068
B. Overige uitzonderlijke kosten (toelichting VIII.B)	6 096 597	1 127 175
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	– 1 921 687	– 3 092 102

3. TOELICHTING

I. EVOLUTIE VAN HET PATRIMONIUM (rubriek I van het passiva)

	Per einde vorig boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	Per einde van het boekjaar
Toegewezen reserves	—	—	—	—
Maatschappelijk fonds	—	—	—	—
Herwaarderingsmeerwaarden	—	—	—	—
Overgedragen resultaat	11 987 131	—	1 921 687	10 065 444
Patrimonium	11 987 131	—	1 921 687	10 065 444

II. STAAT VAN DE VASTE ACTIVA

	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Financiële vaste activa
a) Aanschaffingswaarde			
Per einde van het vorige boekjaar	—	30 669 030	1 378 000
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Aanschaffingen	434 390	296 096	—
— Overdracht en buitengebruikstellingen	—	18 347 227	10 300
— Andere mutaties	—	—	—
Per einde van het boekjaar	434 390	12 617 899	1 367 700
b) Meerwaarden			
Per einde van het vorige boekjaar	—	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Geboekt	—	—	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—	—
c) Afschrijvingen en waardeverminderingen			
Per einde van het vorige boekjaar	—	9 999 937	—
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Geboekt	—	1 476 568	—
— Teruggenomen want overtollig	—	730 938	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	10 745 567	—
d) Niet-opgevraagde bedragen			
Per einde van het vorige boekjaar			—
Mutaties tijdens het boekjaar			—
Per einde van het boekjaar			—
Netto boekwaarde per einde van het boekjaar	434 390	1 872 332	1 367 700

III. EVOLUTIE VAN DE VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN

	Voorzieningen verkiezingspropaganda	Andere voorzieningen
Per einde van het vorige boekjaar	5 192 589	24 038 058
Mutaties van het boekjaar		
— Toevoeging	4 000 000	6 904 691
— Terugneming	4 003 714	13 471 660
Per einde van het boekjaar	5 188 875	17 471 089

	1997	1996
IV. LIDGELDEN		
Lidgelden ontvangen door de partij (a)	1 610 583	1 791 011
Lidgelden doorgestort (b)	—	—
Nettobedrag van de lidgelden (a)–(b) (rubriek I.F van de resultatenrekening)	1 610 583	1 791 011
V. DIVERSE PRESTATIES		
Uitsplitsing van de post I van de courante opbrengsten indien deze een belangrijk bedrag vertegenwoordigt:		
Recuperatie huisvestingskosten	563 374	
Recuperatie secretariaatskosten	1 352 861	
Recuperatie diverse kosten	222 646	
Recuperatie loonkosten	940 858	
VI. PERSONEELSKOSTEN		
A. Personeelskosten (rubriek II.C van de resultatenrekening):		
1. Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	18 826 010	15 363 745
2. Werkgeverspremie voor wettelijke verzekering	5 611 982	5 060 042
3. Werkgeverspremie voor bovenwettelijke verzekering	91 115	252 662
4. Andere personeelskosten	1 310 759	2 422 783
5. Ouderdoms- en overlevingspensioenen	—	—
Totaal (A)	25 839 866	23 099 232
B. Personeel duurzaam gedetacheerd bij de partij	35 029 968	31 707 494
C. Personeelskosten geherfactureerd aan geledingen	—	—
D. Personeelskosten gedragen door de partij (A+B–C)	60 869 834	54 806 726
VII. KOSTEN VAN VERKIEZINGSPROPAGANDA TEN LASTE GELEGD IN HET BOEKJAAR		
+ Kosten voor propaganda en publiciteit (rubriek II.B 4 van de resultatenrekening)	7 577 474	4 266 890
+ Verkiezingsuitgaven (rubriek II.B 5 van de resultatenrekening)	—	—
– Verkiezingsuitgaven geactiveerd (rubriek II.B 6 van de resultatenrekening)	—	—
+ Afschrijvingen op kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda	—	—
+ Toevoeging aan voorzieningen voor verkiezingspropaganda	4 000 000	5 192 589
– Terugneming van voorzieningen voor verkiezingspropaganda	– 4 003 714	—
Totale kosten	7 573 760	9 459 479
VIII. UITZONDERLIJKE RESULTATEN		
A. Uitsplitsing van de post «overige uitzonderlijke opbrengsten» (rubriek VII.C van de resultatenrekening):		
Meerwaarde verkoop huis	229 788	—
Overige	500	—
Totaal	230 288	—
B. Uitsplitsing van de post «overige uitzonderlijke kosten» (rubriek VIII.B van de resultatenrekening):		
Minwaarde verkoop huis	5 368 500	—
Kosten verkoop huizen	720 097	—
Overige	8 000	—
Kosten verhuis	—	1 127 175
Totaal	6 096 597	1 127 175
IX. GESPAARDE BEDRAGEN		
+ Resultaat van het boekjaar (rubriek IX van de resultatenrekening)	– 1 921 687	– 3 092 102
+ Toevoeging aan afschrijvingen en waardeverminderingen (rubriek II.D van de resultatenrekening)	1 476 568	1 643 366
+ Toevoeging aan voorzieningen (rubriek II.F van de resultatenrekening)	11 253 809	7 116 089
– Terugneming van voorzieningen (rubriek II.F van de resultatenrekening)	– 17 824 492	– 236 660
= Gespaarde bedragen	– 7 015 802	5 430 693

X. SAMENVATTING VAN DE WAARDERINGSREGELS

a) *Immateriële vaste activa*

Geboekt op het actief tegen hun aanschaffingswaarde. Er worden geen afschrijvingen toegepast.

b) *Materiële vaste activa*

Geboekt op het actief tegen hun aanschaffingswaarde. Het afschrijvingspercentage varieert van 100 % tot 0 %. Dit percentage wordt in het jaar van aanschaffing vastgelegd door de Politieke Raad op voorstel van het Partijbestuur.

c) *Financiële vaste activa*

Worden geboekt tegen de nominale waarde, behoudens minwaarden toegepast door de Politieke Raad op voorstel van het Partijbestuur.

d) *Voorzieningen voor verkiezingspropaganda*

Er wordt jaarlijks een provisie aangelegd. Het bedrag wordt jaarlijks vastgesteld door de Politieke Raad op voorstel van het Partijbestuur.

e) *Andere voorzieningen*

De waardering van deze voorzieningen gebeurt jaarlijks door de Politieke Raad op voorstel van het Partijbestuur.

XI. VERENIGINGEN EN GROEPERINGS VERBONDEN MET DE PARTIJ

De lijst van de verenigingen en groeperingen verbonden met de partij, die bijdragen betaald hebben en/of die genoten hebben van dotaties, wordt hierna opgenomen met vermelding van de zetel, de rechtsvorm en de gestorte en/of ontvangen bedragen (rub. I.E en II. A2 van de resultatenrekening):

AGALEV parlementsleden, gestorte bedragen: 10 673 784 frank.

AGALEV gedetacheerd personeel, gestorte bedragen: 601 076 frank.

AGALEV parlementaire fracties, ontvangen bedragen: 1 196 000 frank.

PLOEG VZW, Brialmontstraat 23, 1210 Brussel, ontvangen bedrag: 2 634 256 frank.

GROENE OMROEP VZW, Brialmontstraat 23, 1210 Brussel, ontvangen bedrag: 1 000 000 frank.

5. AANTEKENINGEN VAN DE REVISOR

5.1. De werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd met het oog op het opstellen van het financieel verslag, zijn aangepast enerzijds aan de opdracht conform artikel 23 van de wet en anderzijds aan de aard van de activiteiten zoals die zich weerspiegelen in de rekeningen. De benadering onderscheidt zich aldus van die welke ontwikkeld is voor de controle van de rekeningen van een onderneming.

Rekening houdend met de specifieke doelstellingen van onderhavig financieel verslag, bepaald in gemeenschappelijk overleg met de Controlecommissie, kunnen wij bevestigen dat:

- de jaarrekening opgesteld is volgens het schema, uitgevaardigd door de Controlecommissie;
- zij voortvloeit, zonder toevoeging of weglating, uit de boekhouding van de entiteiten vermeld onder het punt 2 *supra* na de nodige manuele extra-comptabele herwerkingen om te komen tot het voormelde opgelegde schema;
- het gebruikte rekeningenstelsel conform is aan datgene opgesteld door de Controlecommissie;
- de boekingen geschieden aan de hand van gedagtekende verantwoordingsstukken, waarnaar zij verwijzen.

6. SAMENVATTING VAN HET FINANCIEEL VERSLAG

Voor AGALEV heeft André Clybouw, bank- en bedrijfsrevisor, financieel verslag uitgebracht conform artikel 23 van de wet van 4 juli 1989.

De vormgeving van dit financieel verslag werd goedgekeurd door de Controlecommissie die werd opgericht krachtens artikel 1 van voornoemde wet.

De jaarrekening opgenomen in het verslag behelst de activiteiten over de periode van 1 januari 1997 tot 31 december 1997 van de partij AGALEV (nationaal secretariaat en de personeelskosten van de provinciale secretariaten, alsook van de VZW's GROENHUIS en GROEN FONDS).

De resultaten van het boekjaar, die uit de jaarrekening voortvloeien, vatten volgende gegevens samen:

Courante opbrengsten	70 189 070
Courante kosten	67 379 894
Courant resultaat	2 809 176
Financieel resultaat	1 196 544
Uitzonderlijk resultaat	– 5 927 407
Resultaat van het boekjaar	– 1 921 687

Opgemaakt te Antwerpen op 28 maart 1998.

André CLYBOUW

Bank- en bedrijfsrevisor
Zaakvoerder.